

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Индивидуален финансов отчет

„Холдинг БДЖ“ ЕАД

31 декември 2022 г.

БДЖ BDZ

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	-
Нефинансова декларация	-
Декларация за корпоративно управление	-
Доклад на независимия одитор	-
Отчет за финансовото състояние	1
Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Отчет за промените в собствения капитал	4
Отчет за паричните потоци	6
Пояснения към индивидуалния финансов отчет	7

БДЖ **BDZ**

“ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ” ЕАД

ул. „Иван Вазов“ № 3, София 1080
тел. +359 2 981 1110 | факс +359 2 987 7151
holding.bdz.bg | holding@bdz.bg | bdz@bdz.bg

**АНАЛИЗ ЗА ДЕЙНОСТТА
НА
„ХОЛДИНГ БДЖ“ ЕАД
за 2022 г.**

1. Основни финансови и икономически показатели

Резултатите от дейността на „Холдинг БДЖ“ ЕАД през 2022 г. са повлияни от ефектите, свързани с инфлацията, ръста на енергийните цени и издръжката на настанените лица, получили временна закрила на територията на Република България, вследствие на военните действия в Украйна, в почивните бази на дружеството, съгласно Решение №318 от 20.05.2022г. на Министерски съвет (МС).

Въпреки наличието на посочените неблагоприятни условия и произтичащи от тях затруднения, „Холдинг БДЖ“ ЕАД приключи 2022 г. с печалба в размер на 5 019 хил. лева, основно поради отчетен приход с еднократен характер от спечелен дългогодишен съдебен спор срещу „Първа инвестиционна банка“ АД съгласно съдебно определение на Върховния касационен съд № 42/31.01.2022 по т.д. №781 за недопускане на касационно обжалване по заведена касационна жалба от „ПИБ“ АД.

В изпълнение на Решение на Министерски съвет № 318 от 20.05.2022 г., считано от 28.05.2022 г. в почивните бази, собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД – ПВИЦ Приморско, ПВИЦ Железничар и ЦПВК Паничище (до 30.09.2022 г.), са настанени лица, получили временна закрила на територията на Република България, вследствие на военните действия в Украйна. Дружеството е отменило всички направени резервации за осигуряване на почивка както на външни, така и на служителите и работниците от Групата на „Холдинг БДЖ“ ЕАД и придружаващите ги членове на техните семейства.

Към датата на този отчет със собствени средства „Холдинг БДЖ“ ЕАД е осигурило издръжката на настанените лица (нощувка и изхранване), като дейността свързана с издръжка на настанените украинските граждани отчита загуба в размер на 1 298 хил. лева. За покриване на част от извършените разходи Дружеството ежесечно е кандидатствало за получаване на финансова помощ по Програма за хуманитарно подпомагане на разселени лица от Украйна, като в отчетената загуба е отразено и получено финансиране за периода в общ размер на 1 058 хил. лева от очакван размер от 1 292 хил. лева.

хил.лева.

в хил. лева	Отчет 31.12.2022 г.	БП 31.12.2022 г.	Отчет 31.12.2021 г.	Отчет 2022/БП 2022		Отчет 2022/Отчет 2021	
				+-	%	+-	%
Финансови показатели							
Приходи - Общо	5 502	7 121	10 489	(1 619)	-23%	(4 987)	-48%
в т. ч. Приходи от продажби на ДМА и КМА	746	3 250	6 357	(2 504)	-77%	(5 611)	-88%
Административно подпомагане	2 321	2 323	2 320	(2)	0%	1	0%
Приходи от почивни станции	339	1 322	1 020	(983)	-74%	(681)	-67%
Атестація и обучение	-	-	2	-		(2)	
Други приходи	852	218	704	634	291%	148	21%
Фин. помощ от Държавния бюджет	1 244	9	86	1 235		1 158	
Оперативни разходи	(6 764)	(6 697)	(7 244)	(67)	1%	480	-7%
Материали, горива, енергия	(1 959)	(602)	(347)	1 357	225%	1 612	465%
Разходи за персонала	(2 941)	(3 103)	(2 732)	(162)	-5%	209	8%
Външни услуги	(1 043)	(1 456)	(1 054)	(413)	-28%	(11)	-1%
Балансова стойност на продадените ДМА	(42)	(934)	(421)	(892)	-96%	(379)	-90%
Лихви просрочени плащания	(28)	(2)	(27)	(26)	1067%	1	4%
Обезценка на активи	(61)		(1 440)	(61)		(1379)	-96%
Разходи за брак и отписване на ДМА и КМА	(10)		(310)	(10)		(300)	-97%
Други разходи	(679)	(598)	(913)	(81)	13%	(234)	-26%
пЕВТДА	(1 261)	425	3 245	(1 686)	-397%	(4 506)	-139%
Печалба (загуба) от продажба на активи по схемата "дълг срещу собственост"	-	165	-	(165)		-	
Нетен ефект от спечеленото дело ПИБ и споразумение с "БДЖ ПП" ЕООД	7 149	(11)		7 160		7 149	
Приходи	9 298	-	-	9 298		9 298	
Разходи	(2 149)	(11)	-	(2 138)		(2 149)	
ЕВТДА	5 888	579	3 245	5 309	917%	2 643	81%
Приходи от амортизиране на други финансираня от ДБ	0	0	36	0		(36)	
Разходи за амортизации	(534)	(600)	(589)	66	-11%	55	-9%

в хил. лева	Отчет 31.12.2022 г.	БП 31.12.2022 г.	Отчет 31.12.2021 г.	Отчет 2022/БП 2022		Отчет 2022/Отчет 2021	
				+ -	%	+ -	%
ЕБИТ	5 354	-21	2 692	5 375		2 662	99%
Нетен резултат от финансова дейност	30	60	31	(31)	-51%	(0)	-1%
Финансови приходи	108	114	49	(7)	-6%	59	120%
Финансови разходи	(78)	(54)	(18)	(24)	44%	(60)	333%
Приходи/Разходи от данък върху дохода	(368)	-	(214)	(368)		(154)	72%
Нетна печалба	5 016	39	2 509	4 977		2 507	100%
Друг всеобхватен доход за годината	3	-	(8)	3		11	-138%
Обща всеобхватна печалба/загуба за годината	5 019	39	2 501	4 980		2 518	101%

Финансови показатели за изпълнение на целите

Финансови показатели	Отчет 31.12.2022	БП 31.12.2022	Отчет 31.12.2021	Отчет 2022/БП 2022	Отчет 2022/ Отчет 2021
Ефективност на разходите	1.6581	1.0702	1.4511	0.5879	0.2070
Рентабилност на собствения капитал	0.0222	0.0002	0.0114	0.0220	0.0108
Задлъжнялост	0.1246	0.1426	0.1457	(0.0180)	(0.0212)
Обща ликвидност	2.0485	1.8528	1.7988	0.1957	0.2497

- **Ефективност на разходите** – коефициента се подобрява спрямо планирания в Бизнес програмата за 2022 г.
- **Рентабилност на собствения капитал** – коефициента за 2022 г. надвишава планирания в програмата на дружеството за 2022 г., но не успява да достигне приемливите стойности и е под 0,05.
- **Задлъжнялост** – коефициента е в приемливите за съответния коефициент граници.
- **Обща ликвидност** – коефициента надвишава планирания с 0,1957 и достига приемливите стойности, т.е. ≥ 1 .

2. Приходи

Реализираните приходи на „Холдинг БДЖ“ ЕАД за 2022 г. са в размер на 5 502 хил. лв. Спрямо отчета за 2021 г. намаляват с 4 987 хил. лв. в резултат от намаление на приходите от продажби на дълготрайни и краткотрайни активи с 5 611 хил. лв. Спрямо планираните за 2022 г. приходите намаляват с 1 619 хил. лв., основно поради нереализирани продажби на ДМА и КМА.

Приходи от продажби на ДМА и КМА на „Холдинг БДЖ“ ЕАД спрямо бюджета за 2022 г. са с 2 504 хил. лв. по-малко, което се дължи на нереализирани продажби на:

- ✓ товарни вагони за 1 889 хил. лв.
- ✓ бракувани пътнически вагони с очакван приход 200 хил. лв.
- ✓ ТПС в размер на 150 хил. лв.
- ✓ теснопътни товарни вагони за 140 хил. лв.
- ✓ имот Дедево в размер на 80 хил. лв.
- ✓ резервни части и материали 45 хил. лв.

Спрямо отчета за 2021 г. приходите от продажба на неоперативни активи са с 4 987 хил. лева по-малко в т. ч:

- приходи от продажба на ДМА в размер на 712 хил. лева с 4 178 хил. лева по малко от реализираните през 2021г.;

- приходи от продажба на КМА в размер на 34 хил. лева с 1 433 хил. лева по-малко от предходната година.

Приходи от почивни бази са по-малко с 681 хил. лева или 67% от отчетените през 2021 г., в т.ч: от свързани лица с 534 хил. лв. или 78%, а от външни клиенти със 147 хил. лева или с 43%. Дължи се на невъзможност да се използват базите от служители и външни лица поради изпълнение на Решение № 318/ 20.05.2022 г. на Министерски Съвет за настаняване на лица, получили временна закрила. Отчетените Приходи от почивни бази са по-малко със 74% или 983 хил. лева от планираните, поради същите причини.

Други приходи – реализирани са 852 хил. лв., което е повече със 148 хил. лв. в сравнение с отчетените през 2021 г. основно от увеличение на приходите от наеми на ДА с 223 хил. лв. Спрямо планираните в Бизнес програмата за 2022 г „други приходи“ са повече с 642 хил. лв.

Финансовата помощ от Държавния бюджет е в размер на 1 244 хил. лева с 1 235 хил. лева повече от планираната и с 1 158 хил. лв. повече спрямо отчетената през предходната година. Дължи се на получено финансиране за компенсирани на небитови крайни клиенти на електрическа енергия в общ размер на 186 хил. лева и получени средства по Програма за хуманитарно подпомагане на разселени лица, получили временна закрила на територията на Р. България – 1 058 хил. лева.

Нетен ефект от спечелено дело „ПИБ“ АД: през месец февруари 2022 г. в резултат на влязло в сила съдебно определение на ВКС №42 от 31.01.2022 г. по банковата сметка на дружеството е постъпила сума от „ПИБ“ АД в общ размер на 20 841 хил. лева. Възстановената от ПИБ АД сума за неоснователно изплатено задължение от страна на „Холдинг БДЖ“ ЕАД по финансов лизинг е разпределена между „Холдинг БДЖ“ ЕАД и „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД, в съответствие с подписано споразумение между двете дружества от 27.02.2014 г. и в съответствие с реално извършеното плащане от страна на дъщерното дружество за погасяване на задължението както следва:

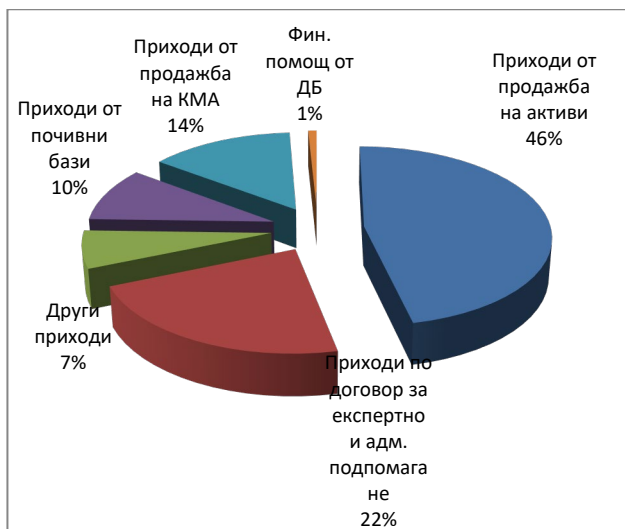
в хил. лева

Присъдена сума		В това число за:	
		"Х БДЖ" ЕАД	"БДЖ-ПП" ЕООД
1. Главница	10 803	4 577	6 226
2. Мораторна лихва	57	23	34
3. Законна лихва	8 556	3 621	4 935
4. Разноски	1 425	1 425	0
Общо:	20 841	9 646	11 195

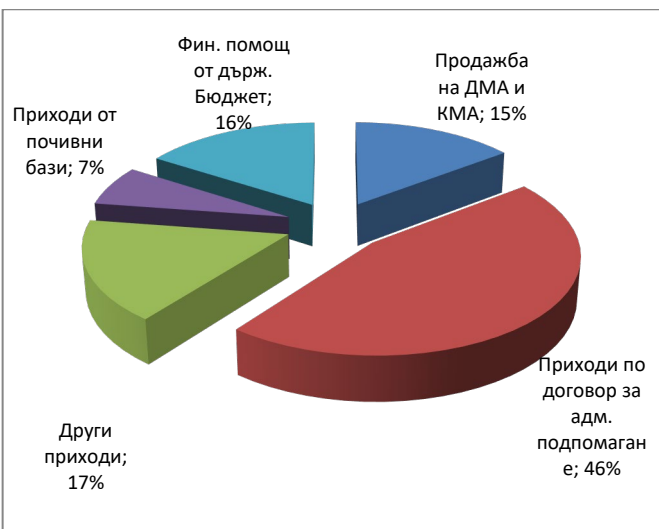
Нетният ефект от спечеленото дело с „ПИБ“ АД за „Холдинг БДЖ“ ЕАД е **печалба в размер на 7 149 хил. лв.** и се формира от:

- Възстановена сума във връзка с изплащане на погасителни вноски за периода от 07.05.2009 г. до 24.05.2011 г. в размер на 9 646 хил. лв., включително извършени разноски, законна и мораторна лихва,
- Отчетени разходи свързани със изплатени суми по делото ПИБ в размер на 2 497 хил. лв. за:
 - юридическо обслужване и услуги - 1 351 хил. лв.,
 - съдебни такси - 798 хил. лв.,
 - сторниране на неоснователно претендиране на лихви за забавено плащане - 348 хил. лв. към „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД върху вноските възстановени от ПИБ за периода от 24.05.211 до 6.03.2014 г.

Структура на приходите за 2021 г.

Структура на приходите за 2022 г.

3. Разходи

Отчетените оперативните разходи за 2022 г. са в размер на 6 764 хил. лв., което е с 67 хил. лв. повече спрямо планираните. Спрямо отчетените през 2021 г. са намалени с 480 хил. лв.

Разходите за материали, горива, енергия са в размер на 1 959 хил. лева, а спрямо отчетените през 2021 г. (347 хил. лева) нарастват с 1 612 хил. лева. Основна причина са отчетени разходи за доставена готова храна и напитки по сключени договори за кетъринг и приготвяне на такова, във връзка с изхранването на настанените в почивните бази украински граждани, в изпълнение на РМС № 318/28.05.2022 г. на Министерски Съвет. Тези разходи са в размер на 1 149 хил. лева. Увеличени са и разходите ел. енергия с 306 хил. лв., топлоенергия с 59 хил. лева и гориво с 51 хил. лева в резултат от поскъпването на енергийните ресурси.

Разходите за материали спрямо плана нарастват с 1 357 хил. лв., основно от увеличените разходи за ел. енергия с 206 хил. лв. и от материали доставени от външни доставчици с 1 038 хил. лв. за осигуряване на храноден за настанените лица, получили временна закрила.

Разходи за външни услуги – отчетени са 1 043 хил. лева спрямо плана се намаляват с 413 хил. лв. от намаление на разходите за услуги от външни доставчици с 418 хил. лв, в т.ч: разходи за техническо обслужване и текущ ремонт – намалени с 258 хил. лв. и други услуги намалени със 175 хил. лева. Спрямо отчетените разходи за външни услуги през 2021 година намаляват с 11 хил. лв. от намаление на разходите за техническо поддържане и ремонт със 120 хил. лв.

Разходи за персонала. Отчетени са 2 941 хил. лв в т. ч: Разходи за заплати – 2 355 хил. лв. и разходи за социални осигуровки и надбавки – 586 хил. лв. Разходите за персонал намаляват със 162 хил. лв. спрямо планираните, основно поради по-малката численост на персонала от предвидената по бюджет и планираните по бюджет възнаграждения на Съвета на директорите за по-голяма численост на състава.

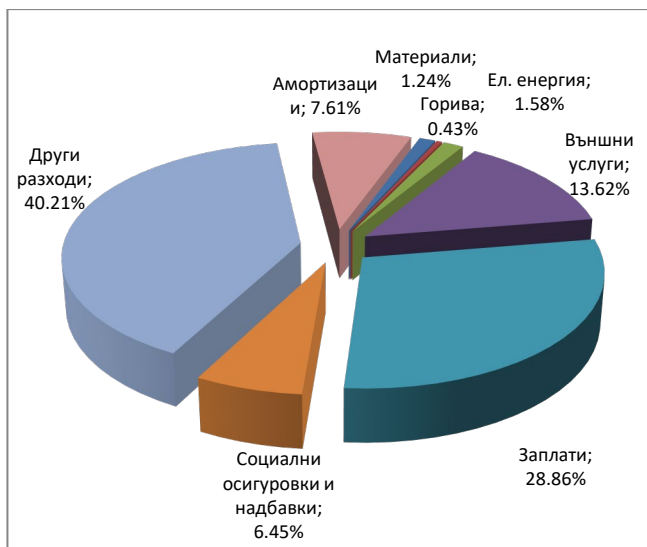
Спрямо 2021 г. разходите за възнаграждения на персонала нарастват с 209 хил. лева, или 8% в резултат на повишаване на минималната работна заплата за страната с 9,2% от 01.04.2022 г. и социални придобивки за компенсиране на служителите за невъзможност да ползват почивните бази поради настанените украински граждани с начислена еднократна сума от 100 лв. на служител, както и увеличаване размера на предоставяните средства за храна от 80 лв. на 150 лв. от 01.09.2022 г.

Средно списъчният брой на персонала към 31.12.2022 г. е 91 броя и е намален спрямо 31.12.2021 г. с 3 бр., а спрямо планираната численост се отчита намаление с 4 бр.

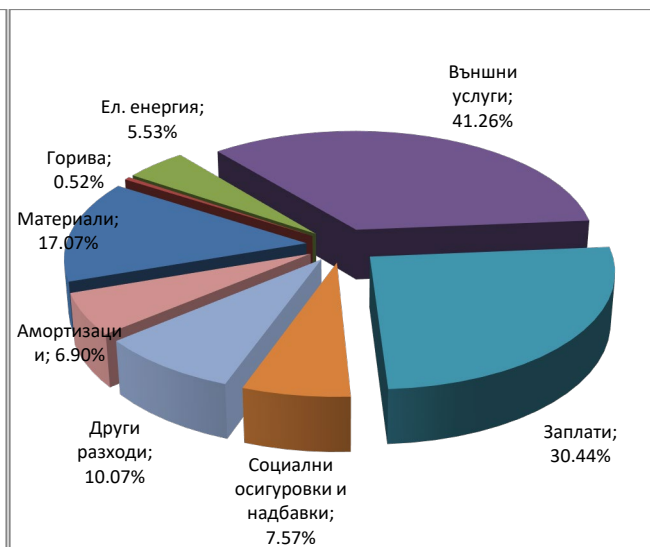
Други разходи – намаляват със 715 хил. лв. спрямо планираните, а спрямо отчета за миналата година намаляват с 2 291 хил. лв. Основна причина за намалението са:

- Направени разходи от обезценка ДМА, държани за продажба през 2021 г. в размер на 1 440 хил. лв. с 1 379 хил. лв повече от 2022г.;
- Разходи за ликвидация на ДМА и КМА, в резултат на брак в размер на 10 хил. лв. с 300 хил. лв. по-малко от 2021 г.

Структура на разходите за 2021 г.

Структура на разходите за 2022 г.

нЕВИТДА – е с отрицателна стойност 1 261 хил. лв., или влошава стойността си спрямо плана с 1 686 хил. лв. Сравнено с отчета за 2021 г. показателят отчита влошаване с 4 506 хил. лв.

ЕВИТДА – е с положителна стойност 5 888 хил. лв., или подобрява стойността си спрямо плана с 5 309 хил. лв. Сравнено с отчета 2021 г. показателят отчита подобрене с 2 643 хил. лв. Подобриенето се дължи на спечеленото дело с „ПИБ“ АД в полза за „Холдинг БДЖ“ ЕАД.

Амортизации – отчетени са 534 хил. лева. Спрямо бюджета намаляват с 66 хил. лева или 11% в резултат на нереализирани планирани инвестиции, а в сравнение с предходната година намаляват с 55 хил. лева.

ЕВИТ след отчетените амортизации е положителна величина в размер на 5 354 хил. лева. Стойността на показателя се подобрява в сравнение с бюджета с 5 375 хил. лв. и в сравнение с отчета за 2021 г. с 2 662 хил. лв.

Финансовия (счетоводен) резултат за 2022 г. е печалба в размер на 5 019 хил. лв., при планирана за същият период 39 хил. лв. или подобрене с 4 980 хил. лв. Спрямо отчетената за предходната година финансовият резултат се подобрява с 2 518 хил. лв. Постигнатият финансов резултат се подобрява основно от:

- Отчетен приход в резултат на спечелен дългогодишен съдебен спор срещу ПИБ АД с нетен ефект от 7 149 хил. лв.
- Финансова помощ от Държавния бюджет в размер на 1 244 хил. лева с 1 235 хил. лева повече от планираната и с 1 158 хил. лв. повече спрямо отчетената през предходната година. Включва получено финансиране за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия в общ размер на 186 хил. лева и получени средства по Програма за хуманитарно подпомагане на разселени лица, получили временна закрила на територията на Р. България – 1 058 хил. лева.

4. Баланс

Данните за движението на активите и пасивите по баланс към 31.12.2022 г., показват:

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС <i>в хил. лева</i>	Отчет 31.12.2022	План 31.12.2022	Отчет 31.12.2021	Неодитиран отчет/Отчет (%)	Неодитиран отчет/План (%)
Нетекущи активи	228 457	229 763	229 299	-0.37%	-0.57%
Текущи активи, в т.ч.:	22 361	20 772	20 503	9.06%	7.65%
Материални запаси	1 350	1 453	1 464	-7.79%	-7.08%
Краткосрочни вземания	9 784	11 349	11 333	-13.67%	-13.79%
Краткосрочни финансови активи	1 847	1 847	1 847	0%	0%
Парични средства	9 380	6 124	5 859	60.10%	53.18%
Активи държани за продажба	3 168	2 198	3 214	-1.43%	44.13%
Текущи пасиви, в т.ч.:	10 916	11 211	11 398	-4.23%	-2.63%
Краткосрочни заеми	8 423	8 423	8 423	0.00%	0.00%
Работен капитал (текущи активи - текущи пасиви)	11 445	9 561	9 105	25.70%	19.71%
Зает капитал (актив - текущи пасиви)	243 070	241 522	241 618	0.60%	0.64%
Нетекущи пасиви	17 216	20 328	20 783	-17.16%	-15.31%
Други					
Чиста стойност на активите	225 854	221 194	220 835	2.27%	2.11%
Печалба (загуба)	5 019	39	2 501		
Финансов резултат от минали години	-174 635	-174 294	-177 133	-1.41%	0.20%
Резерви	146 547	146 526	146 544	0.00%	0.01%
Основен капитал	248 923	248 923	248 923	0.00%	0.00%
Собствен капитал	225 854	221 194	220 835	2.27%	2.11%

Нетекущите активи намаляват с 0,37% спрямо 31.12.2021 г.

Текущи активи се увеличават с 9,06% спрямо 31.12.2021 г., основно в резултат на увеличение на паричните средства в следствие на получените от „ПИБ“ АД еднократно изплатени средства по спечеленото дело.

Собственият капитал е 225 854 хил. към 31.12.2022 г. и се увеличава с 5 019 хил. лева спрямо 31.12.2021 г., в следствие на увеличение на положителния финансов резултат.

Работният капитал има положителна стойност от 14 445 хил. лева и се увеличава в сравнение с 31.12.2021 г. с 2 340 хил. лв., в резултат на нарастване на текущите активи.

Зает капитал – увеличава стойността си спрямо предходна година с 0,60%.

Анализ на вземанията

Вземания	Общ размер към 31.12.2022	Обезценка към 31.12.2022	Балансова стойност към 31.12.2022	Общ размер към 31.12.2021	Обезценка към 31.12.2021	Балансова стойност към 31.12.2021	Изменение /+, -/
Търговски вземания:							
Чужди жп администрации	32 024	32 024	0	32 024	32 024	0	0
Интерконтейнер	1 339	1 339	0	1 339	1 339	0	0
Коловаг АД	230	230	0	230	230	0	0
Булмаркет ДМ ООД	129	129	0	129	129	0	0
Други	275	273	2	305	295	10	-30
Краткосрочни вземания от СЛ	9 055	0	9 055	8 977	0	8 977	78
Търговски вземания общо:	43 052	33 995	9 057	43 004	34 017	8 987	48
Други вземания:							
Предоставени аванси	1 277	1 250	27	1 275	1 250	25	2
Съдебни вземания	9 267	9 244	23	11 394	9 244	2 150	-2 127
Присъдени вземания	2 011	2 010	1	2 023	2 010	13	-12
Други краткосрочни вземания	5 959	5 283	676	5 441	5 283	158	518

Вземания	Общ размер към 31.12.2022	Обезценка към 31.12.2022	Балансова стойност към 31.12.2022	Общ размер към 31.12.2021	Обезценка към 31.12.2021	Балансова стойност към 31.12.2021	Изменение /+,-/
Други вземания общо:	18 514	17 787	727	20 133	17 787	2 346	-1 619
Дългосрочни вземания от СЛ							
БДЖ - Товарни превози ЕООД - предоставен заем	3 000	0	3 000	3 000	0	3 000	0
Дългосрочни вземания от СЛ общо:	3 000	0	3 000	3 000	0	3 000	0
ОБЩО:	64 566	51 782	12 784	66 137	51 804	14 333	-1 571

Вземанията към 31.12.2022 г. са в общ размер 64 566 хил. лева и спрямо 31.12.2021 г. са намалени с 1 571 хил. лева. След извършена обезценка на вземанията през изминалите финансови години, балансовата им стойност е в размер на 12 784 хил. лева.

Вземанията от клиенти и свързани лица на „Холдинг БДЖ“ ЕАД са от следните контрагенти:

- ✓ Чужди жп администрации – в общ на размер на 32 024 хил. лева, от които вземанията от Сърбия са в размер на 15 564 хил. лев, Република Северна Македония - 13 469 хил. лева и от Гръцки железници вземането е в размер на 2 991 хил. лева. Вземанията са напълно обезценени;
- ✓ Интерконтейнер – в размер на 1 339 хил. лева. Дружеството е в процес на ликвидация. Все още няма яснота какъв размер от нашето вземане може да бъде събрано. Направена е обезценка;
- ✓ Коловаг АД – в размер на 230 хил. лева и е обезценено;
- ✓ Булмаркет ДМ ООД – в размер на 129 хил. лева и са напълно обезценени;
- ✓ Краткосрочни вземания от СЛ са в размер на 9 055 хил. лева, увеличени със 78 хил. лева спрямо 31.12.2021 г.
- ✓ Дългосрочните вземания от СЛ са в размер на 3 000 хил. лева, представляват вземания по предоставен паричен заем на „БДЖ Товарни превози“ ЕООД.

Анализ на задълженията

№ по ред	Задължения	към 31.12.2022 г.			към 31.12.2021 г.			Изменени е +/-
		Нетекущи	Текущи	Общо 2022	Нетекущи	Текущи	Общо 2021	
I	Търговски задължения, в т.ч.:	17 014	1 227	18 241	20 519	1 053	21 572	-3 331
1	ДП "НК ЖИ"	17 014	80	17 094	20 519	80	20 599	-3 505
2	Чужди жп администрации	0	636	636	0	619	619	17
3	Свързани лица в Група БДЖ	0	224	224	0	218	218	6
4	Други	0	287	287	0	136	136	151
II	Получени аванси от клиенти	0	3	3	0	3	3	0
III	Към персонала и осигурителни предприятия	108	525	633	170	450	620	13
IV	Данъчни задължения	0	60	60	0	204	204	-144
V	Други задължения	0	670	670	0	1 257	1 257	-587
VI	Съдебни дела	0	1	1	0	3	3	-2
VI	Провизии	0	6	6	0	4	4	2
	ВСИЧКО:	17 122	2 492	19 614	20 689	2 974	23 663	-4 049

Задълженията по контрагенти към 31.12.2022 г. намаляват с 4 049 хил. лева спрямо 31.12.2021 г., като изменението основно е, както следва:

- ✓ Търговските задължения намаляват с 3 331 хил. лева, в т.ч. ДП НК „ЖИ“ - намаляват с 3 505 хил. лева;
- ✓ Други краткосрочни задължения намаляват с 587 хил. лева;
- ✓ Данъчни задължения намаляват със 144 хил. лева.

Задължения към финансови институции:

Задълженията на „Холдинг БДЖ“ ЕАД по заеми към 31.12.2022 г. са в общ размер на 8 423 хил. лева. Структурата на задълженията по заема е показана в следващата таблица:

в хил. лева

Задължения	Просрочени	Текущи	Общо
<i>главница</i>	7 306	0	7 306
<i>лихва</i>	1 117		1 117
Първа инвестиционна банка АД	8 423	0	8 423

5. Финансов резултат

„Холдинг БДЖ“ ЕАД завършва 2022 г. с печалба в размер на 5 019 хил. лева.

Спрямо бизнес програмата, увеличението е с 4 980 хил. лв., като основните фактори, оказали влияние, са както следва:

- ✓ Нетен положителен ефект във връзка с делото с ПИБ в размер на 7 149 хил. лв.;
- ✓ Получено финансиране по Програма за настаняване на украински граждани от Министерство на туризма и компенсация от Държавния бюджет във връзка с повишаване на цената на ел. енергията в общ размер на 1 244 хил. лева;
- ✓ Реализиран по-голям обем приходи от обезщетения за отдадени под наем сгради и терени – 223 хил. лв.;

Спрямо **2021 г.** финансовият резултат на „Холдинг БДЖ“ ЕАД се подобрява с 2 518 хил. лева. Дължи се отново основно на нетния положителен ефект във връзка с:

- ✓ Спечелено дело с „ПИБ“ АД в полза на „Холдинг БДЖ“ ЕАД в размер на 7 149 хил. лв.
- ✓ 1 158 хил. лв. повече компенсация от Държавния бюджет във връзка с Получено финансиране по Програма за настаняване на украински граждани от Министерство на туризма и компенсация за цената на ел. енергия.

Събития, които са настъпили след датата, към която е съставен годишният финансов отчет

След провеждане на конкурсни процедури по реда на Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия с Протокол №ПД-6/06.01.2023 г. на Министъра на транспорта и съобщенията, са освободени като членове на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД – Петко Петков, Иво Тодоров, Калин Стоянов, Валя Петрова и Атанас Атанасов, като избрани и назначени членове, както следва:

- за представители на държавата: Атанас Атанасов
- за независими членове: Владимир Дунчев и Валя Петрова.

С Протокол №ПД-14 от 19.01.2023 г. на Министъра на транспорта и съобщенията е освободен като член на Одитния комитет Гергана Михайлова – Борисова.

На 10.02.2023 г. с Протокол №ПД-37/10.02.2023 г. на Министъра на транспорта и съобщенията е назначен за член на Одитния комитет на дружеството Владимир Туджаров

На 24.02.2023 г. е извършено увеличение на капитала на дъщерното дружество „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД с непарична вноска (апорт) в общ размер на 3 000 хил. лева, представляващо главница към 31.10.2022 г. по Договор за паричен заем от 29.12.2021 г. В резултат на което „Холдинг БДЖ“ ЕАД като едноличен собственик на капитала на дъщерното предприятие придобива нови 300 000 дяла, всеки на стойност 10 (десет) лева.

На 16.03.2023 г. Дружеството е получило разпределен дивидент от Eurofima за 2022 г. в размер на 7 хил. лева.

Отчет за изплатено възнаграждение на ключов управленски персонал на Дружеството

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Съвета на директорите и Изпълнителния директор Възнагражденията на ключовия управленски персонал се състоят от следните разходи:

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Заплати, включително бонуси	344	304
Разходи за социални осигуровки	21	26
Общо възнаграждения	365	330

Изплатените възнаграждения от Дружеството са в съответствие с определена бална оценка за всяко едно тримесечие, въз основа на постигнатите резултати на показателите и критериите, посочени в Приложение №2 към чл.56 от Правилника за прилагане на закона публичните предприятия. Дружеството не е изплащало допълнителни възнаграждения и/или тантиеми през периода.

Длъжността на Изпълнителен директор се изпълнява от Георги Друмев – до 12.01.2022 г., от 13.01.2022 г. до 11.04.2022 г. от Йордан Митев, от 11.04.2022 г. до 08.09.2022 г. от Ангел Стоянов и от 08.09.2022 г. от Атанас Атанасов.

В състава на Съвета на директорите участват като Председател – Маргарита Петрова – Кариди – до 12.01.2022 г., Любомир Сяров – от 12.01.2022 г. до 26.01.2022 г., Симеон Евтимов – от 26.01.2022 г. до 22.02.2022 г., Кирил Григоров – от 22.02.2022 г. до 14.03.2022 г., Даниела Везиева - от 14.03.2022 г. до 30.06.2022, а от 30.06.2022 г. – Иво Тодоров, членове – Маргарита Петрова – Кариди, Светломир Николов и Георги Друмев – до 12.01.2022 г., Петко Петков - от 12.01.2022 г., Йордан Митев – от 12.01.2022 г. до 11.04.2022 г., Любомир Сяров – от 12.01.2022 г. до 22.02.2022 г., Кирил Григоров – от 25.01.2022 г. до 08.04.2022 г., Симеон Евтимов – от 26.01.2022 г. до 22.02.2022 г., Даниела Везиева – от 15.03.2022 г. до 29.06.2022 г., Ангел Стоянов – от 11.04.2022 г. до 08.09.2022 г., Иво Тодоров – от 13.06.2022 г., Калин Стоянов – от 29.06.2022 г., Валя Петрова от 26.08.2022 г. и Атанас Атанасов от 08.09.2022 г.

Прогноза за развитието на дружеството

В Бизнес програма 2021-2023 г. на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, като компания – майка, осъществяваща стратегическо управление и контрол върху дейността на дъщерните дружества, е заложено изпълнението на следните цели:

Стратегически цели

Възстановяване на конкурентоспособността и нарастване на пазарния дял на групата на ХБДЖ и на жп транспорта като цяло чрез:

- Модернизация и обновяване на подвижния състав;

- Дигитализация на процесите и комуникационните канали с клиентите чрез внедряване на интегрирани информационни системи за оперативно, административно и маркетингово управление;
- Устойчиво подобряване на финансовото състояние на дружеството и групата;
- Подобряване на обслужването на клиентите и увеличаване на тяхната удовлетвореност;
- Повишаване на ангажираността на служителите, чрез подобряване на условията на труд, осигуряване на справедливо възнаграждение спрямо работните резултати и създаване на условия за пълноценна почивка, спорт и други дейности извън работното време;
- Промяна на вътрешната култура на служителите с фокус върху отговорност за резултатите, професионално развитие, лична инициатива и активно взаимодействие между всички звена.

Краткосрочни и средносрочни цели

- Да реструктурират активите и пасивите на цялата група с цел ефективно осъществяване на планираните бъдещи цели на дъщерните дружества, свързани с цялостната им визия и в частност с модернизация и обновяване на подвижния състав;
- Да оптимизира собствените и на групата ресурси, процеси и персонал с цел подобряване на ефективността и административно управленския капацитет;
- Да продължи продажбата на неоперативни активи с цел намаляване разходите по тяхното съхранение и генерирането на свеж паричен ресурс.

Показатели на Бизнес план 2023 г.

Бюджетът за 2023 г. на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е изграден на базата на разработените бюджети по дирекции и отдели на Централно управление, и на бюджета на Поделение за почивна дейност.

В разходната част са включени заявените доставки на материали, услуги и инвестиции от дирекциите и отделите към „Холдинг БДЖ“ ЕАД и ППД. Разходите са съобразно прогнозния списък с обществени поръчки за 2023 г. и тяхната финансова обезпеченост.

Прогнозирано е изменение на възнагражденията в съответствие с промяната на минималната работна заплата за страната от 01.01.2023 г. в размер на 780 лв. и прието изменение с протокол на КТД и решение № на съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД за увеличение на основната заплата на всички служители със 130 лв.

Прогнозата е разработена при следните допускания по поделения:

- Централно управление ще продължи да оказва експертно и административно подпомагане на дъщерните дружества в съответствие с подписаните договори и анекси, актуализирани последно през 2021 година в следствие на повишените разходи за персонала. През 2023 г. не е предвидена промяна. Продажбите на дълготрайни и краткотрайни активи ще се организира и осъществява от Централно управление.
- Поделение за почивна дейност планира да реализира приходите си на база допускане, че настаняването на украински граждани под временна закрила в следствие на военните действия в Украйна ще бъде до 24 февруари 2023 г. съгласно решение №909/16.11.2022 г. и режим на нормално функциониране през останалите месеци /март-декември/ 2023 г.

Основните финансови показатели по Бизнес плана за 2023 г. са:

През 2023 г. основните източници на приходи се запазват като се запазва най-големия дял на приходите от продажби на нетекущи дълготрайни активи (ДА), от Поделение за почивна дейност, от експертно и административно обслужване на дъщерните дружества и др.

Прогнозните приходи на „Холдинг БДЖ“ ЕАД за 2023 г. са в по-голям размер, сравнение с 2022 г. основно поради очакваното увеличение на продажбите на ДМА и КМА с 2 287 хил. лева спрямо предходната година.

Преките оперативните разходи нарастват с 3 123 хил. лева. спрямо 2022 г. Изменение в посока увеличение се дължи предимно на високия темп на инфлация съгласно макроикономическата прогноза на Европейската централна банка да се задържи високо средно равнище през първото полугодие на 2023 г. от 8,4%, след което с бавни темпове на промяна да спадне до 6,3% в края на 2023 г. Очакването е инфлацията на енергоносителите да спадне рязко в хода на 2023 г. и верижно да се пренесе в сферата на производство и доставки заедно с въздействието на компенсиращия механизъм на държавата за цените на ел. енергия. Неотзвучава възходящия ефект върху цените на услугите вследствие на отварянето на частта от сектора на услугите, свързана с физически достъп, както и тенденцията на поскъпване на храните и на неенергийните промишлени стоки поради продължаващото въздействие на смущения във веригите на доставка.

През 2023 г. намаляват разходите за материали от външни доставчици с 465 хил. лв. Увеличават се разходи за ел. енергия и топлоенергия със 736 хил. лева. Разходи за персонал отбелязват ръст с 1 243 хил. лв., дължащо се на планирано увеличение на мин. работна заплата от м. януари 2022 г. от 710 лв. за 2021 г. на 780 лв. ПМС № 497/29.12.2022 г. и Анекс № 4 към КТД с прието увеличение от 130 лв. на основната работна заплата на всеки служител. Разходи за външни услуги се увеличават в резултат на включените планирани поръчки по одобрен списък със 740 хил. лв. В бюджет 2023 г. се предвиждат по-голям очакван размер на други разходи с 278 хил. лв. дължащо се основно на разходите за храни в ППД към „Холдинг“ БДЖ, които нарастват с 360 хил. лв. в сравнение с очаквания отчет за 2022 г. в резултат на осигурения кетъринг за настанените украински граждани под временна закрила в почивни бази на територията на Република България с решение на Министерски съвет №318/ 20.05.2022 г., отчетен в други материали през 2022 г.

пЕВИТДА – резултата от оперативната дейност на ХБДЖ ЕАД, заложен в Бизнес програма 2023 г. е отрицателна величина в размер на 1 523 хил. лв.

ЕВИТДА – Стойността на показателя намалява спрямо предходния отчетен период с 6 856 хил. лв. **в резултат на нетен ефект от спечелено дело ПИБ АД:** през месец февруари 2022 г. в резултат на влязло в сила съдебно определение на ВКС №42 от 31.01.2022 г. и формирана печалба **в размер на 7 149 хил. лв.**

ЕВИТ – след разходите за амортизация се влошава с 6 942 хил. лв. като достига отрицателна стойност от дейността на дружеството в размер на 2 142 хил. лева.

Финансов резултат – при направените допускания се очаква през 2023 г. загуба в размер на 2 161 хил. лева.

Продажба на неоперативни активи - в Бюджет 2023г. са планирани приходи от продажба на активи, съобразно очакванията за реализацията им на свободния пазар, както следва:

Приходи от продажба на ДА – 80 хил. лв.

- Продажба на имот Дедево – 60 хил. лв.

Приходи от продажби на подвижен ЖП състав – 470 хил. лв.

- 70 бр. теснопътни товарни вагони – 200 хил. лв.;
- 3 бр. тягов подвижен състав – 150 хил. лв.;
- 20 бр. пътнически вагони – 120 хил. лв.

Приходи от продажба на КМА, резервни части от складове – 200 хил. лв.

Приходи от продажба на скрап, бракувани активи – 2 279 хил. лв.

- товарни вагони 426 бр. – 2 000 хил. лв.;
- други. – 279 хил. лв.;

Инвестиционна програма - предвидени са инвестиции в общ размер на 2 194 хил. лева, без ДДС за подобряване на материално-техническата база на почивните станции, ремонт и поддръжка на

сградния фонд, разработване и внедряване в системата на „Холдинг БДЖ“ ЕАД на софтуерни продукти и др.

Планирано е „Холдинг БДЖ“ ЕАД да продължи приетите от ръководството мерки за намаляване на търговските задължения, оптимизиране на оперативните разходи, реализиране на всички продажби на неоперативни активи по приетия план-график.

Действията в областта на научноизследователската и развойната дейност

В структурата на „Холдинг БДЖ“ ЕАД не са осъществени действия в областта на научноизследователската и развойната дейност.

Наличие на клонове на предприятието

Организационно – управленската структура на „Холдинг БДЖ“ ЕАД към 31.12.2022 г. включва поделение за „Почивна дейност“ (ППД), създадено през 2008 г., с основна дейност: ръководство и експлоатация на почивните бази с оглед осигуряване на социална политика на „Холдинг БДЖ“ ЕАД за обезпечаване на отдиха, профилактиката и възстановяване здравето на персонала, работещ в дружествата на Холдинговата група.

Използвани от предприятието финансови инструменти

В дейността на „Холдинг БДЖ“ ЕАД не са използвани механизми и предимства на финансови инструменти и политика на хеджиране (форуърдни договори, суапове, опционни сделки, деривативни продукти, фючърсни договори и др.).

инж. Атанас Атанасов
Изпълнителен директор

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ

по чл.48 от Закона за счетоводството

Долуподписаният,

Атанас Атанасов, в качеството си на Изпълнителен директор на

**„Холдинг Български държавни железници” ЕАД, с ЕИК: 130822878, със седалище
и адрес на управление гр. София 1000, ул. „Иван Вазов” №3**

ДЕКЛАРИРАМ, че:

I. ОПИСАНИЕ НА БИЗНЕС МОДЕЛА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

1. Правен статут

„Холдинг БДЖ“ ЕАД като продължител на „БДЖ“ ЕАД е дружество - майка и е регистрирано в Република България в съответствие със Закона за железопътния транспорт, който е в сила от 1 януари 2002 г., с Решение на Софийски градски съд от 15 януари 2002 г. Седалището и адресът на управление е гр. София, ул. „Иван Вазов” №3. Едноличен собственик на капитала на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е българската държава. Правата на едноличния собственик на капитала се упражняват от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Капиталът на „Холдинг БДЖ“ ЕАД се увеличава съгласно Разпореждане №3 от 20.12.2019 г. на Министерски съвет на Р. България, срещу увеличаване дела на едноличния собственик с непарична вноска, представляваща вземане на държавата срещу „Холдинг БДЖ“ ЕАД, в размер на 219 973 хил. лева, включващо главница в размер на 196 658 хил. лева и лихва към 31.12.2019 г. в размер на 23 315 хил. лева. Увеличението на капитала на дружеството е в съответствие с получената на 16 юни 2017 г. нотификация от Европейската комисия с Решение (ЕС) 2017/2372 за допустима държавна помощ S.A.31250-2011/C.

На 27.03.2020 г. в изпълнение на посоченото Разпореждане в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, е вписано увеличението на капитала на дружеството с непарична вноска, срещу записване на нови 21 997 293 броя поименни акции с право на глас, с номинална стойност от 10 (десет) лева всяка.

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 24 892 266 броя поименни акции с номинал 10 лева за акция. Всяка акция дава право на глас в Общото събрание, право на дивидент и ликвидационен дял.

Основната дейност на “Холдинг Български Държавни Железници” ЕАД и неговите дъщерни предприятия (Групата) се състои в предоставяне на железопътни транспортни услуги за превоз на пътници и товари във вътрешно и международно съобщение, поддръжка и ремонт на подвижен състав и всички други дейности, които не са забранени от закона. Основната дейност на предприятието майка „Холдинг БДЖ” ЕАД се състои в придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; придобиване, управление и продажба на облигации; придобиване, оценка и продажба на патенти, отстъпване на лицензи за използване на патенти на дружествата, в които холдинговото дружество участва; финансиране на дружества, в които холдинговото дружество участва; извършване на производствена дейност; всички други дейности, които не са забранени от закона.

„БДЖ” ЕАД е регистрирано с Решение № 1 от 15.01.2002 г. постановено по ФД № 7 от 2002 г. на СГС. Същото е пререгистрирано по реда на Закона за търговския регистър на 24 април 2008 г. с ЕИК: 130822878. На 23.11.2010 г. е променено фирменото наименование на дружеството от „БДЖ” ЕАД на „Холдинг БДЖ” ЕАД.

С извършеното преобразуване на „Холдинг БДЖ” ЕАД на 24.05.2011 г. е прехвърлена собствеността на товарни и пътнически вагони, локомотиви, електро - мотрисни влакове (ЕМВ), дизелови мотрисни влакове (ДМВ), локомотивни депа и локомотивен персонал на дъщерните дружества „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД и „БДЖ – Товарни превози” ЕООД, необходими за осъществяваната от тях дейност – предоставяне на товарни и пътнически жп превози вътрешно и международно съобщение. След тази дата основните приходи на „Холдинг БДЖ” ЕАД се формират от продажбата на неоперативни активи и почивно дело. От началото на 2014 г. между „Холдинг БДЖ” ЕАД и двете дъщерни дружества са сключени договори за административно подпомагане и управление, по силата на които компанията майка извършва редица услуги срещу съответното възнаграждение, свързани с техническо осигуряване и инженеринг; контрол в различни сфери; информационни технологии; сигурност; връзки с обществеността, реклама и протокол и др.

Към момента на преобразуването през м. май 2011 г. „Холдинг БДЖ” ЕАД остава длъжник по всички натрупани краткосрочни и дългосрочни задължения, с изключение на тези, които са възникнали по договори, сключени от съответните поделения на „Холдинг БДЖ” ЕАД, които при преобразуването преминават към дъщерните дружества. С вътрешни споразумения през 2012 г. и 2013 г. всички кредити към финансовите институции, с изключение на Втория облигационен заем и задълженията към структурите на Световната банка, са прехвърлени към дъщерните дружества, съобразно придобитите от тях активи при последното преобразуване.

„Холдинг БДЖ” ЕАД остава собственик на всички неоперативни активи, които дружеството притежава към момента на преобразуването и извършва всички сделки на управление и разпореждане с тези активи.

„Холдинг БДЖ” ЕАД извършва социалната дейност, свързана с осигуряване на отход и почивка на собствените си работници и служители, както и на работниците и

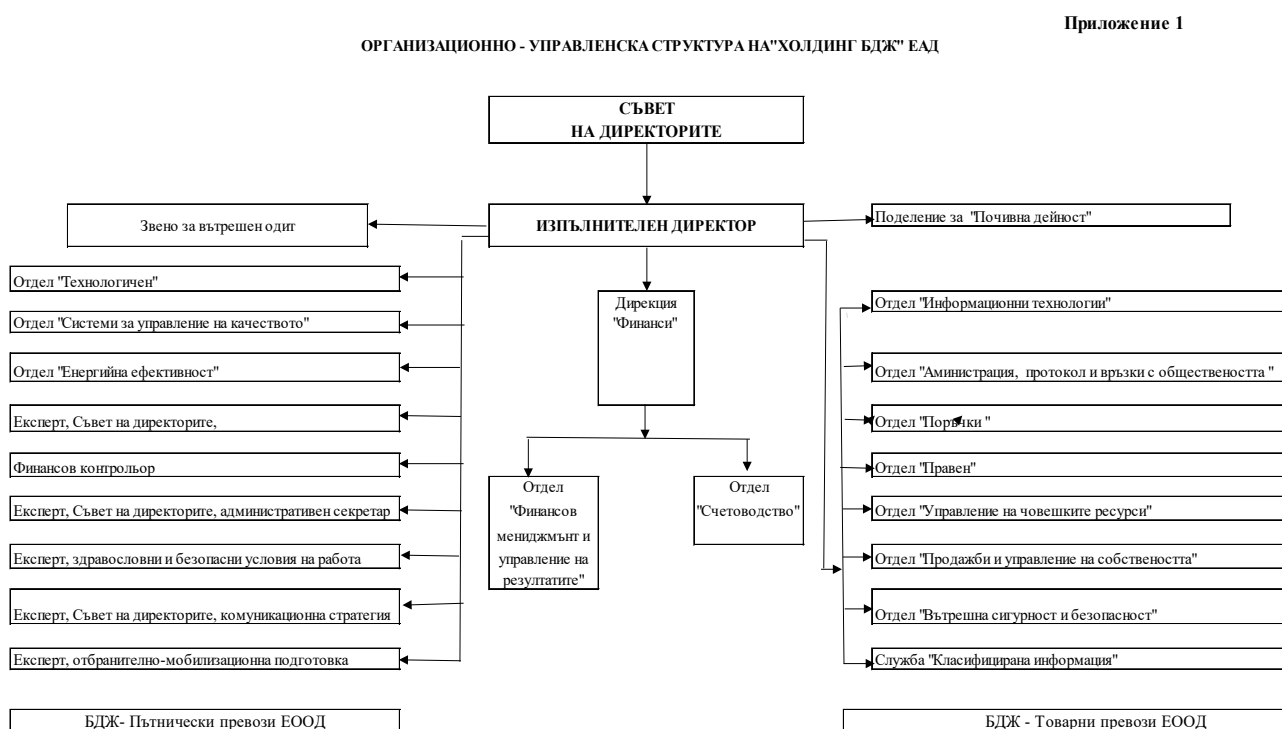
служителите от дъщерните си дружества в почивните бази, които при преобразуването през 2007 г. са останали собственост на холдинга.

Към „Холдинг БДЖ“ ЕАД е създадено **Подделение за „Почивна дейност“ (ППД)** – създадено със Заповед №52/30.01.2008 г. на Изпълнителния директор с решение на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД № 154/24.08.2008 г.

Седалището и адресът на управление на ППД е в гр. София, район „Средец“, ул. „Иван Вазов“ № 3.

Основен предмет на дейността се изразява в ръководство и експлоатация на почивните бази с оглед осигуряване на социална политика на „Холдинг БДЖ“ ЕАД за обезпечаване на отдиха, профилактиката и възстановяване здравето на персонала, работещ в дружествата на Холдинговата група. Всеки служител самостоятелно или с членове на семейството му имат право на 50% отстъпка от регламентираната цена при ползване на почивните бази на дружеството в рамките на 7 календарни дни престой годишно.

2. Организационно-управленска структура

3. Визия

„Холдинг БДЖ“ ЕАД е ключов регионален партньор за осъществяване на политиката на Европейския съюз за изграждане на единна железопътна общност, която ще се базира на интегрирана инфраструктурна мрежа, на оперативна съвместимост на тягово - подвижния състав и на свободната конкуренция, за да осигури качествени, безопасни и екологични транспортни услуги.

4. Стратегически цели

Възстановяване на конкурентоспособността и нарастване на пазарния дял на групата и на жп транспорта като цяло чрез:

- Модернизация и обновяване на подвижния състав;
- Внедряване на интегрирани информационни системи за оперативно и административно управление;
- Устойчиво подобряване на финансовото състояние на дружеството и групата;
- Подобряване на обслужването на клиентите и увеличаване на тяхната удовлетвореност;
- Повишаване на ангажираността на служителите, чрез подобряване на условията на труд, осигуряване на справедливо възнаграждение спрямо работните резултати и създаване на условия за пълноценна почивка, спорт и други дейности извън работното време;
- Промяна на вътрешната култура на служителите с фокус върху отговорност за резултатите, професионално развитие, лична инициатива и активно взаимодействие между всички звена.

5. Краткосрочни и средносрочни цели

- Възстановяване на съществуващия подвижен жп състав на групата;
- Усъвършенстване и подобряване на корпоративното управление в холдинговата структура;
- Окончателно решаване на проблема със задлъжнялостта на „Холдинг БДЖ” ЕАД Група към НКЖИ;
- Ускоряване темпа на продажби на неоперативни активи с цел осигуряване на паричен ресурс за погасяване на задълженията към кредиторите;
- Поддържане на финансова стабилност на дружествата в групата.

Стремежът е „Холдинг БДЖ” ЕАД изцяло да се освободи в средносрочен план от свръх капацитета от неоперативни активи и ръководството на Холдинга да се съсредоточи върху стратегическото управление и контрол върху дъщерните дружества.

II. СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ СЪС СЛУЖИТЕЛИТЕ И ПОТРЕБИТЕЛИТЕ НА УСЛУГАТА, ПРЕДЛАГАНА ОТ ПРЕДПРИЯТИЕТО:

1. Област на управлението и развитието на човешките ресурси.

„Холдинг БДЖ” ЕАД предоставя качествени услуги в областта на управлението и развитието на човешките ресурси, в съответствие с най-добрите съвременни практики за оценка, обучение и развитие.

2. Социална политика на „Холдинг БДЖ“ ЕАД

Социалната политика на „Холдинг БДЖ“ ЕАД се осъществява чрез **Поделение за „Почивна дейност“ (ППД)** – създадено със Заповед №52/30.01.2008 г. на Изпълнителния директор с решение на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД № 154/24.08.2008 г.

Седалището и адресът на управление на ППД е в гр. София, район „Средец“, ул. „Иван Вазов“ № 3.

Основен предмет на дейността се изразява в ръководство и експлоатация на почивните бази с оглед осигуряване на отдых и почивка на служителите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, профилактиката и възстановяване здравето на персонала, работещ в дружествата на Холдинговата група. Всеки служител самостоятелно или с членове на семейството му имат право на 50% отстъпка от регламентираната цена при ползване на почивните бази на дружеството в рамките на 7 календарни дни престой, еднократно или на 2 части в рамките на календарната година. Работодателят поема 50% от разходите на работниците и служителите за почивка в базите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД за период от 7 календарни дни годишно.

Таблица с отчетни данни за 2022 г. за броя на почиващите работници и служители и техните семейства, както и временно настанени украински граждани, съгласно РМС №318/25.05.2022 г. ползвали почивните бази на „Холдинг БДЖ“ ЕАД.

№ по ред	Почивни бази	Брой служители от Групата на БДЖ, ползвали почивните бази	Външни на БДЖ клиенти	Украински граждани с временна закрила, съгласно РМС№318/25.05.2022
1	ПВЦ Паничище	236	2 394	501
2	ПВЦ Приморско	-	-	2 753
3	ПВЦ Железничар	-	-	1 186
4	ПБ Ахтопол	182	-	-
5	ПБ Фичоза	112	-	-
	Тотал	530	3 394	4 440

Основните политики, които осъществява мениджърския екип на „Холдинг БДЖ“ ЕАД в областта на трудовото законодателство и взаимоотношенията между ръководство и синдикати са отразени в приетия КТД от 14 декември 2021 г., в сила от 01.01.2022 г. (Колективен трудов договор между „Холдинг БДЖ“ ЕАД и КНСБ, Синдикат на железничарите в България, Съюз на транспортните синдикати в България, КТ ПОДКРЕПА”, Национален железничарски синдикат и Федерация на транспортните работници за срок от 2 години).

В приетия Колективен трудов договор (КТД), са определени **допълнителни и други възнаграждения** и са посочени подробно какви придобивки към основната заплата има всеки работник или служител на „Холдинг БДЖ“ ЕАД.

✓ За всеки отработен нощен час на работника или служителя се заплаща допълнително възнаграждение за нощен труд в размер на процент от основната часова заплата по трудов договор за всички длъжности;

✓ За работа през дните на официални празници на работника или служителя се изплаща допълнително възнаграждение в размер на 110% от размера на основното трудово възнаграждение.

✓ Положеният от работника или служителя извънреден труд се заплаща с увеличение;

✓ Когато положението от работника или служителя извънреден труд надвиши нормата, определена с чл.146, ал.1 от КТ, разликата се заплаща 110 %.

✓ На работниците и служителите се заплаща допълнително месечно възнаграждение в размер на 1% за всяка година придобит трудов стаж и професионален опит.

✓ За ползване в работата на по-висока лична квалификация Работодателят заплаща на работника или служителя допълнително месечно възнаграждение в размери, за доктор на науките 100,00 лв. за степен Доктор 60,00 лв., на завършилите следдипломна квалификация 40,00 лв.

✓ В приетия КТД има определен ред и начин за обезщетения на персонала при прекратяване на трудовите взаимоотношения.

✓ Организацията на работното време се определя с Правилник за вътрешния трудов ред, който се утвърждават от Работодателя след провеждане на предварителни консултации със Синдикатите.

✓ На работниците и служителите, членове на Синдикатите - страна по КТД и на присъединилите се към него, се осигурява 22 дни основен платен годишен отпуск.

✓ На работници и служители с трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто се осигурява 28 дни основен платен годишен отпуск.

✓ При кръводаряване полагащият се отпуск по ал.1 или ал.2 за годината на кръводаряването се завишава с 2 работни дни, отделно от отпуска по чл.157, ал.1, т.2 от Кодекса на труда.

✓ На работниците и служителите, които работят при ненормиран работен ден се осигурява допълнителен платен годишен отпуск в размер не по-малко от 6 работни дни.

✓ Конкретните размери на отпуска се определят от Работодателя след обсъждане между страните по КТД, съгласно приетите и одобрени списъци по чл.45, ал.3 и проведените наблюдения.

✓ Работничките или служителките имат право на платен отпуск за две и повече живи деца по условията и реда на чл.168 от Кодекса на труда.

✓ Разрешение за ползване на отпуски по чл. 161 от Кодекса на труда дава Работодателя след одобрение на предложенията от страните по КТД.

В приетия КТД има раздел **здравословни и безопасни условия на труд**. В него са определени задълженията на работодателя в тази сфера, както начина за осъществяване на контрол съвместно със синдикатите.

Осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд на работниците и служителите е задължение на Работодателя и е за сметка на Дружеството. Работниците и служителите носят отговорност за спазването на установените правила за безопасност и здраве при работа.

Работодателят се задължава:

- ✓ да осигурява целево ресурси за организационно-технически, технологични и други проекти за подобряване условията на труд, съгласно план–програми въз основа на направени оценки на риска;
- ✓ да осигурява провеждането на всички видове инструктажи, съгласно изискванията на Наредба № РД-07-2 от 16 декември 2009г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;
- ✓ да провежда периодично обучение на работниците и служителите по въпросите за здравословни и безопасни условия на труд;
- ✓ да онагледи работните места (помещения) с необходимите инструкции и правила по безопасност на труда;
- ✓ не по-малко от веднъж годишно (през месец февруари) предоставя информация на Синдикатите за състоянието на условията на труда, направените и последващи оценки на риска, показателите на трудовия травматизъм и професионалната заболяемост.
- ✓ при настъпили промени, като въвеждане на нови производствени процеси, технологии, оборудване, продукти и материали, промяна на организацията на труда, нови или реконструирани сгради и помещения, промени в нормативната уредба и други, както и по предложение на Синдикатите – страна по КТД, да се извършва преразглеждане оценката на риска;
- ✓ всички разходи за лечение на пострадали при трудова злополука не по тяхна вина, които не се поемат от НЗОК, да се заплащат от Работодателя, съгласно съвместно приети със Синдикатите Правила за отпускане на социални парични помощи;
- ✓ Работодателят да организира за сметка на Дружеството периодични медицински прегледи за здравословното състояние на работниците и служителите, съгласно изискванията на действащата нормативна уредба, а именно: Наредба № 3 от 27.02.1987 г. за задължителните предварителни и периодични прегледи на работниците и Наредба № 7 от 15.08.2005 г. за минималните изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа с видеодисплеи.
- ✓ да осигури на работниците и служителите обслужване от Служба по трудова медицина (СТМ);
- ✓ да прилага разработените от СТМ мерки за отстраняване и намаляване на риска за здравето и безопасността при работа на работниците и служителите;
- ✓ да покани представители на Синдикатите при разследване на трудови злополуки и професионални заболявания.
- ✓ Работодателят за своя сметка осигурява работно облекло при наличие на условията и при спазване на изискванията на Наредбата за безплатното и униформено облекло, приета с ПМС №10 от 20.01.2011 г. и др. и съответно да се осъществява контрол съвместно със синдикатите.

В приетия КТД има раздел **социално дело**. Основни моменти, залегнали в него:

✓ За задоволяване на социалните и културните потребности на работниците и служителите, Работодателят отчислява ежемесечно суми в размер не по-малко от 15% от средствата за работна заплата.

✓ Средствата по ал.1 се разпределят по план-сметка, приета с решение на Общото събрание на работниците и служителите (събрание на пълномощниците) в Дружеството, като с нея задължително се осигуряват:

- средства за поевтиняване на храната за целия персонал на Дружеството, под формата на парична сума в размер на 80 лв. на месец бруто;

- социална сума в размер на 150 лв., при ползване от работника и служителя на половината от полагащия му се основен платен годишен отпуск и 100 лв. при ползване на целия отпуск до края на календарната година, за която се отнася.

- работодателят поема 50% от разходите на работниците и служителите за почивка в базите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД – самостоятелно или заедно с членове на техните семейства, за период от общо 7 (седем) календарни дни. Работниците/служителите ползват правата си по тази точка еднократно или на две части в рамките на календарната година, след представяне на заявление-декларация по образец – Приложение №3. Членове на семействата са: съпруг, съпруга, деца до 18 годишна възраст, ако продължават образованието си – до 26 годишна възраст, а ако са недееспособни или трайно нетрудоспособни – независимо от възрастта.

- отпускане на социални помощи.

Страните по КТД приемат **Социална програма**, с цел подобряване на социалния статус на заетите, която се актуализира всяка календарна година. Основни направления в програмата са:

- ✓ Социална сума срещу ползване на отпуск; парични помощи; медицинско обслужване и профилактика; бази за спорт, отдих и туризъм; други социални и битови потребности (столово хранене; възстановяване в профилакториум и др.).

- ✓ Разпоредителни действия, ипотекиране, концесии и др. с почивните бази на Дружеството се предприемат след предварително уведомяване на Синдикатите и обсъждане между страните.

- ✓ Работодателят прави предложение за промяна на цените на картите за почивните бази след обсъждане от страните по КТД.

- ✓ Настаняването и продажбата на жилища, собственост на Дружеството, на работници и служители в трудово правни отношения с него, става по процедури и критерии, определени от страните по КТД. В жилищните комисии се включват представители на Синдикатите.

- ✓ При наличие на средства, Работодателят може да прави ежемесечни вноски за допълнително доброволно пенсионно осигуряване на всички работници и служители в Дружеството.

Работодателят осигурява:

- ✓ На работещите работници и служители от Дружеството, на безсрочен трудов договор, поименна карта за пътуване по цялата жп мрежа;

- ✓ На членовете на семействата – 6 (шест) билета за безплатно пътуване;

В КТД има раздел **Корпоративна социална отговорност**- основните положения в него са:

Работодателят поема отговорността да:

- ✓ реализира социално отговорно поведение при реструктуриране и модернизиране на Дружеството и управлението, чрез ефективни форми на информиране и консултиране;
- ✓ създава здравословен социален климат, социална сигурност на работещите и устойчива заетост, чрез инвестиционни програми в съответните направления, както и със съвместни социални инициативи, разработени с органите по заетостта и социалните партньори;
- ✓ при промяна на работодателя по чл. 123 и 123а от КТ, както и при структурни промени, касаещи смяна на собствеността /приватизация/ и всякакъв вид изменения на дейността, свързани със сключване на договори за концесия, наем, аренда, съвместна дейност, както и чрез съответните договори със страните контрагенти, да сключва споразумения, социални клаузи и да приема съвместни програми за запазване на персонала, неговото преквалифициране и пренасочване;
- ✓ повишава мотивираността на работещите с допълнителни материални, социални и морални стимули;
- ✓ повишава ролята и ефективността на социалния диалог и обвързва предвижданите промени, както с интересите на дружеството, така и с тези на работещите в него;
- ✓ предприема действия за подпомагане опазването на околната среда, енергийната ефективност, предотвратяване на замърсяването, минимизиране на отпадъците и рециклирането им.

Работодателят въвежда мерки за по-добро съвместяване на трудовия и личен живот като:

- ✓ прилагане на гъвкави форми на организация на работното време за бременни жени и родители с деца до три годишна възраст;
- ✓ организиране на допълнително квалификационно обучение след отпуск по майчинство и подкрепа в кариерното развитие и др.

Работодателят създава и **осигурява условия за физическа активност** и провеждане на спортни занимания по различни видове спорт на своите работници и служители, включително в свободното време, като за тази цел ежегодно, в бизнес плана на Дружеството, определя размер на финансови средства според възможностите си.

- ✓ Работодателят и Синдикатите съвместно определят реда и начина за организиране и провеждане на спортни мероприятия на работниците и служителите от Дружеството. Работниците и служителите от Дружеството могат да членуват в спортни клубове.
- ✓ С цел участие на работниците и служителите от Дружеството в държавни и международни спортни турнири и първенства, Работодателят и Синдикатите могат да ги подпомогнат чрез създаване по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, на аматьорски спортни клубове по различни видове спорт. В тези клубове могат да членуват и други лица.

В КТД има раздел **Равенство между половете и защита от насилие на работното място**- основните положения в него са :

✓ Работодателят гарантира прилагането на принципа на равнопоставеност между половете по отношение на заплащането на труда, достъпа до обучения и кариерно развитие.

✓ Работодателят предприема ефективни мерки за предотвратяване на физически и психически тормоз на работното място, както и за осигуряване на условия на труд, които спомагат за превенция от стрес, физически и психични увреждания.

✓ Работодателят се задължава да води политика на нулева толерантност спрямо насилието на работното място в различните му проявления – физическо, психическо и сексуално.

✓ Работодателят предприема мерки за повишаване на осведомеността на мениджърите, работниците и служителите, чрез беседи с цел идентифициране признаците на тормоз и насилие на работното място, и инициране на превантивни и/или корективни действия в помощ на жертвите.

✓ Работодателят се задължава да не допуска пряка или непряка дискриминация при осъществяване на трудовите права и задължения. След получаване на оплакване от работник или служител, който се смята подложен на тормоз на работното място, Работодателят незабавно извършва проверка и предприема мерки за прекратяване на тормоза, ако се установи такъв.

III. ОПИСАНИЕ НА ПОЛИТИКИТЕ, КОИТО ПРЕДПРИЯТИЕТО Е ПРИЕЛО И СЛЕДВА ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЕКОЛОГИЧНИТЕ ВЪПРОСИ:

1. Съществена информация, свързана с контрола върху замърсяването на околната среда и мерките за предотвратяването му

Независимо, че железопътният транспорт е екологично най-безопасния вид транспорт, за използването на това предимство, както и за устойчивото развитие на транспортната система е необходимо хармоничното съчетаване на техническото развитие на подвижния състав и инфраструктурата с опазването на околната среда, което от гледна точка на експлоатацията представлява значителен потенциал за намаляване на разходите. Поради това всички жп администрации разширяват изградените системи за управление на околната среда.

В резултат на предприетите действия по освобождаване от неоперативни активи чрез ликвидация и продажба на скрап, дружеството е генерирало отпадъци от черни и цветни метали. Същите се съхраняват разделно на обособени площадки на територията на дъщерните дружества. Периодично се провеждат търгове за предаването на тези отпадъци съгласно изискванията на Закона за управление на отпадъци. Ежемесечно са водени отчетни книги за наличните като тази отчетност ежегодно се представя пред Изпълнителна агенция по околна среда.

В структурата на „Холдинг БДЖ” ЕАД относно дейността по опазване на околната среда се цели при организацията на работа и функциите на персонала да се спазват следните принципи:

✓ „Предотвратяване” – образуването на отпадъци да бъде намалено и избегнато, където това е възможно;

✓ „Разширена отговорност” – дейностите, които допринасят за замърсяването на околната среда, да се управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве;

Превозите, които изпълняват дружествата от „Холдинг БДЖ” ЕАД показват, че с електрическа тяга се извършват 95% от превозите на товари и пътници от общия обем превози и едва 5% от превозите се осъществяват с дизелова тяга.

Поставени са електромери на всеки локомотив, обслужващ пътнически и товарни превози, което дава възможност за отчитане на реално потребление по монтиран уред за измерване на използваната ел. енергия.

Превозите с електрическа тяга са почти с 3 пъти по-ниска себестойност от тези с дизелова тяга и тяхното увеличаване води до намаляване както на себестойността на превозите, така и до намаляване на въглеродните емисии.

2. Преките и непреките емисии в атмосферата (емисиите на парникови газове в метрични тонове еквивалент на въглероден диоксид CO₂ и интензитета на емисиите на парникови газове)

„Холдинг БДЖ” ЕАД не участва в схемата за търговия с емисии на парникови газове. Дружествата на „Холдинг БДЖ” ЕАД са разположени в урбанизирани територии, където измерването на вредни емисии CO, SO₂, NO₂, прахови частици и други емисии, отделени в атмосферния въздух, се извършва на национално и регионално ниво.

3. Управлението на отпадъците

Политиката на „Холдинг БДЖ” ЕАД е насочена към рециклиране и оползотворяване на производствените отпадъци. Основната цел на предприятието е свързана с намаляване на загубите на материали, а именно намаляване на генерираните отпадъци от дейността, разделното им събиране и оползотворяване с цел повторно използване.

В тази посока работим в три направления:

- По-добро разделяне на отпадъците на територията на предприятието;
- Разширена отговорност на производителя, чрез обратно приемане на масово разпространени отпадъци;
- Ежегодни цели за намаляване на отпадъци, депонирани на сметище.

Чрез разделното събиране на отпадъци се стремим към изваждането на възможно най-много видове отпадък от общия битов отпадък, с цел минимизиране на депонирането и увеличаване на дела на рециклирането. Така например отпадъци от хартия, картон и пластмаса се рециклират, като се предават разделно на местата, които са обособени.

4. Влиянието на транспорта върху околната среда

Железопътният транспорт е с най-нисък процент на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух и на парникови газове в сравнение с останалите видове транспорт. Използването на железопътния транспорт създава сериозни предпоставки за постигане

на заложените цели за декарбонизация в транспорта, тъй като характеристиките му позволяват бързо и удобно придвижване на пътници и товари, чрез значително намаляване на вредните емисии и негативното въздействие от процеса на придвижване.

Ползите при използването на железопътен транспорт, в сравнение с автомобилния, са:

- намаляване замърсяванията на въздуха в следствие намалените емисии на парникови газове;

- намаляване на шумовото замърсяване, тъй като то се появява само при преминаване на отделни влакови композиции;

5. Разработването на екологично чисти продукти, услуги и технологии

„Холдинг БДЖ” ЕАД залага обслужването да се осъществява от квалифициран персонал, познаващ основните и спомагателни дейности и техническата обезпеченост на предприятието, притежаващ опит в прилагането на екологичните нормативи в железопътната дейност. Стремештът ни е насочен към спазване на изискванията на националното и европейско законодателство, действащите стандарти, норми и правила, свързани с опазването на околната среда. намаляване на трафика по пътищата и ПТП от пренасочване на движението.

Настоящата нефинансова декларация е изготвена в съответствие с изискванията на приложимото законодателство.

инж. Атанас Атанасов

Изпълнителен директор

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

съгласно чл. 100н, ал. 7, т. 1 от Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) във връзка с чл.61, ал.3, т.5 от Правилника за прилагане на Закона за публични предприятия (ППЗПП)

Настоящата декларация за корпоративно управление е изготвена на основание на чл. 61, ал.3, т.5 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия (ППЗПП) във връзка с годишното приключване на 2022 г.

- 1. Информация относно спазване по целесъобразност на: (а) Националния кодекс за корпоративно управление или (б) друг кодекс за корпоративно управление, както и информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от Дружеството в допълнение на кодекса по буква (а) или (б)**

„Холдинг Български държавни железници“ ЕАД („Дружеството“) спазва по целесъобразност Кодекса за корпоративно управление, одобрен от Заместник-председателя на Комисията за финансов надзор („Кодекса за корпоративно управление“). Дружеството приема доброто корпоративно управление като лоялни и балансиранни взаимоотношения между едноличния собственик, ръководството на дружеството, партньори, контрагенти, персонал и други заинтересовани лица.

Ръководството на Дружеството поддържа ефективни връзки с всички заинтересовани лица, като спазва принципите за прозрачност и бизнес етика. Дружеството отчита интересите както на държавата, така и на доставчици, клиенти, служители, кредитори, неправителствени организации и други, и ги идентифицира въз основа на тяхната степен, сфери на влияние и отношение към неговото развитие. Конкретно разписаните правила и политики за спазване на техните интереси са в Етичния кодекс на дружеството. При решаване на определени въпроси винаги се изисква мнението на заинтересованите лица. Успешното и прозрачно управление на Дружеството и конструктивните решения се гарантират от прилагането на приетите правила и политики.

Всички служители на Дружеството са запознати с установените норми на етично и професионално поведение, като за отклонението от тях, представляващи нарушение на вътрешния трудов ред, е предвидена дисциплинарна отговорност, която се реализира по реда на Кодекса на труда.

В своята дейност Дружеството стриктно спазва принципите за защита на интереса на държавата, в качеството ѝ на едноличен собственик на капитала на Дружеството. Ръководството работи целенасочено за постигане на устойчиво развитие и постоянен растеж на Дружеството чрез възстановяване конкурентоспособността и нарастване на

пазарния дял на холдинговата група и на жп транспорта като цяло. Дейността се основава на принципите на прозрачност и публичност на процесите, чрез разкриване на информация пред регулаторните органи и обществеността.

Дружеството има изградена система за разкриване на пълна, навременна, вярна и разбираема информация чрез предоставяне на необходимата информация, съгласно законовите изисквания на приложимите нормативни актове – Закон за публичните предприятия (ЗПП) и правилника за неговото прилагане, Търговския закон (ТЗ), Закон за счетоводството (ЗСч) и др. Предвидени са вътрешни правила и процедури за осигуряване на публичност и прозрачност при разходване на средствата на Дружеството. Информацията се публикува на интернет страницата на Дружеството, с цел осигуряване на бърз и лесен достъп до тази информация.

2. Обяснение от страна на Дружеството кои части на Кодекса за корпоративно управление по т. 1, буква (а) или (б) не спазва и какви са основанията за това, съответно когато не се позовава на никое от правилата на Кодекса за корпоративно управление - основания за това

Дружеството спазва основните принципи на Националния кодекс за корпоративно управление по отношение на всички относими за дейността му негови изисквания и доколкото същите не противоречат на изискванията на приложимия специален Закон за публични предприятия и Правилника за приложението на ЗПП, регламентиращи дейността на Дружеството в качеството му на публично предприятие. Дружеството не прилага следните части от Кодекса за корпоративно управление:

➤ Точка 4 „Възнаграждение“:

Възнаграждението на членовете на Съвета на директорите на Дружеството се определя по реда на ЗПП и ППЗПП.

➤ Частта за защита на правата на акционерите се прилага за защита правата на държавата, в качеството ѝ на едноличен собственик на капитала на Дружеството.

➤ Глава шеста „ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНВЕСТИТОРИ, ПАЗАРИ НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ И ДРУГИ ПОСРЕДНИЦИ“

Дружеството не извършва дейност на финансовите пазари и за него е неприложима Глава шеста от Кодекса за корпоративно управление.

3. Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска във връзка с процеса на финансово отчитане

Финансовото управление и контрол е цялостен процес, интегриран в дейността на Дружеството, осъществяван от ръководството на Дружеството и неговите служители. Прилага се към всички аспекти от дейността на Дружеството и се осъществява чрез комплекс от взаимосвързани елементи * контролна среда; * управление на риска; * контролни дейности; * информация и комуникация; * мониторинг.

Системата за финансово управление и контрол (СФУК) в Дружеството е съобразена с изискванията на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС), Указанията и Методическите насоки по елементите на финансовото управление и контрол, дадени от Министерството на финансите (МФ).

СФУК включва политики, процедури и вътрешни правила за всички дейности и лица в дружеството, с цел да се осигури разумна увереност, че целите на Дружеството са постигнати чрез:

- съответствие със законодателството, вътрешните актове и договори;
- надеждност и всеобхватност на финансовата и оперативната информация;
- икономичност, ефективност и ефикасност на дейностите;
- опазване на активите и информацията;
- предотвратяване и разкриване на измами и нередности, както и предприемане на последващи действия.

СФУК въвежда правила и процедури относно:

- определянето на целите на Дружеството;
- прилагането на стратегически и годишни планове, планове за действие и индикатори за достигане на поставените цели;
- идентифициране, оценка и управление на рисковете, застрашаващи постигането на целите на Дружеството;
- планиране, управление и отчитане на публичните средства, с оглед постигане на целите на Дружеството;
- ефективно управление на персонала и поддържането нивото на компетентността му;
- съхранение и опазване на активите и информацията от погиване, кражба, неправолен достъп и злоупотреба;
- разделяне на отговорностите по вземане на решение, изпълнение и осъществяване на контрол;
- осигуряване на функцията по вътрешен одит, в съответствие с действащото законодателство;
- наблюдение и актуализиране на СФУК и предприемането на мерки за подобряването им в изпълнение на препоръки от вътрешния одит и други проверки;
- осигуряване на антикорупционни процедури;
- отчетност и докладване за състоянието на СФУК;
- осигуряване на условия за законосъобразно и целесъобразно управление, адекватно и етично поведение на персонала в Дружеството.

Контролните дейности в Дружеството включват:

- система за двоен подпис;
- правила за достъп до активите и информацията;
- политики и процедури за предварителен контрол за законосъобразност;
- политики и процедури за текущ контрол върху изпълнението на поети финансови ангажименти и сключени договори;
- политики и процедури за последващи оценки на изпълнението;
- политики и процедури за обективно, точно, пълно, достоверно и навременно осчетоводяване на всички стопански операции;
- политики и процедури за управление на човешките ресурси;
- политики и процедури за спазване на лична почтеност и професионална етика.

4. **Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане**

4.1. Член 10, параграф 1, буква "в"

Значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО;

Едноличен собственик на капитала на Дружеството е държавата, като правата ѝ се упражняват от министъра на транспорта и съобщенията.

4.2. Член 10, параграф 1, буква "г"

Притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права;

Дружеството няма притежатели на акции със специални права на контрол.

4.3. Член 10, параграф 1, буква "е"

Всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с Дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа;

Посочената разпоредба не е приложима за Дружеството.

4.4. Член 10, параграф 1, буква "з"

Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния акт

Назначаването и освобождаването на членовете на Съвета на директорите се извършва от едноличния собственик на капитала при спазване на реда и условията на ЗПП, ППЗПП, ТЗ и Устава на Дружеството. Изменения в Устава на Дружеството се извършват от едноличния собственик на капитала по реда на ТЗ, ЗПП, ППЗПП и Устава на Дружеството.

Правомощията на членовете на органите на управление и контрол са уредени в ТЗ, ЗПП, ППЗПП, Устава на Дружеството и приетите от Съвета на директорите - Правила за работата на Съвета на директорите.

Дружеството е „публично предприятие“ съгласно ТЗ и ЗПП, с едноличен собственик на капитала българската държава, чиито права се упражняват от министъра на транспорта и съобщенията. Дружество има едностепенна система на управление.

Едноличният собственик на капитала взема решения от компетентността на Общото събрание на акционерите, в т.ч. за изменение и допълване на Устава; преобразуване и прекратяване на Дружеството; увеличаване и намаляване капитала; избор и освобождаване на членовете на Съвета на директорите; назначаване и освобождаване на регистрираните одитори на Дружеството, одобряване и приемане на годишния финансов отчет след заверка от назначените регистрирани одитори, решения за разпределение на печалбата, за попълване на фонд „Резервен“ и за изплащане на дивидент, освобождаване от отговорност членове на Съвета на директорите и др.

4.5. Член 10, параграф 1, буква "и"

Правомощията на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции.

Решението за издаване на акции или на временни удостоверения се взима от Съвета на директорите на Дружеството.

5. Състав и функционирането на административните, управителните и надзорните органи на Дружеството и техните комитети

Едноличен собственик на капитала на Дружеството е държавата, като правата ѝ се упражняват от министъра на транспорта и съобщенията. Дружество има едностепенна система на управление.

Органите на Дружеството са: Общо събрание на акционерите, чийто права се упражняват от едноличен собственик на капитала и Съвет на директорите.

Изискванията, на които трябва да отговарят членовете на Съвета на директорите са разписани в ТЗ, ЗПП и ППЗПП. Членовете на Съвета на директорите се назначават от едноличния собственик на капитала след провеждане на избор чрез процедура на номиниране съгласно ЗПП и ППЗПП. Условието за избор не се основават на характеристики като възраст, пол, раса и др., а са свързани изцяло с наличието на подходяща образователно-квалификационна степен по посочени конкретни специалности, професионален опит, добра репутация, други подходящи умения и компетенции според специфичната дейност на Дружеството. Управлението на Дружеството се възлага на членовете на Съвета на директорите с договори за управление, сключени в съответствие с ТЗ.

Съветът на директорите управлява независимо и отговорно Дружеството в съответствие със стратегическите цели и одобрените бизнес програми на публичното предприятие, като защитава правата на едноличния собственик на капитала и на Дружеството.

Съветът на директорите ръководи и контролира стратегията за развитие на Дружеството и управлява разумно и ефективно неговите ресурси.

Съветът на директорите има изградена система за вътрешен одит и контрол на риска и получава периодична информация. В своята дейност Съветът на директорите се подпомага от Одитен комитет, който се състои от трима членове. Одитният комитет се избира от едноличния собственик на капитала. Дейността на изпълнителният директор се подпомага от ресорни директори.

Съветът на директорите осигурява условия за ефективен контрол върху дейността на изпълнителния директор.

Съветът на директорите разработва бизнес програма и контролира изпълнението ѝ.

По време на своя мандат членовете на Съвета на директорите се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност. Съветът на директорите е приел Етичен кодекс, който спазва и който се спазва от всички работещи в Дружеството.

Съветът на директорите се отчита за своята дейност пред едноличния собственик на капитала.

Към 31.12.2022 г. Съветът на директорите на Дружеството е в състав: членове – Петко, Петков, Атанас Атанасов, Калин Стоянов, Валя Петрова и председател – Иво Тодоров. Длъжността Изпълнителен директор, считано от 08.09.2022 г. се изпълнява от Атанас Атанасов.

Одитен комитет

Съгласно решение на Общото събрание на акционерите (едноличен собственик на капитала) и в съответствие със законовите изисквания и конкретните нужди на Дружеството, са избрани членовете на Одитния комитет, мнозинството от които са независими съгласно чл. 107 от ЗНФО.

Основните функции на Одитния комитет са регламентирани в чл. 108 на Закона за независимия финансов одит и са, както следва:

- Да наблюдава процеса на финансово отчитане и представя препоръки и предложения, за да се гарантира неговата ефективност;
- Да наблюдава ефективността на вътрешната контролна система, на системата за управление на риска и на дейността по вътрешен одит по отношение на финансовото отчитане в одитираното предприятие;
- Да наблюдава задължителния одит на годишните финансови отчети, включително неговото извършване, като взема предвид констатациите и заключенията на Комисията по прилагането на чл. 26, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014;
- Да проверява и наблюдава независимостта на регистрираните одитори в съответствие с изискванията на глави шеста и седма от ЗНФО, както и с чл. 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014, включително целесъобразността на предоставянето на услуги извън одита на одитираното предприятие по чл. 5 от същия регламент;
- Да отговаря за процедурата за подбор на регистрирания одитор и препоръчва назначаването му с изключение на случаите, когато одитираното предприятие разполага с комисия за подбор;
- Да изготвя и предоставя на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в срок до 30 юни годишен доклад за дейността си и др.

6. Описание на политиката на многообразие, прилагана от по отношение на административните, управителните и надзорните органи на емитента във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие, начинът на приложението ѝ и резултатите през отчетния период

Към настоящия момент Дружеството не е разработило и не прилага политика на многообразие.

.....
инж. Атанас Атанасов

Изпълнителен директор

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До едноличния собственик на капитала на

„ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД

гр. София

Доклад относно одита на индивидуалния финансов отчет

Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на индивидуалния финансов отчет на „Холдинг Български Държавни Железници“ ЕАД („Дружеството“), съдържащ индивидуалния отчет за финансовото състояние към 31 декември 2022 г. и индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, индивидуалния отчет за промените в собствения капитал и индивидуалния отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към индивидуалния финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, с изключение на възможния ефект от въпросите, описани в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“, приложеният индивидуален финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2022 г., неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на квалифицирано мнение

1. Дружеството отчита в състава на текущите активи материални запаси в размер на 1 350 хил.лв., основната част от които са неоперативни активи за Дружеството. Ние не сме присъствали на годишната инвентаризация на материални запаси за годината, завършила на 31 декември 2022 г., тъй като тази дата предхожда датата на нашето назначаване за одитори на Дружеството за 2022 година. Поради късната дата на извършване на алтернативни одиторски процедури и специфичния характер на материалните запаси и придобиването им в предходни отчетни периоди съществено назад във времето, ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства и да се убедим чрез прилагането на тези алтернативните одиторски процедури относно наличността на материалните запаси, тяхната полезност и физическо състояние и тяхната балансова стойност към 31 декември 2021 г. Съответно, ние не бяхме в състояние да определим дали са необходими корекции по отношение на представеното крайно салдо на материалните запаси в размер на 1,350 хил.лв. в индивидуалния отчет за финансовото състояние, респективно дали не се налага корекция на финансовия резултат за годината, отчетен в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, завършваща на 31 декември 2022.

2. В индивидуалния отчет за финансовото състояние към 31 декември 2022 г. са представени активи, с балансова стойност в размер на 3 168 хил. лв., класифицирани като държани за продажба съгласно МСФО 5 „Нетекущи активи държани за продажба и преустановени дейности“. Предвид продължителния период на класифицирани като държани за продажба и факта, че тяхната реализация поради специфичния им характер изисква продължителен период от време, ние не получихме достатъчно убедителни одиторски доказателства относно основанията, критериите и обстоятелствата за продължаващата класификация на тези активи като държани за продажба, както и план за освобождаването им, респективно не можем да определим възможния ефект в индивидуалния финансов отчет на Дружеството към 31. Декември 2022 г.

3. Във връзка с заведени събедни дела срещу дружеството, които са оповестени в пояснителна бележка 34 „Условни активи и условни пасиви“ е възможно да възникнат допълнителни задължения, различни от оповестените и които да се различават от сумата на признатите в индивидуалния финансов отчет към 31 декември 2022 година провизии.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на индивидуалния финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на индивидуалния финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не представяме отделно мнение относно тези въпроси.

С изключение на въпросите, описани в параграф „База за изразяване на квалифицирано мнение“ по-горе, ние решихме че няма други ключови въпроси, които да бъдат комуникирани.

Обръщане на внимание

Ние обръщаме внимание на Пояснително приложение 2 “Основа за изготвяне на финансовия отчет” към финансовия отчет, което представя информация за взето решение на Министъра на транспорта и съобщенията с протокол № ПД-107 от 12.07.2022 г. да се извърши преобразуване чрез вливане на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД в едноличния собственик на капитал – „Холдинг БДЖ“ ЕАД. Към датата на издаване на настоящия одиторски доклад няма информация за предприети действия за реализация на това решение.

Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Параграф по други въпроси

Финансовият отчет на Дружеството за годината, приключила на 31 декември 2021 година, е одитиран от друг одитор, който е изразил модифицирано мнение върху този отчет на 14 юли 2022 година.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от индивидуален доклад за дейността, в т.ч. нефинансова декларация, декларация за корпоративно управление, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва индивидуалния финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на индивидуалния финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ по-горе, ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства относно балансовата стойност на материалните активи, провизиите, както и коректното класифициране на активите, държани за прозажба на Дружеството към 31 декември 2022 г. Съответно, ние не бяхме в състояние да достигнем до заключение дали другата информация не съдържа съществено неправилно докладване на финансовите показатели и съпътстващите оповестявания за тези обекти.

Отговорности на ръководството за индивидуалния финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този индивидуален финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на индивидуалния финансов отчет, който не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на индивидуалния финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общото управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали индивидуалният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в индивидуалния финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в индивидуалния финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на индивидуалния финансов отчет, включително оповестяванията, и дали индивидуалния финансов отчет представя

основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на ръководството, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с ръководството, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в индивидуалния доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, съответства на индивидуалния финансов отчет, върху който сме изразили квалифицирано мнение в „Доклад относно одита на индивидуалния финансов отчет“ по-горе.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

- в) Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен индивидуалния финансов отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- г) Декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е представена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 61, ал. 3, т. 5 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия и съгласно чл. 100н, ал. 7, т. 1 от ЗППЦК.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Ековис Одит България ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. на „Холдинг БДЖ“ ЕАД („Дружеството“) с протокол за избор на одитор № ПД-88/02.06.2023 г. на Министъра на транспорта и съобщенията, и договор от № 19.06.2023 г., за период от една година.
- Одитът на индивидуалния финансов отчет за годината, приключваща на 31 декември 2022 г. на Дружеството, представлява първи ангажимент за задължителен одит на това Дружество, извършен от нас.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Дружеството, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.

Одиторско дружество № 114
ЕКОВИС ОДИТ БЪЛГАРИЯ ООД

Георги Тренчев

Управител

Диана Рангелова

Регистриран одитор, отговорен за одита

София, 21 юли 2023 г.

Ековис България Одит ООД

София 1606, бул. "Генерал Е.И. Тотлебен" № 69-73, ет. 5, офис 1
+359 885 47 71 75

georgi.trenchev@ecovis.bg

Отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	31 декември	31 декември	1 януари
		2022	2021	2021
		'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
			Преизчислен	Преизчислен
Нетекущи активи				
Нематериални активи	6	15	57	106
Имоти, машини и съоръжения	7	16 186	16 617	17 137
Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия	8, 9	205 120	205 120	199 475
Дългосрочни финансови активи	11	2 831	2 831	2 831
Дългосрочни вземания от свързани лица	33	3 000	3 000	658
Отсрочени данъчни активи	12	1 305	1 674	1 880
Нетекущи активи		228 457	229 299	222 087
Текущи активи				
Материални запаси	13	1 350	1 464	2 750
Краткосрочни финансови активи	14	1 847	1 847	1 847
Търговски вземания	15	2	10	43
Вземания от свързани лица	33	9 055	8 977	14 017
Други вземания	16	727	2 346	2 407
Пари и парични еквиваленти	17	9 380	5 859	1 942
Текущи активи		22 361	20 503	23 006
Активи, класифицирани като държани за продажба	18	3 168	3 214	5 500
Общо активи		253 986	253 016	250 593

Поясненията към индивидуалния финансов отчет от стр. 7 до стр. 70 представляват неразделна част от него.

Отчет за финансовото състояние (продължение)

Собствен капитал и пасиви	Пояснение	31 декември	31 декември	1 януари
		2022	2021	2021
		'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
			Преизчислен	Преизчислен
Собствен капитал				
Акционерен капитал	19.1	248 923	248 923	248 923
Преоценъчен резерв	19.2	8 225	8 229	8 294
Други резерви	19.2	138 322	138 315	138 319
Нагрупана загуба		(169 616)	(174 632)	(177 210)
Общо собствен капитал		225 854	220 835	218 326
Пасиви				
Нетекущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	21.2	108	170	118
Нетекущи задължения към свързани лица	33	17 014	20 519	20 769
Финансиране	26	94	94	130
Нетекущи пасиви		17 216	20 783	21 017
Текущи пасиви				
Провизии	20	6	4	-
Пенсионни и други задължения към персонала	21.2	525	450	455
Задължения по финансов лизинг	10.1	8 423	8 423	8 423
Финансиране	26	1	1	1
Търговски задължения	22	923	755	709
Краткосрочни задължения към свързани лица	33	304	298	427
Други задължения	23	734	1 467	1 235
Текущи пасиви		10 916	11 398	11 250
Общо пасиви		28 132	32 181	32 267
Общо собствен капитал и пасиви		253 986	253 016	250 593

Съставил:
 /Димитър Михайлов/

Изпълнителен директор:
 /инж. Атанас Атанасов/

Дата: 11.07.2023 г.

Одиторско дружество
 „Ековис Одит България“ ООД, с №114

Георги Тренчев
 Управител

Диана Рангелова
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Поясненията към индивидуалния финансов отчет от стр. 7 до стр. 70 представляват неразделна част от него.

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход
за годината, приключваща на 31 декември
(представен в единен отчет)

	Пояснение	2022	2021
		'000 лв.	'000 лв.
			Преизчислен
Приходи от продажби	24	3 390	3 849
Приходи от други доходи	24	9 454	1 664
Приходи от финансиране	26	1 244	122
Разходи за материали	27	(1 959)	(347)
Разходи за външни услуги	28	(3 192)	(1 054)
Разходи за персонала	21.1	(2 941)	(2 732)
Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи	6,7	(534)	(589)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи		(77)	(316)
Печалба от продажба на нетекущи активи	25	670	4 469
Други разходи, нетно	29	(701)	(2 374)
(Загуба)/Печалба от оперативна дейност		5 354	2 692
Финансови разходи	30	(78)	(18)
Финансови приходи		108	49
(Загуба)/Печалба преди данъци		5 384	2 723
Икономия/ (разход) от данък върху дохода	12,31	(368)	(214)
Нетна (загуба)/печалба годината		5 016	2 509

Друг всеобхватен доход:

Компоненти, които не се рекласифицират в печалба или загубата:

Преценка на задължения по планове за дефинирани доходи	21.2	8	(4)
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход		(1)	-
Преценка на нефинансови нетекущи активи	7	(4)	(4)
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход		-	-
Друг всеобхватен доход за годината		3	(8)
Общо всеобхватна (загуба)/печалба за годината		5 019	2 501

Съставил: _____
/Димитър Михайлов/

Изпълнителен директор: _____
/инж. Атанас Атанасов/

Дата: 11.07.2023 г.

Одиторско дружество
„Ековис Одит България“ ООД, с №114

Георги Тренчев
Управител

Диана Рангелова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Поясненията към индивидуалния финансов отчет от стр. 7 до стр. 70 представляват неразделна част от него.

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Преоценъчен резерв	Други резерви	Резерв от актюерски печалби/(загуби)	Натрупана загуба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2022 г.	248 923	8 229	138 351	(36)	(174 632)	220 835
Печалба/ (Загуба) за периода					5 016	5 016
<i>Друг всеобхватен доход:</i>						
Преценка на задължения по планове за дефинирани доходи	-	-	-	8	-	8
Преценка на нефинансови активи	-	(4)	-	-	-	(4)
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход	-	-	-	(1)	-	(1)
Общо всеобхватна печалба (загуба) за периода	-	(4)	-	7	5 016	5 019
Прехвърляне на преоценъчни резерви в печалби/(загуби)	-	-	-	-	-	-
Салдо към 31 декември 2022 г.	248 923	8 225	138 351	(29)	(169 616)	225 854

Поясненията към индивидуалния финансов отчет от стр. 7 до стр. 70 представляват неразделна част от него.

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември (продължение)

Всички суми са представени в '000 лв.

	Акционерен капитал	Преоценъчен резерв	Други резерви	Резерв от актюерски печалби/(загуби)	Натрупана загуба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2021 г.	248 923	8 294	138 351	(32)	(176 913)	218 623
Корекция на грешки от предходни периоди (пояснение 5)					(297)	(297)
Преизчислено салдо към 1 януари 2021 г.	248 923	8 294	138 351	(32)	(177 210)	218 326
Печалба/(Загуба) за годината (преизчислена)					2 509	2 509
Друг всеобхватен доход:						
Преоценка на задължения по планове за дефинирани доходи	-	-	-	(4)	-	(4)
Преоценка на нефинансови активи	-	(4)	-	-	-	(4)
Общо всеобхватна печалба/ (загуба) за годината	-	(4)	-	(4)	2 509	2 501
Прехвърляне на преоценъчни резерви в печалби/(загуби)	-	(61)	-		69	8
Салдо към 31 декември 2021 г.	248 923	8 229	138 351	(36)	(174 632)	220 835

Състави: _____
/Димитър Михайлов/

Изпълнителен директор: _____
/инж. Атанас Атанасов/

Дата: 11.07.2023 г.

Одиторско дружество
„Ековис Одит България“ ООД, с №114

Георги Тренчев
Управител

Диана Рангелова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Поясненията към индивидуалния финансов отчет от стр. 7 до стр. 70 представляват неразделна част от него.

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	2 896	6 209
Постъпления от финансираня	547	79
Плащания към доставчици	(5 781)	(1 665)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(2 782)	(2 645)
Постъпления от съдебни дела	20 841	-
Други парични потоци от основна дейност	(1 522)	(1 624)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	14 199	354
Инвестиционна дейност		
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	(81)	(213)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения	491	5 728
Предоставени заеми на дъщерни предприятия	32.1 -	(3 000)
Изплатена главница по заеми от дъщерни предприятия	-	1 000
Изплатени лихви по заеми от дъщерни предприятия	32.1 84	25
Получени дивиденди	30 23	23
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	517	3 563
Финансова дейност		
Възстановени суми по споразумение за изплащане задължения по финансов лизинг	32.1 (11 195)	-
Нетен паричен поток от финансова дейност	(11 195)	-
Нетна промяна на пари и парични еквиваленти		
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	17 3 521	17 3 917
Пари и парични еквиваленти в края на годината	17 5 859	17 1 942

Съставил: _____
/Димитър Михайлов/

Изпълнителен директор: _____
/инж. Атанас Атанасов/

Дата: 11.07.2023 г.

Одиторско дружество
„Ековис Одит България“ ООД, с №114

Георги Тренчев
Управител

Диана Рангелова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Пояснения към индивидуалния финансов отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на „ХОЛДИНГ БДЖ“ ЕАД се състои в придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; придобиване, управление и продажба на облигации; придобиване, оценка и продажба на патенти, отстъпване на лицензии за използване на патенти на дружествата, в които холдинговото дружество участва; финансиране на дружества, в които холдинговото дружество участва; извършване на производствена дейност; продажба на неоперативни активи и имущество; всички други дейности, които не са забранени от закона.

Дружеството е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с ЕИК 130822878. Седалището и адресът на управление е гр. София, ул. „Иван Вазов“ №3.

С преобразуване на Национална компания „Български държавни железници“ (НК ”БДЖ”) е създадено „БДЖ“ ЕАД чрез отделяне, считано от 1 Януари 2002 г. Дружеството е правопреемник на отделените активи и пасиви от НК ”БДЖ” в частта, отнасяща се до железопътните превози на пътници и товари съгласно разделителен баланс към 31 Декември 2001 г.

С Решение № 14 от 12 ноември 2007 г. на Софийски градски съд по фирмено дело 7/ 2002 г. е вписано в Търговския регистър преобразуване на „БДЖ“ ЕАД при условията на чл. 262г от Търговския закон, чрез отделяне от него на новоучредените дъщерни дружества „БДЖ – Товарни превози” ЕООД, „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД и „БДЖ – Тягов подвижен състав (Локомотиви)” ЕООД. Новоучредените дружества са правопреемници на съответната част от правата и задълженията на „БДЖ” ЕАД съгласно Плана за преобразуване към 30 Април 2007 г. „БДЖ” ЕАД е едноличен собственик на капитала на всяко едно от дружествата.

Съгласно Решение на Съвета на Директорите в качеството му на управителен орган на „БДЖ” ЕАД и на орган, упражняващ правата на „БДЖ” ЕАД като едноличен собственик на капитала на „БДЖ – Тягов подвижен състав (Локомотиви)” ЕООД в изпълнение на т. 1.1 от Протокол № 7/ 16.11.2009 г. и т. 2.3 от Протокол № 10/ 16.12.2009 г., е предприета процедура по вливане на „БДЖ – Тягов подвижен състав (Локомотиви)” ЕООД в „БДЖ” ЕАД. Направено е вписване на преобразуването в Търговския регистър по реда на чл. 262в от Търговския закон на 24.09.2010 г. От Агенция по вписванията е издадено Удостоверение № 20101123151323/ 23.11.2010 г. за вписване на Дружеството като Холдинг, промяна на устава и наименованието, а именно „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ” ЕАД („ХОЛДИНГ БДЖ” ЕАД).

В изпълнение Решение на Съвета на Директорите на „Холдинг БДЖ” ЕАД съгласно т.1.4 от Протокол №100/12.04.2011 г., получено решение за преобразуване от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията с Протокол №ПД – 45/ 04.04.2011 г., както и даденото с писмо №92-00-07-45/07.04.2011 г. съгласие на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол е извършено преобразуване на „Холдинг БДЖ” ЕАД по реда на чл.262в от Търговския закон, чрез отделяне на имущество, съгласно подписан Договор за преобразуване от 24.01.2011 г. между „Холдинг БДЖ” ЕАД, „БДЖ – Товарни превози” ЕООД и „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД. На 24.05.2011 г. е вписано преобразуване на „Холдинг БДЖ” ЕАД в Търговския регистър към Агенцията по вписвания, с което „БДЖ – Товарни превози” ЕООД и „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД стават правопреемник на отделеното имущество от „Холдинг БДЖ” ЕАД. Критерият за отделяне на имуществото, правата и задълженията от „Холдинг БДЖ” ЕАД

към дъщерните дружества са определени от състоянието на активите и пасивите, които се използват и касаят съответната текуща дейност по реда установен в подписания Договор от 24.01.2011 г.

С нетната стойност на отделеното имущество към дата 24.05.2011 г. са се увеличили инвестициите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД в „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД и „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД.

На основание Решение на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията с Протокол №ПА- 70/06.06.2011 г. и в изпълнение на т.10.1 от Протокол №103/27.04.2011 г. на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е вписана в партидата на дружеството в Търговския регистър промяна в предмета на дейност на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, като се преустановява извършване на дейности по предоставяне на железопътни транспортни услуги за превоз на пътници и/или товари във вътрешни и/или международно съобщение, поддръжка и ремонт на железопътни возила.

Организационно – управленска структура на дружеството включва Подделение за почивна дейност, със статут на работодател по смисъла на ал. 1, т.1 от Допълнителните разпоредби на КТ.

Едноличен собственик на капитала на Дружеството е българската държава. Правата на едноличния собственик на капитала се упражняват от Министерство на транспорта и съобщенията.

Към 31.12.2022 г. Съветът на директорите на Дружеството е в състав: членове – Петко, Петков, Атанас Атанасов, Калин Стоянов, Валя Петрова и председател – Иво Тодоров. Длъжността Изпълнителен директор, считано от 08.09.2022 г. се изпълнява от Атанас Атанасов.

В Дружеството има назначен Одитен комитет който към 31.12.2022 г. в състав: членове: Петър Стефанов и Гергана Михайлова- Борисова.

Средно списъчният брой на персонала за 2022 г. е 92 души (за 2021 г.: 91 души).

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2022 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти. Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (‘000 BGN.) (включително сравнителната информация за предходния период – 2021 г.), освен ако не е посочено друго.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия финансов отчет.

Този финансов отчет е индивидуален. Дружеството съставя и консолидиран финансов отчет, съгласно изискванията на Закона за счетоводството и в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани

от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС), в който инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“.

Индивидуалният финансов отчет на Дружеството е изготвен при спазване на принципа за действащо предприятие, като са взети предвид възможните ефекти от войната в Украйна и растящата инфлация. Дружеството отчита печалба след данъци за периода в размер на 5 016 хил. лв. Натрупаната загуба към 31 декември 2022 г. е в размер на 169 616 хил. лв., а текущите активи надвишават текущите пасиви с 11 446 хил. лева, без да се взимат предвид активите класифицирани като държани за продажба и текущата част на получено финансиране за дълготрайни активи (за 2021 г.: 9 106 хил. лв.). Просрочените търговски, други задължения и задължения към свързани лица на Дружеството към 31.12.2022 г. са в размер на 831 хил. лева (за 2021 г.: 814 хил. лева). Просрочените задължения по финансов лизинг са в размер на 8 423 хил. лв., които продължават да бъдат обект на съдебен спор с „Първа инвестиционна банка“ АД (виж пояснение 10.1).

С протокол № ПД-107 от 12.07.2022 г. Министъра на транспорта и съобщенията е взел решение да се извърши преобразуване чрез вливане на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД в „Холдинг БДЖ“ ЕАД. Към датата на годишния индивидуален финансов отчет, както и към датата на неговото одобрение не са налице предприети действия от страна на дружеството или от страна на принципала за реализация на горепосоченото решение.

Ефект от спечелен съдебен спор върху финансовия отчет на Дружеството

На 16.02.2022 г. по банковата сметката на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е постъпила сумата от 20 841 хил. лева. Сумата е преведена доброволно от „Първа инвестиционна банка“ АД в изпълнение на влязло в законна сила решение по т.д. № 1735/2020 г. по описа на САС, ТО, 13 състав, с което е потвърдено решение по т.д. № 2763/2014 г. на СГС, ТО, VI-9 състав. Същата представлява сбор от всички суми за периода от 07.05.2009 г. до 06.03.2014 г., получени от „Първа инвестиционна банка“ АД без основание – въз основа на нищожни Договор за доставка на второкласни пътнически вагони втора употреба на лизинг от 02.06.2007 г. и Договор за продажба на вземане от 10.07.2007 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 30.04.2014 г. до 16.02.2022 г., обезщетение за забавено изпълнение върху главницата за периода от 12.04.2014 г. до 30.04.2014 г. и разноски по компенсация за всички инстанции.

От горепосочената сума, на 09.03.2022 г. „Холдинг БДЖ“ ЕАД е възстановило на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД сума в общ размер на 11 195 хил. лева за неоснователно изплатени поети задължения, произтичащи от сключено споразумение от 27.02.2014 г. за изплащане на задължения по финансов лизинг (виж пояснение 32.1). Върнатата сума е отразена като изходящ паричен поток от финансова дейност в Отчета за паричните потоци на Дружеството.

В Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е отчетен нетен ефект от спечеления съдебен спор равняващ се на печалба в размер на 7 149 хил. лв., формирана като разлика между отчетения приход от 9 646 хил. лв. представляващ част от възстановена сума от „Първа инвестиционна банка“ АД, включваща изплатените от Дружеството погасителни вноски за периода от 07.05.2009 г. до 24.05.2011 г., включително извършени разноски, законна и мораторна лихва, и отчетени разходи по делото в общ

размер на 2 497 хил. лв., включващи 1 351 хил. лева за юридическо обслужване и услуги, 798 хил. лв. съдебни такси и 348 хил. лв. сторнирани неоснователно претендирани лихви за забавено плащане към „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД по споразумение от 27.02.2014 г.

Рискове, несигурност и потенциални ефекти, свързани с инфлацията и ръста на енергийните цени

Рязкото увеличение на цените на електрическа енергия в края на 2021 г., създаде значителни затруднения на бизнеса в Република България, доведе до спиране на производства и влошаване на икономическото състояние на небитовите клиенти на електрическа енергия, голяма част от които вече изпитват затруднения в резултат на пандемията COVID-19.

С цел облекчаване на тежестта спрямо небитовите клиента и справяне с последиците от съществените и неблагоприятни колебания на цените на електрическата енергия, Министерски съвет, със свои решения одобри Програма за компенсирание на небитови крайни клиенти на електрическа енергия. Целта на тази мярка е да се облекчат небитовите потребители на електроенергия в България, като се намалят разходите им за електроенергия в месеците с най-високо потребление и най-високи текущи цени.

Към 31.12.2022 г. Дружеството е отчетло приход от финансиране за компенсирание на небитови крайни клиенти на електрическа енергия в общ размер на 186 хил. лева (виж пояснение 26).

Военен конфликт на територията на Украйна

Инвазията на Руската федерация в Украйна усложни допълнително макроикономическата среда в света и особено в Европа. Реалния растеж на БВП в ЕС ще се забави по линия на по-високи цени, намален износ към Руската федерация и Украйна, отлагане на част от инвестициите поради високата несигурност, забавяне/затруднения на доставки на определени суровини.

Военните действия получи широко международно осъждане и множество държави наложиха санкции върху активи и операции, притежавани от Руската държава и определени лица. Инвазията предизвика бежанска криза от украински граждани.

Икономическите последици от военния конфликт в Украйна не могат да бъдат оценени, но вече индикират за изключително сериозни ефекти върху цялостната глобална икономика. Цените на енергията и суровините, включително на пшеницата и другите зърнени култури, се повишиха значително, утежнявайки допълнително инфлационния натиск от смущенията във веригата за доставки и от възстановяването от пандемията, предизвикана от Covid-19. Очаква се ценовите сътресения да окажат влияние и в световен мащаб. Ако конфликтът търпи негативно развитие или се проточи за по-продължителен период от време, икономическите щети ще бъдат значими и се очаква да засегнат всички сектори на икономиката, както на България, така и на ЕС. МВФ отбелязва, че санкциите срещу Русия оказват въздействие върху световната икономика и финансовите пазари, като ще имат значителни странични ефекти и в други държави.

Ситуацията във връзка с военния конфликт промени и икономическите перспективи за България:

Конфликтът се отразява на икономиката чрез ограничаване на покупателната способност на домакинствата от по-високата инфлация, по-ниско външно търсене, което забавя износа, и увеличена несигурност, която ще се отрази в отлагане на частни инвестиции.

Дружеството няма директни открити експозиции към свързани лица или ключови клиенти или доставчици от тези страни, поради което не е изложено на валутен риск или риск от контрагента породени от военните събития в Украйна, но е възможно да има негативно влияние върху финансовото състояние и резултатите от дейността му през 2023 г. по отношение на общите ефекти върху националната икономика и инфлационните процеси.

Ръководството ще продължи да наблюдава потенциалното въздействие на кризите и ще предприеме всички възможни стъпки за смекчаване на ефектите.

Ситуация във връзка с настанени лица получили временна закрила в почивните бази на Дружеството:

Настъпилите извънредни събития, породени от военните действия в Република Украйна, започнали на 24 февруари 2022 г., доведоха до безпрецедентен миграционен поток на украински граждани, търсещи закрила в Европейския съюз и в Република България.

В изпълнение на Решение на Министерски съвет № 318 от 20.05.2022 г., считано от 28.05.2022 г. в почивните бази, собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД – ПВЦ Приморско, ПВЦ Железничар и ЦПВК Паничище (до 30.09.2022 г.), са настанени лица, получили временна закрила на територията на Република България, вследствие на военните действия в Украйна. Дружеството е отменило всички направени резервации за осигуряване на почивка както на външни, така и на служителите и работниците от Групата на „Холдинг БДЖ“ ЕАД и придружаващите ги членове на техните семейства.

Към датата на този отчет със собствени средства „Холдинг БДЖ“ ЕАД е осигурило издръжката на настанените лица (нощувка и изхранване), като дейността свързана с издръжка на настанените украинските граждани отчита загуба в размер на 1 298 хил. лева. За покриване на част от извършените разходи Дружеството ежесечно е кандидатствало за получаване на финансова помощ по Програма за хуманитарно подпомагане на разселени лица от Украйна, като в отчетената загуба е отразено и получено финансиране за периода в общ размер на 1 058 хил. лева от очакван размер от 1 292 хил. лева (виж пояснение 26).

Независимо от посочените по – горе ефекти и от натрупаните загуби Ръководството е анализирано способността на Дружеството да продължи да функционира в бъдеще. Ръководството счита, че въз основа на направените прогнози за бъдещото развитие на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, дружеството ще успее да запази постигната финансова устойчивост и да продължи своята дейност, чрез предприети мерки за:

- продажба на дялови участия в предприятия, различни от дъщерни,
- продажба на неоперативни активи,
- провеждане на политика на оптимизиране на разходите, материалните запаси и други елементи на оборотния капитал.

Очакваният резултат от тези мерки е подобряване на ликвидната позиция и оборотния капитал на Дружеството.

Към 31 декември 2022 г. Ръководството смята, че не е налице съществена несигурност по отношение на способността на Дружеството да продължи дейността си като действащо предприятие. Валидността на предположението за действащо предприятие в бъдеще зависи и от бъдещите решения на собственика на капитала.

3. Промени в счетоводната политика, в резултат на промени в Международните стандарти за финансово отчитане

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2022 г.

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2022 г.:

- **Имоти, машини и съоръжения: Постъпления преди предвидената употреба - Изменения на МСС 16**

Изменението на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (ИМС) забранява на предприятието да приспада от себестойността на даден актив от ИМС всякакви постъпления, получени от продажба на произведени артикули, докато предприятието подготвя актива за предвидената му употреба. Той също така пояснява, че предприятието „тества дали активът функционира правилно“, когато оценява техническите и физическите характеристики на актива. Финансовото представяне на актива не е от значение за тази оценка.

Предприятията трябва да оповестяват отделно сумите на приходите и разходите, свързани с произведените артикули, които не са резултат от обичайните дейности на предприятието.

- **Препратка към Концептуалната рамка - Изменения на МСФО 3**

Бяха направени незначителни изменения на МСФО 3 Бизнес комбинации, за да се актуализират препратките към Концептуалната рамка за финансово отчитане и да се добави изключение за признаване на задължения и условни задължения в обхвата на МСС 37 Провизии, условни задължения и условни активи и тълкуване 21 Налози. Измененията също потвърждават, че условните активи не трябва да се признават към датата на придобиване.

- **Обременителни договори - Разходи за изпълнение на договора Изменения на МСС 37**

Изменението на МСС 37 пояснява, че преките разходи за изпълнение на договор включват както допълнителни разходи за изпълнение на договора, така и разпределение на други разходи, пряко свързани с изпълнението на договорите. Преди да признае отделна провизия за обременителен договор, предприятието признава всяка загуба от обезценка, настъпила върху активи, използвани при изпълнение на договора.

- **МСФО 9 Финансови инструменти** - пояснява кои такси трябва да бъдат включени в теста за 10% за отписване на финансови пасиви.

- **МСФО 16 Лизинг** - изменение на илюстративен пример 13, за да се премахне илюстрацията на плащания от лизингодателя, свързани с подобрения на лизинговите права, за да се премахне всякакво объркване относно третирането на стимулите за лизинг.

- **МСФО 1 Приемане на международни стандарти за финансово отчитане за първи път** - позволява на предприятия, които са измерили своите активи и пасиви по балансови стойности, записани в счетоводните регистри на техните дружества-майки, също да измерват всички разлики от преизчисления, като използват сумите, отчетени от дружеството-майка. Това изменение ще се прилага и за асоциирани и съвместни предприятия, които са предприели същото освобождаване по МСФО 1.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2022 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството, е представена по-долу.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

- **МСФО 17 Застрахователни договори - дата на влизане в сила: първоначално на 1 януари 2021 г., но удължен до 1 януари 2023 г. от СМСС през март 2020 г.**

МСФО 17 е издаден през май 2017 г. като заместител на МСФО 4 Застрахователни договори. Той изисква модел за текущо измерване, при който оценките се преизмерват за всеки отчетен период. Договорите се измерват, като се използват градивните елементи на:

- дисконтирани парични потоци с претеглени вероятности
- изрична корекция на риска и
- надбавка за договорени услуги (CSM), представляваща не реализираната печалба от договора, която се признава като приход за периода на покритие.

Стандартът позволява избор между признаване на промените в дисконтовите ставки или в отчета за печалбата или загубата, или директно в друг всеобхватен доход. Изборът вероятно ще отразява как застрахователите отчетят своите финансови активи съгласно МСФО 9.

Допълнителен, опростен подход за разпределение на премиите е разрешен за задължението за оставащото покритие по краткосрочни договори, които често се изписват от застрахователи по животозастраховане.

Има модификация на общия модел за измерване, наречен „подход с променлива такса“ за определени договори, сключени от животозастрахователи, при които притежателите на полици участват във възвръщаемостта от базовите елементи. Когато се прилага подходът на променливите такси, делът на предприятието от промените в справедливата стойност на базовите позиции е включен в CSM. Следователно резултатите от застрахователите, използващи този модел, вероятно ще бъдат по-малко променливи, отколкото при общия модел.

Новите правила ще повлияят на финансовите отчети и ключовите показатели за ефективността на всички субекти, които сключват застрахователни договори или инвестиционни договори с характеристики на дискреционно участие.

Целенасочените изменения, направени през юли 2020 г., имаха за цел да улеснят прилагането на стандарта чрез намаляване на разходите за внедряване и улесняване на предприятията да обясняват резултатите от прилагането на МСФО 17 на инвеститорите и другите потребители на финансови отчети. Измененията, също така отложиха датата на прилагане на МСФО 17 до 1 януари 2023 г.

Допълнителни изменения, направени през декември 2021 г., добавиха опция за преход, която позволява на предприятието да приложи класификационно покритие по избор в сравнителния период(и), представен(и) при първоначалното прилагане на МСФО 17. Класификационното покритие се прилага за всички финансови активи, включително тези, държани по отношение на дейности, които не са свързани с договори в обхвата на МСФО 17. Той позволява тези активи да бъдат класифицирани в сравнителния период(и) по начин,

който съответства на това как предприятието очаква тези активи да бъдат класифицирани при първоначалното прилагане на МСФО 9. Класификацията може да се прилага на базата на инструмент по инструмент.

Ръководството на Дружеството не очаква прилагането на тези изменения в бъдеще да окажат влияние върху финансовия отчет на Дружеството.

- **Оповестяване на счетоводни политики (Изменения на МСС 1 и Практическо изявление 2 на МСФО) за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.**

СМСС измени МСС 1, за да изисква предприятията да оповестяват своите съществени счетоводни политики, вместо значимите си счетоводни политики. Измененията определят какво е „съществена информация за счетоводната политика“ и обясняват как да се определи кога информацията за счетоводната политика е съществена. Освен това те поясняват, че несъществената информация за счетоводната политика не е необходимо да се оповестява. Ако бъде оповестена, тя не трябва да прикрива съществената счетоводна информация. За да подкрепи това изменение, СМСС измени също практическо изявление по МСФО № 2 Изготвяне на преценки за същественост, за да предостави насоки как да се прилага концепцията за същественост към оповестяванията на счетоводната политика.

- **Определение на счетоводните оценки (изменения на МСС 8) за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.**

Изменението на МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните оценки и грешки изяснява как компаниите трябва да разграничават промените в счетоводните политики от промените в счетоводните оценки. Разграничението е важно, тъй като промените в счетоводните оценки се прилагат перспективно към бъдещи трансакции и други бъдещи събития, докато промените в счетоводната политика обикновено се прилагат ретроспективно към минали трансакции и други минали събития, както и към текущия период.

- **Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, произтичащи от единична сделка – Изменения на МСС 12, за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.**

Промените в МСС 12 Данъци върху печалбата изискват компаниите да признават отсрочен данък върху сделки, които при първоначално признаване водят до равни суми на облагаеми и приспадащи временни разлики. Те обикновено се прилагат за сделки като лизинг на лизингополучатели и задължения за извеждане от експлоатация и ще изискват признаване на допълнителни отсрочени данъчни активи и пасиви. Изменението следва да се прилага за сделки, които се извършват на или след началото на най-ранния представен сравнителен период. В допълнение, предприятията трябва да признават отсрочени данъчни активи (доколкото е вероятно те да бъдат използвани) и отсрочени данъчни задължения в началото на най-ранния сравнителен период за всички приспадащи и облагаеми временни разлики, свързани с:

- активи с право на ползване и задължения по лизинг, и
- извеждане от експлоатация, възстановяване и подобни задължения и съответните суми, признати като част от себестойността на свързаните активи.

Кумулативният ефект от признаването на тези корекции се признава в неразпределената печалба или друг компонент на собствения капитал, според случая. МСС 12 по-рано не разглеждаше как да се отчитат данъчните ефекти лизингови договори, признати в баланса и подобни сделки и различни подходи бяха счетени за приемливи. Някои предприятия може вече да са отчитали такива транзакции в съответствие с новите изисквания. Тези субекти няма да бъдат засегнати от измененията.

- **Нетекущи пасиви с условия (ковенанти) – Изменения на МСС 1, за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.**

Измененията, направени в МСС 1 Представяне на финансови отчети през 2020 г., поясниха, че пасивите се класифицират като текущи или нетекущи, в зависимост от правата, които съществуват в края на отчетния период. Класификацията не се влияе от очакванията или събитията на предприятието след отчетната дата (напр. получаване на отказ или нарушение на договора). Измененията, също така изясниха какво МСС 1 има в предвид под „уреждането“ на пасив. Измененията трябваше да се прилагат от 1 януари 2022 г. Впоследствие обаче датата на влизане в сила беше отложена до 1 януари 2023 г. и след това до 1 януари 2024 г.

През октомври 2022 г. СМСС направи допълнителни изменения на МСС 1 в отговор на опасенията, повдигнати относно тези промени в класификацията на пасивите като текущи или нетекущи.

Новите изменения поясняват, че условията (ковенантите) към заемите няма да повлияят на класифицирането на пасива като текущ или нетекущ към датата на отчета, ако предприятието трябва да спазва тези условия (ковенанти) само след датата на отчета. Въпреки това, ако предприятието трябва да спазва условие или преди, или към отчетната дата, това ще повлияе на класификацията като текущо или нетекущо, дори ако условието е тествано за съответствие само след датата на отчета.

Измененията изискват оповестявания, ако дадено предприятие класифицира пасив като нетекущ и този пасив е предмет на условия (ковенанти), които предприятието трябва да спазва в рамките на 12 месеца от датата на отчета. Оповестяванията включват:

- балансовата стойност на пасива
- информация за условията (ковенантите), и
- факти и обстоятелства, ако има такива, които показват, че предприятието може да има трудности при спазването на условията (ковенантите).

Измененията трябва да се прилагат със задна дата в съответствие с нормалните изисквания на МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки. Прилагат се специални преходни правила, ако предприятието е приело по-рано измененията от 2020 г. относно класифицирането на пасивите като текущи или нетекущи.

- **Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг – изменения на МСФО 16, за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.**

През септември 2022 г. СМСС финализира изменения с тесен обхват на изискванията за транзакции за продажба и обратен лизинг в МСФО 16 Лизинг, които обясняват как предприятието отчита продажба и обратен лизинг след датата на сделката.

Измененията уточняват, че при измерване на пасивите по лизинг след продажбата и обратния лизинг, продавачът-лизингополучател определя „лизингови плащания“ и „ревизирани лизингови плащания“ по начин, който не води до признаване от страна на продавача-лизингополучател на каквато и да е сума на печалбата или загуба, която е

свързана с правото на използване, което запазва. Това може особено да повлияе на транзакциите за продажба и обратен лизинг, когато лизинговите плащания включват променливи плащания, които не зависят от индекс или процент.

- **Продажба или апорт на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие – Изменения на МСФО 10 и МСС 28**

СМСС направи изменения с ограничен обхват на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия.

Измененията изясняват счетоводното третиране на продажби или апорт на активи между инвеститор и техните асоциирани предприятия или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи от това дали непаричните активи, продадени или внесени в асоциирано или съвместно предприятие, представляват „бизнес“ (както е дефинирано в МСФО 3 Бизнес комбинации).

Когато непаричните активи представляват бизнес, инвеститорът ще признае пълната печалба или загуба от продажбата или апорта на активи. Ако активите не отговарят на определението за бизнес, печалбата или загубата се признават от инвеститора само до степената на интересите на другия инвеститор в асоциираното или съвместното предприятие. Промените се прилагат перспективно.

* През декември 2015 г. СМСС реши да отложи датата на прилагане на това изменение до момента, в който СМСС финализира изследователския си проект относно метода на собствения капитал.

Ръководството на Дружеството не очаква посочените по-горе, изменения на стандарти да имат ефект в бъдеще при първоначалното им прилагане върху финансовия отчет на Дружеството.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този индивидуален финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения индивидуален финансов отчет са използвани счетоводни приблизителни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Предприятието прие да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Предприятието:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;

- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) рекласифицира позиции във финансовия отчет, когато това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

Дружеството е възприело да представя отчета за паричните потоци по пряк метод според изискванията на МСС 7 Отчети за паричните потоци.

През 2022 г. са представени два сравнителни периода, тъй като Дружеството извършва ретроспективно преизчисления и прекласификации на позиции във финансовия отчет. Повече информация относно корекциите и съответните прекласификации е представена в пояснение 5.

4.3. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Дружеството. Контролът върху дъщерните предприятия на Дружеството се изразява във възможността му да ръководи и определя финансовата и оперативната политика на дъщерните предприятия, така че да се извличат изгоди в резултат на дейността им. В индивидуалния финансов отчет на Дружеството инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Дружеството признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента. На всяка дата на баланса ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции при превишение на балансовата стойност на инвестицията над дела в нетните активи на дъщерното. За целите на провеждане на тест за обезценка на инвестициите в дъщерните дружества, ръководството възлага на лицензиран оценител определяне на пазарната стойност на нетните активи за всяко от дружествата.

4.4. Инвестиции в асоциирани предприятия

Инвестициите в тези предприятия се отчитат по себестойностния метод, в индивидуалните финансови отчети.

Асоциирани са тези предприятия, върху които Дружеството е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по себестойностния метод.

Дружеството признава дивидент от съвместно контролирано предприятие или асоциирано предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

4.5. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не се преоценяват). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.6. Приходи

Приходите включват приходи от предоставяне на услуги свързани с дейността на дъщерните дружества и продажба на стоки и дълготрайни материални активи. Приходите от основните стоки и услуги са представени в пояснение 24.

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

- 1 Идентифициране на договора с клиент
- 2 Идентифициране на задълженията за изпълнение
- 3 Определяне на цената на сделката
- 4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- 5 Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Признаване и оценка на приходите от договори с клиенти

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху обещаните в договора стоки и/или услуги се прехвърли на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Контролът се прехвърля на клиента, когато (или като) удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, когато (или като) клиентът получи контрол върху този актив.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти дружеството извършва преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение. Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничени (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Дружеството признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Договорите с клиенти обичайно включват едно единствено задължение за изпълнение.

Оценяване

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

При определяне на цената на сделката Дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

Когато (или като) бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Дружеството признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Дружеството разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката. При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, непаричното възнаграждение и възнаграждението, дължими на клиента (ако има такива).

4.6.1. Приходи от продажба на услуги и стоки

Дружеството отдава под наем някои активи или част от тях при условията на сключени договори, предоставя бази за отпих на работниците от системата на „Холдинг БДЖ“ ЕАД и на външни клиенти, подготвя печатни издания, осъществява експертно и административно подпомагане на дъщерните дружества.

Приходи от услуги

Приходите от предоставяне на услуги се признават в счетоводния период, през който са предоставени услугите. Дружеството прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена приходите се признават въз основа на действителната услуга, предоставена до края на отчетния период, като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат предоставени, тъй като клиентът получава и потребява ползите едновременно. Това се определя въз основа на действително вложено време за извършена работа, спрямо общото очаквано време за извършване на услугата.

Клиентът заплаща предоставените услуги въз основа на клаузите, заложените в конкретния договор, Обичайният кредитен период е до 30 дни след предоставяне на услугите. В случай, че предоставените от Дружеството услуги, надвишават плащането, се признава актив по договора. Ако плащанията надвишават предоставените услуги, се признава пасив по договор.

Приходи от продажби на краткотрайни активи

Приходите от продажби на краткотрайни активи и материали се признават в момента, в който е прехвърлен контрола върху продаваните активи. Доставката възниква, когато рисковете от потенциални загуби са прехвърлени на купувача и или той е приел активите в съответствие с договора за продажба.

4.6.2. Приходи от наеми

Приходите от наеми от части от сгради (помещения) се признават в печалби и загуби по линеен метод за периода на наема. Получени допълнителни плащания се признават като неделима част от общия приход от наем за периода на наема.

4.6.3. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви са свързани с договори за заем и депозити, предоставени съгласно предмета на дейност на дружеството. Те се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

Приходите от дивиденди се признават когато се установи правото за тяхното получаване.

4.6.4. Приходи от финансиране

Първоначално финансиранята се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансиране), когато има значителна сигурност, че Дружеството ще получи финансирането и ще изпълни условията при които то е отпуснато. Приходите от финансиранята за нетекущи активи се признават равномерно за срока на полезен живот на

съответните активи. Приходите от финансираня за текущата дейност се признават през периода и до стойността на отчетените разходи, за които те са предназначени.

4.6.5. Нетна печалба от продажба на имоти, машини и съоръжения

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на имот, машина, съоръжение или нематериален актив, в резултат на продажба, се включват в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан. Активът се отписва в момента, в който е прехвърлен контрола върху продавания актив.

4.7. Активи и пасиви по договори с клиенти

Дружеството признава активи и/или пасиви по договор, когато една от страните по договора е изпълнила задълженията си в зависимост от връзката между дейността на предприятието и плащането от клиента. Дружеството представя отделно всяко безусловно право на възнаграждение като вземане. Вземане е безусловното право на предприятието да получи възнаграждение.

Пасиви по договор се признават в отчета за финансовото състояние, ако клиент заплаща възнаграждение или дружеството има право на възнаграждение, което е безусловно, преди да е прехвърлен контрола върху стоката или услугата. Дружеството признава активи по договор, когато задълженията за изпълнение са удовлетворени и плащането не е дължимо от страна на клиента. Актив по договор е правото на предприятието да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които предприятието е прехвърлило на клиент.

Последващо Дружеството оценява актив по договора в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“.

4.8. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.9. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

Когато са получени заеми без конкретно целево предназначение и те са използвани за придобиването на един отговарящ на условията актив, размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират, се определя чрез прилагане на процент на капитализация към разходите по този актив. Процентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на Дружеството, които са непогасени през периода, като се изключат заемите, получени специално за целите на придобиване на един отговарящ на условията актив.

4.10. Нематериални активи

Нематериалните активи придобити от Дружеството, и имащи ограничен срок на използване,

се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Разходите свързани с поддръжката на нематериални активи се капитализират само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива. Всички останали разходи се признават като разход в печалби и загуби в момента на тяхното възникване.

Амортизацията се начислява в печалби и загуби на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на нематериалните активи, тъй като това отразява очаквания начин на консумиране на бъдещите икономически ползи от актива.

Очакваните срокове на полезен живот са както следва:

- софтуер 2 години
- други 7 години

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Ръководството на Дружеството е възприело политика на капитализиране на нематериални активи в случай, че тяхната цена на придобиване е еквивалентна на, или надвишава стойностно ниво на същественост в размер на 700 лева.

4.11. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на транспортните средства (подвижен жп състав) и земите се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценка, намалена в следствие с натрупаната амортизация и загуба от обезценка. Направените преоценки се отчитат като преоценъчен резерв, ако преди това не се предхождат от начислени разходи. При бракуване на преоценения актив, той се обезценява до неизхабения размер на преоценъчния резерв поради изчерпване на неговите потребителски качества, а частта, която съответства на пренесената стойност при използването му в употреба, се отписва в увеличение на финансовия резултат от минали периоди. При продажба на преоценен актив, който е в добро състояние и не са намалени неговите качества, преоценъчният резерв се отразява във финансовия резултат за минали периоди за сметка на увеличение на печалбата. За имотите, машините и съоръженията закупени чрез финансираня и рекласифицирани като активи държани за продажба или материални запаси се преустановява признаването на приход от финансиране до момента на тяхното връщане в група имоти, машини и съоръжения или до тяхното освобождаване.

Честотата на преоценките се определя при наличието на значителни промени в справедливите стойности на активите, които се преоценяват поне веднъж на 5 години.

През 2020 г. е направена преоценка на активите, отчитани последващо по преоценена стойност, на база на доклад на външен независим оценител, както следва:

- на транспортни средства – локомотиви, пътнически и товарни вагони към 31.12.2020г.
- на земите – към 31.12.2020 г.

Останалите активи от имоти, машини и съоръжения се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка. Загубите от обезценка се отчитат като разход в печалбата или загубата за съответния период.

Последващите разходи за ремонт и модернизация на имоти, машини и съоръжения, при условие, че удължават срока на тяхното използване или подобряват икономическите ползи над първоначално оценената ефективност, се добавят към стойността на актива.

Всички други последващи разходи, които възстановяват качествата на активите се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от специалистите от съответните дейности и се одобряват от ръководството на Дружеството.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	25 години
• Машини	10 години
• Транспортни средства:	
- Локомотиви	10 години
- Вагони пътнически	10 години
• Стопански инвентар	7 години
• Компютри	2 години
• Други	7 години

Амортизацията на клас активи „Товарни вагони” (от 01.01.2016 г.), се изчислява като се използва методът според произведеното количество услуги, при използване на обемен показател за извършена работа - отчетени бруто тонкилометри.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за признаване на активи от Групата Имоти, машини и съоръжения на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.12. Лизинг

Дружеството като лизингополучател

За всички нови договори, сключени на или след 1 януари 2019 г., Дружеството преценява дали договорът е или съдържа лизинг. Лизингът се дефинира като „договор или част от договор, който носи правото да се използва актив (основният актив) за период от време в замяна на заплащане“. За да приложи това определение, Дружеството оценява дали договорът отговаря на три ключови оценки, които са дали:

- Договорът съдържа определен актив, който или е изрично идентифициран в договора, или неявно е посочен, като бъде идентифициран в момента, в който активът е

предоставен на Дружеството;

- Дружеството има право да получи по същество всички икономически ползи от използването на определения актив през целия период на използване, като се вземат предвид неговите права в определения обхват на договора;
- Дружеството има право да насочва използването на определения актив през целия период на използване. Дружеството оценява дали има право да насочва „как и с каква цел“ активът да се използва през целия период на използване.

Оценяване и признаване на лизинг като лизингополучател

На датата на започване на лизинга Дружеството признава актив за право на ползване и задължение за лизинг в баланса. Активът с право на ползване се оценява по себестойност, която се състои от първоначалната оценка на пасива по лизинга, всички първоначални преки разходи, направени от Дружеството, оценка на всички разходи за демонтаж и отстраняване на актива в края на лизинг и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинга (без всякакви получени стимули).

Дружеството амортизира активите с право на ползване на линейна база от датата на започване на лизинга до по-ранния от края на полезния живот на актива с право на ползване или края на срока на лизинга. Дружеството, също така извършва преглед за обезценка на актива с право на ползване, когато има такива показатели.

Към датата на започване, Дружеството оценява лизинговото задължение по настоящата стойност на неизплатените към тази дата лизингови плащания, дисконтирани, като използва лихвения процент, който е включен в лизинговия договор. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, дружеството използва лихвения процент, който то би трябвало да плаща, за да заеме за сходен период от време при сходно обезпечение средствата, необходими за получаването на актив със сходна стойност в сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания, включени в оценяването на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания, променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат платими съгласно гаранция за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, разумно сигурни за да се упражняват.

След началната дата Дружеството оценява пасива по лизинга като увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по пасива по лизинга и намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания, и преоценява балансовата стойност на пасива, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Дружеството е изложено на потенциални бъдещи увеличения в променливите лизингови плащания въз основа на индекс или лихвен процент, които не са включени в лизинговия пасив до влизането им в сила. Когато влязат в сила корекциите в лизинговите плащания, въз основа на индекс или лихва, лизинговото задължение се преоценява и коригира спрямо актива с право на ползване.

Когато лизинговият пасив се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или в печалбата и загубата, ако активът с право на ползване вече е намален до нула.

Дружеството е избрало да отчети краткосрочните лизингови договори и лизингови договори, основният актив по които е с ниска стойност, като използва освобождавания от изискванията за признаване. Вместо признаване на актив с право на ползване и задължение за лизинг, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата на линейна линия през срока на лизинга.

Дружеството като лизингодател

Като лизингодател Дружеството класифицира лизинговите си договори като оперативен или финансов лизинг. Лизингодателите класифицират лизинговите договори според степента, до която рисковете и изгодите, произтичащи от собствеността върху основния актив, се прехвърлят по силата на лизинговия договор.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив. Рисковете включват възможните загуби от неизползвани мощности или технологично остаряване, както и от колебанията на възвръщаемостта, дължащи се на променящи се икономически условия. Изгодите могат да бъдат представени от очакваната доходоносна експлоатация през икономическия живот на основния актив и очакваната печалба от нарастването на стойността или реализирането на остатъчната стойност.

Дали даден лизингов договор е договор за финансов или за оперативен лизинг зависи от същността на сделката, а не от формата на договора.

Класификацията на лизинговия договор се осъществява на датата на въвеждане и се преразглежда само при изменение на лизинговия договор. Промените в оценките или промените в обстоятелствата не дават основание за нова класификация на лизинговия договор за счетоводни цели.

Оперативен лизинг

Признаване и оценяване

Лизингодателят признава лизинговите плащания по договори за оперативен лизинг като приход по линейния метод или на друга систематична база. Лизингодателят прилага друга систематична база, когато тази база отразява по-точно начина, по който се намалява ползата от използването на основния актив.

Лизингодателят прибавя първоначалните преки разходи, извършени във връзка с постигането на оперативен лизинг, към балансовата стойност на основния актив и ги признава като разход през срока на лизинговия договор на същата база както дохода от лизинг.

Основният актив, предмет на оперативен лизинг, се амортизира с обичайната амортизационна политика на лизингодателя по отношение на подобни активи. Амортизацията на такъв актив се признава като разход за срока на лизинга на същата основа като дохода от лизинг.

Изменения на лизинговия договор

Лизингодателят отчети изменението в договор за оперативен лизинг като нов лизинг от датата на влизане в сила на изменението, като взема предвид всички авансово платени или начислени лизингови плащания, свързани с първоначалния договор за лизинг, като част от лизинговите плащания за новия лизинг.

Представяне

Лизингодателят представя в своя отчет за финансовото състояние основните активи, предмет на оперативен лизинг, в съответствие с тяхното естество.

Приходите от оперативен лизинг, когато дружеството е лизингодател, се признават като доходи на линейна база през срока на лизинговия договор.

4.13. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката, Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица и се признават в отчета за печалбите и загубите и другия всеобхватен доход.

4.14. Финансови инструменти.

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив на едно предприятие и финансов пасив или инструмент на собствения капитал на друго предприятие.

Финансов актив е всеки актив, който представлява: парични средства, капиталов инструмент на друго предприятие, договорно право да се получат или разменят при потенциално благоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на Дружеството и е недериватив, при който то може или ще получи променлив брой от своите капиталови инструменти, или дериватив, който може или ще бъде уреден, чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов актив, срещу фиксиран брой собствени капиталови инструменти.

Финансов пасив е всеки пасив, който представлява: договорно право да се предоставят или разменят при потенциално неблагоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на издателя и е недериватив, при който Дружеството може или ще получи променлив брой от капиталовите инструменти на предприятието, или дериватив, който може или ще бъде уреден, по начин, различен от размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов активи, срещу фиксиран брой капиталови инструменти на предприятието.

4.14.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.14.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи или финансови приходи с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.14.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Тази категория включва парични средства в банки, търговски вземания, други вземания, съдебни и присъдени вземания, търговски вземания от свързани лица и вземания от предоставени заеми, включително от свързани лица. Тази категория финансови активи е най-съществена за Дружеството.

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Дружеството класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти, търговските и други вземания, както и вземания от свързани лица и предоставени заеми.

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени услуги или, извършени в обичайния ход на стопанската дейност на Дружеството. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицират като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Дружеството държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата (капиталови инструменти)

Дружеството е направило неотменим избор да класифицира в тази категория малцинствените си капиталови инвестиции, които то държи, във връзка със своите бизнес интереси в тези дружества (виж пояснение 11). Те не се търгуват на капиталови пазари.

4.14.4. Обезценка на финансовите активи

Дружеството признава провизии за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, като прилага подход, представен в таблицата по долу:

	Тип на финансовия актив	Категория по МСФО 9	Подход за обезценка
1	Краткосрочни търговски вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход
2	Търговски вземания с компонент на финансиране	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
3	Краткосрочни вземания от свързани лица	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход
4	Вземания от свързани лица с компонент на Финансиране	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
5	Вземания по предоставени заеми	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
6	Парични средства и еквиваленти	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
7	Други финансови, съдебни и присъдени вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход

Очакваните кредитни загуби представляват вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби (т.е. сегашната стойност на всеки недостиг на пари) за очаквания срок на финансовия инструмент. Паричен дефицит е разликата между паричните потоци, дължими на

Дружеството в съответствие с договора, и паричните потоци, които Дружеството очаква да получи. Тъй като очакваните кредитни загуби отчитат размера и сроковете на плащанията, очаквана кредитна загуба се признава дори ако Дружеството очаква активът да бъде изплатен изцяло, но по-късно от срока, в който се дължи плащането.

Обезценката и загубите по финансовите инструменти се разглеждат на три етапа - на първите два като очаквани кредитни загуби, които могат да възникнат в резултат на неизпълнение, а на третия като кредитна обезценка (загуба), вече въз основа на доказателства за потенциално или фактическо неизпълнение по инструментите.

Очакваните кредитни загуби за експозиции, за които не е налице значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване, се признават за кредитни загуби, които е възможно да възникнат в резултат на събития по неизпълнение през следващите 12 месеца. За кредитни експозиции, за които е налице значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване, се изисква корекция на загубата за очакваните кредитни загуби спрямо оставащия живот на експозицията, независимо от времето на неизпълнението (ОКЗ за целия срок на инструмента) .

Вземания по заеми от свързани лица и вземания с елемент на финансиране

За изчислението на очакваните кредитни загуби по предоставени заеми на свързани лица и дългосрочни вземания с елемент на финансиране, дружеството прилага тристепенен подход за обезценка. Съгласно този подход дружеството прилага „тристепенен " модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив).

Очакваните кредитни загуби се признават на три етапа:

- Финансов актив, който не е кредитно обезценен при първоначалното му възникване/придобиване, се класифицира във Фаза 1. От първоначалното му признаване неговият кредитен риск и качества са обект на непрекъснато наблюдение и анализи. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани във Фаза I се определят на база на кредитни загуби, които са резултат от възможни събития на неизпълнени е, които биха могли да настъпят в рамките на следващите 12 месеца от живота на съответния актив (12-месечни очаквани кредитни загуби за инструмента).

- В случаите, когато след първоначалното признаване на финансов актив, кредитният му риск нарасне значително и в резултат от това неговите качества се влошат, той се класифицира във Фаза 2. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани във Фаза 2 се определят за целия оставащ живот (срок) на съответния актив, независимо от момента на настъпването на неизпълнението (очаквани кредитни загуби за целия живот (срок) на инструмента).

- В случаите, когато кредитният риск на финансов актив нарасне до ниво, което индикира, че има настъпило събитие на неизпълнение, финансовият актив се счита за обезценен и той се класифицира във Фаза 3. На този етап се установяват и изчисляват понесените загуби по съответния актив за целия му оставащ живот (срок).

Търговски и други вземания, активи по договор и вземания по лизингови договори

Дружеството използва опростен подход при последващата оценка на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Дружеството използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби

чрез разпределянето на вземанията по възрастова структура, използвайки матрица на провизиите. Ползваните исторически данни са за периоди от 3 до 5 години назад, групирани по вида и съответните модели на клиентски сегменти, и коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за съответната индустрия.

Дружеството признава загуба от обезценка на трудносьбираемите вземания с очаквана кредитна загуба до 85 % от тяхната брутна стойност, а несъбираемите вземания се обезценяват напълно.

4.14.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения, заеми и други привлечени средства. Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“ в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

4.15. Материални запаси

Материалните запаси включват материали и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като първа входяща-първа изходяща за значимите материали и средно претеглена стойност за всички останали.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.16. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези вземания или задължения от или към данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 12.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преоценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.17. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и депозити до 3 месеца.

4.18. Нетекущи активи, класифицирани като държани за продажба

Когато Дружеството възнамерява да продаде нетекущ актив или група активи (група за освобождаване) и ако продажбата е много вероятно да бъде осъществена в 12-месечен срок, активът или групата за освобождаване се класифицират като държани за продажба и се представят отделно в отчета за финансовото състояние.

Активи, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност непосредствено след тяхното определяне като държани за продажба и тяхната справедлива стойност, намалена с разходите по продажбата им. Някои активи, държани за продажба, като финансови активи или активи по отсрочени данъци, продължават да се оценяват в съответствие със счетоводната политика относно тези активи

на Дружеството. Активите, класифицирани като държани за продажба, не подлежат на амортизация след тяхното класифициране като държани за продажба.

4.19. Собствен капитал, резерви

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Преоценъчният резерв включва ефект от преоценка на земя и подвижен жп състав.

Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и непокритите загуби от минали години.

Всички транзакции със собственика на Дружеството се представят отделно в отчета за промените в собствения капитал.

4.20. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които Дружеството внася фиксирани вноски в държавни фондове. Дружеството няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксираните вноски. Вноските по плановете с дефинирани вноски се признават за разход в периода, в който съответните услуги са получени от служителя.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в двукратен размер на brutното трудово възнаграждение. В случай че служителят е работил в Дружество или в системата на железопътния превоз през последните 10 години, размерът на обезщетението възлиза на шестмесечния размер на brutното му трудово възнаграждение. Колективния трудов договор определя и допълнителни компенсации за някои групи служители.

Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа, с помощта на независим външен актюер.

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали на база неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква отпуските да възникват в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

4.21. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се

признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация. Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.22. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.22.1. Класифициране на инвестициите на Дружеството

През периода Ръководството на дружеството е направило преглед на инвестициите в дъщерни и асоциирани предприятия, в резултат на което част от инвестициите, различни от инвестиции в дъщерни предприятия, продължават да се отчитат като краткосрочни финансови активи, за които взетото решение за тяхното освобождаване е валидно към датата на настоящият финансов отчет.

4.22.2. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив

се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.22.3. Измерване на очакваните кредитни загуби и обезценка на вземания

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Дружеството и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката. Приблизителната оценка за загуби от трудносьбираеми и несъбираеми вземания се прави в края на всеки отчетен период.

Дружеството прилага опростен подход за изчисляване на очакваните кредитни загуби за търговски вземания, които не съдържат елемент на финансиране. Очакваните кредитни загуби се изчисляват за всяко единично вземане (фактура и др.), задължаващо контрагент, коригирано на база дните просрочие и стандартния цикъл на плащане от страна на контрагента. Среден брой дни забава по клиент се определя на база историческа информация за периода на покриване на вземанията от страна на клиентите. Ретроспективният преглед се извършва за период от 3 години. Вземанията, при чието събиране са констатирани трудности и които са с изтекъл срок на плащане до 6 месеца се класифицират като трудносьбираеми, а такива с изтекъл срок на плащане над 36 месеца – като несъбираеми. Ръководството на Дружеството на база на извършен анализ на исторически данни е приело трудносьбираемите вземания да се обезценяват до 85 % от тяхната брутна стойност, а несъбираемите вземания се обезценяват напълно.

В случаите, в които Дружеството е предприело съдебни действия за удовлетворяване на своите вземания, то същите се класифицират като съдебни вземания. Този тип вземания се характеризират с пълно неизпълнение – т.е. нежелание или невъзможност на клиента да уреди своето задължение. Поради тази причина, независимо от наличието на решения на съдебните органи и стартираните изпълнителни процедури, събираемостта на тези вземания и респ. очакваните бъдещи входящи парични потоци са ниски, а вероятността от неизпълнение вече е настъпила спрямо първоначалния актив, т.е. е равна на 100%.

4.22.4. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2022 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 0 и 7. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване на представените амортизируеми нетекущи активи.

4.22.5. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 196 хил. лв. (2021 г.: 298 лв.) се базира на статистически показатели за брой, възрастова структура на персонала и законодателни изисквания за настъпване на пенсионна възраст. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на държавни ценни книжа. Несигурност в приблизителната оценка съществува по отношение на допусканията, която може да варира

и да окаже значителен ефект върху стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи. Допълнителна информация за задълженията за доходи на персонала при пенсиониране е представена в пояснение 21.2.

4.22.6. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.13). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

4.22.7. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

4.22.8. Провизии

Дружеството е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии. Провизиите нямат да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат прегрупирания, свързани с позицията на Дружеството в горепосочените спорове.

5. Ефект от корекции на грешки от предходни периоди

Към 31.12.2022 г. Дружеството е направило корекция отразена в печалба или загуба от минали години в нетен размер от 328 хил. лв., произтичаща от начислени разходи за амортизация на нетекущи активи и увеличение на отсрочените данъчни активи. Пояснения 5.1, 5.2 и 5.3 дават подробна информация касаеща направените корекции през 2020 г. и 2021 г.

5.1. Отчет за финансовото състояние 2020 г.

	Поясне ние	2020 ‘000 лв.	Преизчисление ‘000 лв.	2020 ‘000 лв. преизчислен
Активи				
Нетекущи активи				
Нематериални активи		106	-	106
Имоти, машини и съоръжения	5.1.1.	17 467	(330)	17 137
Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия		199 475	-	199 475
Дългосрочни финансови активи		2 831	-	2 831
Дългосрочни вземания от свързани лица		658	-	658
Отсрочени данъчни активи	5.1.2.	1 847	33	1 880
Нетекущи активи		222 384	(297)	222 087

Текущи активи	23 006	-	23 006
Активи, класифицирани като държани за продажба	5 500	-	5 500
Общо активи	250 890	(297)	250 593
Собствен капитал			
Акционерен капитал	248 923	-	248 923
Преоценъчен резерв	8 294	-	8 294
Други резерви	138 319	-	138 319
Натрупана загуба	(176 913)	(297)	(177 210)
Общо собствен капитал	218 623	(297)	218 326
Пасиви			
Нетекучи пасиви	21 017	-	21 017
Текущи пасиви	11 250	-	11 250
Общо пасиви	32 267	-	32 267
Общо собствен капитал и пасиви	250 890	(297)	250 593

- 5.1.1. Намаление на имоти, машини и съоръжения с 330 хил. лева в резултат на начислени разходи за амортизация.
- 5.1.2. Увеличение на отсрочените данъчни активи с 33 хил. лева в резултат на измененията посочени в т.5.1.1.

5.2. Отчет за финансовото състояние 2021 г.

	Пояснение	2021 ‘000 лв.	Преизчисление ‘000 лв.	2021 ‘000 лв. преизчислен
Активи				
Нетекучи активи				
Нематериални активи		57	-	57
Имоти, машини и съоръжения	5.2.1.	16 981	(364)	16 617
Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия		205 120	-	205 120
Дългосрочни финансови активи		2 831	-	2 831
Дългосрочни вземания от свързани лица		3 000	-	3 000
Отсрочени данъчни активи	5.2.2.	1 638	36	1 674
Нетекучи активи		229 627	(328)	229 299
Текущи активи		20 503	-	20 503
Активи, класифицирани като държани за продажба		3 214	-	3 214
Общо активи		253 344	(328)	253 016
Собствен капитал				
Акционерен капитал		248 923	-	248 923
Преоценъчен резерв		8 229	-	8 229
Други резерви		138 315	-	138 315
Натрупана загуба		(174 304)	(328)	(174 632)
Общо собствен капитал		221 163	(328)	220 835
Пасиви				
Нетекучи пасиви		20 783	-	20 783
Текущи пасиви		11 398	-	11 398
Общо пасиви		32 181	-	32 181
Общо собствен капитал и пасиви		253 344	(328)	253 016

5.2.1. Намаление на имоти, машини и съоръжения с 364 хил. лева в резултат на начислени разходи за амортизация.

5.2.2. Увеличение на отсрочените данъчни активи с 36 хил. лева в резултат на измененията посочени в т.5.1.2.

5.3. Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход 2021 г.

	Пояснение	2021	Презчисление	2021
		‘000 лв.		‘000 лв.
		Презчислен		
Приходи от продажби		3 849	-	3 849
Приходи от други доходи		1 664	-	1 664
Приходи от финансиране		122	-	122
Разходи за материали		(347)	-	(347)
Разходи за външни услуги		(1 054)	-	(1 054)
Разходи за персонала		(2 732)	-	(2 732)
Амортизация и обезценка на нефинансови активи	5.3.1.	(555)	(34)	(589)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи		(316)	-	(316)
Печалба от продажба на нетекущи активи		4 469	-	4 469
Други разходи		(2 374)	-	(2 374)
Печалба от оперативна дейност		2 726	(34)	2 692
Финансови разходи		(18)	-	(18)
Финансови приходи		49	-	49
Печалба/(Загуба) преди данъци		2 757	(34)	2 723
Отсрочени данъци върху дохода	5.3.2.	(217)	3	(214)
Печалба/(Загуба) за годината		2 540	(31)	2 509
Друга всеобхватен доход за годината		(8)	-	(8)
Общо всеобхватна загуба за годината		2 532	(31)	2 501

5.3.1. Начислен разход за амортизация на имоти, машини и съоръжения за 34 хил. лева.

5.3.2. Икономия на данък върху дохода за 3 хил. лева в резултат на начислените разходи за амортизация.

5.4. Ефект от презчисление на натрупаната загуба към 31 декември 2020 г.

	‘000 лв.
Признаване на икономия от данък върху дохода към 31 декември 2020 г.	33
Признаване на разходи за дейността към 31 декември 2020 г.	(330)
Общ ефект – увеличение на натрупаната загуба към 31 декември 2020 г.	(297)

5.5. Ефект от презчисление на натрупаната загуба към 31 декември 2021 г.

	‘000 лв.
Ефект от корекции на финансовия резултат за 2020 г.	(297)
Признаване на икономия от данък върху дохода за 2021 г.	3
Признаване на разходи за дейността за 2021 г.	(34)
Общ ефект – увеличение на натрупаната загуба към 31 декември 2021 г.	(328)

6. Нематериални активи

Балансовите стойности на нематериалните активи на Дружеството за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Патенти и лицензии	Софтуер	Разходи за придобиване на ДНМА	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2022 г.	73	232	-	305
Новопридобити активи	-	2	-	2
Отписани активи	-	(7)	-	(7)
Салдо към 31 декември 2022 г.	73	227	-	300
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2022 г.	(72)	(176)	-	(248)
Амортизация	(1)	(43)	-	(44)
Отписани активи	-	7	-	7
Салдо към 31 декември 2022 г.	(73)	(212)	-	(285)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	-	15	-	15

	Патенти и лицензии	Софтуер	Разходи за придобиване на ДНМА	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2021 г.	659	383	33	1 075
Новопридобити активи	-	57	-	57
Отписани активи	(586)	(208)	(33)	(827)
Салдо към 31 декември 2021 г.	73	232	-	305
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2021 г.	(657)	(312)	-	(969)
Амортизация	(1)	(72)	-	(73)
Отписани активи	586	208	-	794
Салдо към 31 декември 2021 г.	(72)	(176)	-	(248)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	1	56	-	57

7. Имоти, машини и съоръжения

Балансовата стойност на имотите, машините и съоръженията може да бъде анализирана, както следва:

	Земя и Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентари други	Активи в процес на изграждане и аванси	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2022 г.	17 743	204	896	11 213	1 016	-	31 072
Новопридобити активи	1	2	35	-	25	-	63
Отписани активи	(6)	-	(23)	-	(27)	-	(56)
Салдо към 31 декември 2022 г.	17 738	206	908	11 213	1 014	-	31 079
Амортизация и обезценка							
Салдо към 1 януари 2022 г.	(3 974)	(103)	(734)	(8 934)	(710)	-	(14 455)
Отписани активи	6	-	23	-	27	-	56
Преоценка/(Обезценка) за сметка на собствения капитал	-	-	-	(4)	-	-	(4)
Амортизация	(209)	(7)	(27)	(194)	(53)	-	(490)
Салдо към 31 декември 2022 г.	(4 177)	(110)	(738)	(9 132)	(736)	-	(14 893)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	13 561	96	170	2 081	278	-	16 186

Към 31 декември 2022 г. Дружеството няма заложен имоти, машини и съоръжения като обезпечение по свои задължения.

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

	Земя и Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентари други	Активи в процес на изграждане и аванси	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2021 г.	17 735	204	893	11 227	1 024	108	31 191
Новопридобити активи	81	-	56	-	24	-	161
Отписани активи	(73)	-	(53)	(14)	(32)	(108)	(280)
Салдо към 31 декември 2021 г.	17 743	204	896	11 213	1 016	-	31 072
Амортизация и обезценка							
Салдо към 1 януари 2021 г.	(3 737)	(97)	(763)	(8 750)	(689)	(18)	(14 054)
Отписани активи	3	-	52	14	31	18	118
Преоценка/(Обезценка) за сметка на собствения капитал	-	-	-	(3)	-	-	(3)
Амортизация	(240)	(6)	(23)	(195)	(52)	-	(516)
Салдо към 31 декември 2021 г.	(3 974)	(103)	(734)	(8 934)	(710)	-	(14 455)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	13 769	101	162	2 279	306	-	16 617

Съгласно възприетият модел на последващо отчитане и оценяване активите на Дружеството от групите „Земя“ и „Транспортни средства – подвижен жп състав“ през 2020 г. са преоценени от лицензиран външен оценител.

Дружеството ползва в дейността си активи, които са напълно амортизирани както следва:

- сгради с отчетна стойност 1 104 хил. лв.
- съоръжения с отчетна стойност – 21 хил. лв.
- машини с отчетна стойност – 622 хил. лв.
- транспортни средства с отчетна стойност – 8 894 хил. лв.
- стопански инвентар и други с отчетна стойност - 508 хил. лв.

В дейността на дружеството не се използват към 31.12.2022 г. активи от групи земи, сгради, съоръжения, машини, транспортни средства, стопански инвентар и други с обща балансова стойност от 8 543 хил. лева.

8. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дружеството има следните инвестиции в дъщерни предприятия:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	2022	Участие	2021	Участие
			'000 лв.	%	'000 лв.	%
"БДЖ - Пътнически превози" ЕООД	България	Железопътни превози на пътници, поддръжка и ремонт на подвижен състав	96 093	100%	96 093	100%
"БДЖ - Товарни превози" ЕООД	България	Железопътни превози на товари поддръжка и ремонт на подвижен състав	109 027	100%	109 027	100%
			205 120		205 120	

През 2021 г. е извършено увеличение на капитала на дъщерните предприятия с непарични вноски, представляващи апорт на вземания и движими вещи в общ размер на 5 644 хил. лева. В резултат инвестиция на Дружеството в „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД е увеличена с 3 104 хил. лева, съответно в „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД с 2 540 хил. лева.

Инвестициите в дъщерните предприятия "БДЖ - Пътнически превози" ЕООД и „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД са отразени във финансовия отчет на Дружеството, по метода на себестойността.

9. Инвестиции в асоциирани предприятия

Всички инвестиции в асоциирани дружества са отчетени по себестойностния метод. Датата на финансовите отчети на асоциираните предприятия е 31 декември.

Дяловете на асоциираните предприятия не се търгуват на публична фондова борса и поради тази причина не може да бъде установена справедливата им стойност.

Финансовата информация за асоциираните предприятия може да бъде обобщена, както следва:

Име на асоциираното предприятие	2022	участие	2021	участие
	'000 лв.	%	'000 лв.	%
Зона за Обществен достъп - Бургас АД	100	20	100	20
БДЖ Кончар АД (н)	25	49	25	49
Обезценка	(125)		(125)	
		-	-	

Всички трансфери на парични средства към Дружеството, например изплащане на дивиденди, се осъществяват след одобрението на най-малко 51 % от всички собственици на асоциираните предприятия. Дружеството не е получило дивиденди през текущия и съпоставим период, от класифицираните през 2022 г. асоциирани предприятия.

С решение на Софийски градски съд от 05.04.2022 г. е обявена несъстоятелност на асоциираното предприятие „БДЖ – Кончар“ АД, прекратена е дейността и е постановена процедура по осребряване на имуществото, включено в масата на несъстоятелността.

Инвестициите са изцяло обезценени. Дружеството няма условни задължения или други поети ангажименти, свързани с инвестициите в асоциирани предприятия.

10. Лизинг

10.1. Финансов лизинг като лизингополучател

Дружеството е сключило следните договори за финансов лизинг за доставка на активи:

Доставени са 100 бр. пътнически вагони от Arwex AG Швейцария за 19 646 хил. лв., от които частично е платено на доставчика, а останалата част е цедирана от доставчика на Първа Инвестиционна Банка. Към 31.12.2022 г. задълженията по този лизинг са в размер на 8 423 хил. лева.

През 2014 г. по възникнал спор с „Първа инвестиционна банка“ АД за неоснователно платени суми по цедираните вземания от Arwex AG Швейцария, Дружеството е завело търговско дело №2763/2014г. по описа на СГС, ТО, VI -9 състав за възстановяване на тези суми, възлизащи в размер на 6 794 хил. евро. В тази връзка са спрени плащанията от страна на Дружеството на дължимите вноски по договора, считано от 01.04.2014 г. Със съдебно определение №42 от 31.01.2022 г. на ВКС по т.д. №781 не е допуснато касационно обжалване по заведена касационна жалба от „Първа инвестиционна банка“ АД, в резултат на което през 2022 г. „Първа инвестиционна банка“ АД възстановява на Дружеството получените без основание суми за периода от 07.05.2009 г. до 06.03.2014 г., ведно с дължимите лихви и разноски в общ размер на 20 841 хил. лева.

За неизплатените вноски по договора „Първа инвестиционна банка“ АД е образувала съдебни дела срещу Дружеството, които не са приключили към дата на настоящия индивидуален отчет.

Бъдещите минимални лизингови плащания в края на всеки от представените отчетни периоди са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1 Година '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Над 5 години '000 лв.	Общо '000 лв.
31 декември 2022 г.				
Лизингови плащания	8 423	-	-	8 423
Дисконтиране	-	-	-	-
Нетна настояща стойност	8 423	-	-	8 423
31 декември 2021 г.				
Лизингови плащания	8 423	-	-	8 423
Дисконтиране	-	-	-	-
Нетна настояща стойност	8 423	-	-	8 423

Лизинговите договори включват фиксирани лизингови плащания и опция за закупуване в края на срока на лизинга. Лизинговите договори са неотменяеми, но не съдържат други ограничения.

10.2. Оперативен лизинг като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг на Дружеството са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания		
	До 1	От 1 до 5 години	Общо
	година		
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Към 31 декември 2022 г.	187	720	907
Към 31 декември 2021 г.	187	720	907

Лизинговите плащания, признати като разход за периода, възлизат на 187 хил. лв. (2021 г.: 187 хил. лв.) представляват наем на терени, представени като „Допълнителни услуги от ДП „НК ЖИ“ в разходите за външни услуги и обезщетение за ползвани автомобили, собственост на дъщерните предприятия. Тази сума включва минималните лизингови плащания.

Минималните лизингови плащания за периоди от една до пет години са определени на база очаквания и предположения от информация за признати разходи през текущия период. Дружеството няма сключени дългосрочни договори за оперативен лизинг, като лизингополучател.

Ръководството е анализирано договорите за наем и е установило, че не отговарят на условията на МСФО 16 „Лизинг“ за отчитането им като активи с право на ползване поради липса на осъществяване на пряк контрол върху наетите активи.

10.3. Оперативен лизинг като лизингодател

Приходите от отдадените при условията на оперативен лизинг активи за 2022 г. са 730 хил. лв. (2021 г.: 507 хил. лв.), от които: приходи от наем на сгради и терени 610 хил. лв. (2021 г.: 277 хил. лв.), които не са класифицирани като инвестиционни имоти и приходи от отдадени под наем локомотиви и вагони и др. 120 хил. лв. (2021 г.: 230 хил. лв.).

	Минимални лизингови постъпления		
	До 1	От 1 до 5 години	Общо
	година		
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Към 31 декември 2022 г.	730	2 920	3 650
Към 31 декември 2021 г.	507	1 668	2 175

Минималните лизингови постъпления за периоди от една до пет години са определени на база очаквания и предположения от информация за реализирани приходи през текущия период. Дружеството няма сключени дългосрочни договори за такива постъпления.

11. Дългосрочни финансови активи

Дългосрочните финансови активи, признати в отчета за финансовото състояние, се отнасят към категорията финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:

	Участие	2022	2021
		‘000 лв.	‘000 лв.
Участие в дружество:	%		
Еврофима	0.20	2 828	2 828
Интерконтейнер Интерфриго	1.70	1 065	1 065

Клирингово Бюро Брюксел	8.00	3	3
Прибой ООД	8.00	0.4	0.4
Обезценка		(1 065)	(1 065)
Балансова стойност		2 831	2 831

Справедливата стойност на участието в собствения капитал на горепосочените дружества, не може да бъде надеждно оценена. Причината за това е, че притежаваните инвестиции са в институции със специален статут, които не се търгуват на активен пазар и не може да бъде определена тяхната справедлива стойност, а предположенията за прилагането на алтернативни оценъчни методи са свързани с висока несигурност, за да се достигне до достатъчно надеждно определяне на справедливата им стойност. Поради тази причина инвестициите са представени във финансовия отчет по първоначална оценка.

Инвестицията в Интерконтейнер Интерфриго е обезценена на 100%, поради прекратяване на дейността и обявяване на дружеството в ликвидация от 26.11.2010 г. (неприключила). През 2022 г. Дружеството е получило дивидент от Еврофима в размер на 23 хил. лева (за 2021 г.: 23 хил. лева) (виж пояснение 0).

12. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни (активи) пасиви	1 януари 2022	Признати в друг всеобхватен ДОХОД	Признати директно в капитала	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2022
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Нетекущи активи					
Имоти, машини и съоръжения	530	-	-	(35)	495
Текущи активи					
Търговски и други вземания	(542)	-	-	-	(542)
Материални запаси	(183)	-	-	(3)	(186)
Нетекущи пасиви					
Преценка на пенсионни планове	(17)	1	-	5	(11)
Текущи пасиви					
Режим слаба капитализация (финансови разходи)	(1 436)	-	-	397	(1 039)
Други задължения към персонала (компенсируеми отпуски)	(13)	-	-	-	(13)
Преценка на пенсионни планове	(13)	-	-	4	(9)
	(1 674)	1	-	368	(1 305)
Признати като:					
Отсрочени данъчни активи	(2 204)				(1 800)
Отсрочени данъчни пасиви	530				495
Нетно отсрочени данъчни (активи)/пасиви	(1 674)				(1 305)

Отсрочените данъци за сравнителния период 2021 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни (активи) пасиви	1 януари	Признати в	Признати	Признати в	31 декември
	2021	друг	директно в	печалбата или	2021
		всеобхватен	капитала	загубата	
		ДОХОД			
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Нетекущи активи					
Имоти, машини и съоръжения	575	-	(8)	(37)	530
Текущи активи					
Търговски и други вземания	(694)	-	-	152	(542)
Материални запаси	(68)	-	-	(115)	(183)
Нетекущи пасиви					
Преоценка на пенсионни планове	(11)	-	-	(6)	(17)
Текущи пасиви					
Режим слаба капитализация (финансови разходи)	(1 654)	-	-	218	(1 436)
Други задължения към персонала (компенсируеми отпуски)	(12)	-	-	(1)	(13)
Преоценка на пенсионни планове	(16)	-	-	3	(13)
	(1 880)	-	(8)	214	(1 674)
Признати като:					
Отсрочени данъчни активи	(2 455)				(2 204)
Отсрочени данъчни пасиви	575				530
Нетно отсрочени данъчни (активи)/пасиви	(1 880)				(1 674)

Към 31 декември 2022 г. сумата на неизполваните данъчни загуби за които в отчета за финансовото състояние не е бил признат отсрочен данъчен актив, е в размер на 625 хил. лв. Те могат да бъдат използвани в петгодишен срок от годината на възникването им, както следва:

Година на възникване	Данъчни	Непризнат отсрочен
	загуби	данъчен актив
	'000 лв.	'000 лв.
2018	6 245	625
	6 245	625

13. Материални запаси

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2022	2021
	'000 лв.	'000 лв.
Материали и консумативи	1 345	1 457
Стоки	5	7
Материални запаси	1 350	1 464

Материалите включват следните позиции:

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Активи в процес на ликвидация, в резултат на бракуване	117	128
Резервни части за локомотиви и вагони	244	258
Материали втора употреба съхранявани в подразделенията на дъщерни дружества	865	870
Гориво	19	64
Метален скрап	58	91
Други материали	42	46
Стоки	5	7
Материални запаси	1 350	1 464

През 2022 г. общо 470 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход в печалбата или загубата (2021 г.: 561 хил. лв., в т.ч. 27 хил. лева обезценка), като 61 хил. лева от тях представляват обезценка.

След извършеното преобразуване на „Холдинг БДЖ“ ЕАД през 2011 г. дружеството не разполага с материална база за съхранение на материални запаси. В тази връзка са подписани договори за отговорно пазене на материали, резервни части и скрап, собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД на територията на дъщерните предприятия – „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД и „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, като в Отчета за печалбата или загубата и друг всеобхватен доход, са отчетени разходи за охрана и контрол върху състоянието на материални запаси в общ размер на 15 хил. лева.

14. Краткосрочни финансови активи

Краткосрочните финансови активи, признати в отчета за финансовото състояние, се отнасят към категорията финансови активи, отчетени по справедлива стойност през печалбата или загубата. Балансовата стойност на финансовите активи, включва:

	Участие	2022	2021
	%	‘000 лв.	‘000 лв.
Участие в дружество:			
БДЖ- Трансимпекс АД	35	1 847	1 847
Балансова стойност		1 847	1 847

Краткосрочните финансови активи са оценени и представени по справедлива стойност, въз основа на извършена оценка от лицензиран външен оценител към 31.12.2020 г.

С Протокол № ПД-143/20.09.2022 г. на Министерство на транспорта и съобщенията, е разрешена продажба на 1 846 667 бр. обикновени, поименни налични акции, с право на глас акции, всяка от които с номинална стойност 1 лев от капитала на „БДЖ Трансимпекс“ АД, собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД.

15. Търговски вземания

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Търговски вземания, брутно	33 997	34 027
Обезценка	(33 995)	(34 017)
Търговски вземания	2	10

Всички търговски и други финансови вземания са прегледани относно индикации за обезценка като за тях е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода. Съгласно счетоводната политика на Дружеството приблизителната оценка за загуби от трудносьбираеми и несъбираеми вземания се извършва в края на всеки отчетен период. На база възрастов анализ, търговски вземания, които са с изтекъл падеж над 90 дни са обезценени и съответната обезценка в размер на 0.3 хил. лв. (2021 г.: 1 хил. лв.) е призната в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход на ред „Други разходи“. Промените в обезценката на търговските и другите вземания през годината са представени в пояснение 37.3.

Търговските вземания от чуждестранни и български контрагенти към 31 декември 2022 г. са представени, както следва:

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Вземания от чуждестранни железопътни администрации:		
Сръбски железници	15 564	15 564
Македонски железници	13 469	13 469
Гръцки железници	2 991	2 991
Обезценка	(32 024)	(32 024)
	<u>-</u>	<u>-</u>
	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Вземания от други търговски контрагенти:		
Интерконтейнер Интерфриго (в ликвидация)	1 339	1 339
Коловаг АД	230	230
Булмаркет ДМ ЕООД	129	129
Мини Бобов дол ЕАД	98	98
Министерство на финансите	77	77
ОКОМБИ GmbH	44	44
Tour Arago - 5	16	16
Прециз интер холдинг АД	12	12
Кремиковци Рудодобив АД	-	22
Други	28	36
Обезценка	(1 971)	(1 993)
	<u>2</u>	<u>10</u>

16. Други вземания

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Авансови плащания	27	25
Съдебни и присъдени вземания	24	2 163
Други	676	158
	<u>727</u>	<u>2 346</u>

Позиция Други съдържа формирано вземане от Корпоративна търговска банка АД, в резултат на сключени договори между „Холдинг БДЖ“ ЕАД и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД, с които дъщерното дружество прехвърля (цедира) вземанията си от „Корпоративна търговска банка“ АД на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, представляващи салда по разплащателни сметки в лева и евро, в общ размер на 3 891 хил. лева. Цесията е извършена с цел погасяване на задължения на „Холдинг БДЖ“ ЕАД към „Корпоративна търговска банка“ АД, явяваща се облигационер, притежаващ 4.45 % от издадената от Дружеството през 2007 г. Втора емисия облигации. Искането към банката за извършване на съответни платежни операции, които да доведат до погасяване на задълженията на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, до размера на цедираните вземания, не са удовлетворени. Вземането от КТБ АД е обезценено на 100%.

Формираният разчет по модернизацията на ел. локомотиви, серия 46, свързан с извършен обем работа, възлизащ в общ размер на 1 067 хил. лева. е обезценен изцяло през 2020 г.

Авансовите плащания могат да бъдат представени, както следва:

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Контрагент		
Кончар - ELLOK Хърватска	1 122	1 122
Локомотивно ремонтен завод гр. Русе	87	87
Акаунтконсулт ООД	20	20
Инфодизайн България ООД	16	-
ЦГМ ЕАД	12	5
Райчев ЕООД	10	10
SARL CRX SOFTWARE	-	18
Други	10	13
Обезценка	(1 250)	(1 250)
	27	25

Съдебните и присъдени вземания могат да бъдат представени, както следва:

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Съдебни вземания		
Кремиковци АД	8 136	8 136
Кремиковци Трейд АД	1 108	1 108
Първа инвестиционна банка АД	-	2 150
Други	23	-
Обезценка	(9 244)	(9 244)
	23	2 150

Присъдени вземания

Ерида Трейд АД	719	719
Про Про Шууз	258	258
ССС Стил шипинг	225	225
Монопол 2000 ООД	179	179
Росилекс ООД	172	172
Фаст Фууд Мениджмънт ЕООД	117	117

Мавимекс АД	108	108
Димов ойл ЕООД	88	88
ЕТ Арсонада Надка Димитрова	69	69
Други	76	88
Обезценка	(2 010)	(2 010)
	1	13
	24	2 163

Другите вземания могат да бъдат представени, както следва:

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Корпоративна търговска банка АД (н)	3 891	3 891
Модернизация ел. локомотиви серия 46	1 067	1 067
Финансиране по Програма за хуманитарно подпомагане	511	-
Разчети за наеми, ел. енергия, комунални услуги и други	249	248
Вземания по липси и начети	112	118
Разчети по дадени гаранции	22	22
Данък добавена стойност за следващ период	12	5
Данъчни вземания	5	1
Финансиране за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия	-	3
Други	90	86
Обезценка	(5 283)	(5 283)
	676	158

Равнението на обезценката на вземанията е представена в пояснение 37.3.

17. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	9 232	5 633
- евро	145	223
- щатски долари	3	3
Пари и парични еквиваленти	9 380	5 859

Към 31.12.2022 г. Дружеството няма наложени обезпечителни запори и блокирани пари и парични еквиваленти по откритите банкови сметки.

Дружеството е извършило оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената очаквана кредитна загуба е под 0.3% от брутната стойност на паричните средства, депозирани във финансови институции. Ръководството е приело, че същата е несъществена и не е призната кредитна загуба във финансовите отчети на Дружеството.

18. Активи класифицирани като държани за продажба

Активи, класифицирани като държани за продажба могат да бъдат представени, както следва:

	2022	2021
Активи, класифицирани като държани за продажба	‘000 лв.	‘000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	3 168	3 214
	<u>3 168</u>	<u>3 214</u>

Движение на активите, класифицирани като държани за продажба, включва:

	2022	2021
Активи, класифицирани като държани за продажба	‘000 лв.	‘000 лв.
В началото на периода	3 214	5 500
Продадени активи през периода	(42)	(173)
Ликвидация чрез брак или отписване на липси	(4)	(405)
Класифицирани в държани за продажба	-	-
Класифицирани в нетекущи активи	-	-
Загуба от обезценка/възстановяване на загуба от обезценка	-	(1 708)
	<u>3 168</u>	<u>3 214</u>

Подвижен състав, класифициран като държан за продажба:

Подвижен състав	Брой	2022	Брой	2021
		‘000 лв.		‘000 лв.
Товарни вагони	2 437	1 490	2 511	1 535
Локомотиви	23	507	23	507
Пътнически вагони	88	1 129	88	1 129
Контейнери	114	42	116	43
Автомобили	-	-	1	-
		<u>3 168</u>		<u>3 214</u>

19. Собствен капитал

19.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 24 892 266 броя поименни акции с номинал 10 лева за акция. Всяка акция дава право на глас в Общото събрание, право на дивидент и ликвидационен дял.

Към 31.12.2022 г. едноличен собственик е държавата, представлявана от Министъра на транспорта и съобщенията.

	2022	2021
	брой акции	брой акции
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	24 892 266	2 894 973
Общо акции, оторизирани на 31 декември	<u>24 892 266</u>	<u>24 892 266</u>

На 27.03.2020 г. в изпълнение на Разпореждане №3 от 20.12.2019 г. на Министерски съвет на Р. България капиталът на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е увеличен, с непарична вноска, представляваща вземане на държавата срещу „Холдинг БДЖ“ ЕАД, в размер на 219 973 хил. лева, включващо главница в размер на 196 658 хил. лева и определена лихва към 31.12.2019 г. в размер на 23 315 хил. лева, срещу записване на нови 21 997 293 броя поименни акции с право на глас, с номинална стойност от 10 (десет) лева всяка. Увеличението на капитала на дружеството е в съответствие с получената на 16 юни 2017 г. нотификация от Европейската комисия с Решение (ЕС) 2017/2372 за допустима държавна помощ S.A.31250-2011/C.

19.2. Резерви

Всички суми са в '000 лв.	Законови резерви	Общи резерви	Резерв от актюерска печалба (загуба)	Общо други резерви	Преоценъчен резерв
Салдо към 1 януари 2021 г.	7 238	131 113	(32)	138 319	8 294
Прехвърляне на резерви	-	-	-	-	(61)
Преценка на нефинансови активи	-	-	-	-	(4)
Преценка на задължения по планове за дефинирани доходи	-	-	(4)	(4)	-
Данъчни ефекти от преценката	-	-	-	-	-
Салдо към 31 декември 2021 г.	7 238	131 113	(36)	138 315	8 229
Преценка на нефинансови активи	-	-	-	-	(4)
Преценка на задължения по планове за дефинирани доходи	-	-	8	8	-
Данъчни ефекти от преценката	-	-	(1)	(1)	-
Салдо към 31 декември 2022 г.	7 238	131 113	(29)	138 322	8 225

Към 31.12.2022 г. Дружеството представя законови резерви на стойност 7 238 хил. лв., които представляват фонд "Резервен" в размер на 12 % от номиналната стойност на акционерния капитал на Дружеството.

На база доклад на независим актюер за определяне на задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” към 31.12.2022 г. Дружеството е начислило актюерска печалба от промяна във финансовите предположения в нетен размер на 7 хил. лева (виж пояснение 21.2).

20. Провизии

Балансовите стойности на провизии за съдебни дела могат да бъдат представени, както следва:

	Провизии за съдебни дела '000 лв.
Балансова стойност към 1 януари 2021 г.	-
Допълнителни провизии	4
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	4
Допълнителни провизии	6

Използвани суми	(3)
Възстановени неизползвани суми	(1)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	6

Провизиите нямат да бъдат разглеждани подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Дружеството в тези спорове.

21. Възнаграждения на персонала

21.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Разходи за заплати	(2 337)	(2 208)
Разходи за социални осигуровки	(585)	(499)
Разходи за провизии на задължения за дефинирани доходи	(19)	(25)
Разходи за персонала	(2 941)	(2 732)

21.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Нетекущи:		
Провизии на задължения за дефинирани доходи	108	170
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	108	170
Текущи:		
Задължения към персонала	306	206
Задължения към осигурителни институции	131	116
Провизии на задължения за дефинирани доходи	88	128
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	525	450

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2022 г. Другите краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и пенсионни плащания. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране, останалата част от пенсионните задължения се считат за дългосрочни.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и подписания Колективен трудов договор, при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Колективния трудов договор също така определя допълнителни компенсации за някои групи служители.

При прекратяване на трудовото правоотношение, след като е придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст (включително и по чл.68а от КСО), независимо от основанията за прекратяването, работниците и служителите имат право на обезщетение в

размер на 6 брутни заплати, завишени с коефициент 1.5, за служители пенсиониращи се през 2022, ако са работили 20 години в системата на жп транспорта, вкл. последните 10 от трудовия стаж в следните предприятия от системата на държавните железопътни предприятия: НК "БДЖ", ДП "НК ЖИ", „БДЖ“ ЕАД, „Холдинг БДЖ“ ЕАД, „БДЖ - Пътнически превози" ЕООД, „БДЖ - Товарни превози" ЕООД и "БДЖ-ТПС/Локомотиви" ЕООД. Трудовият стаж, придобит в което и да е от посочените дружества, се зачита за трудов стаж по смисъла на чл. 222, ал. 3 от КТ.

Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица”, с помощта на независим актюер. За оценка на настоящите стойности на очакваните бъдещи задължения за изплащане на очакваните обезщетения при пенсиониране е използван кредитния метод на прогнозираните единици за плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа и предположения за преждевременно отпадане от предприятието поради смърт или други причини. Оценката е направена отделно за всяко лице и включва - прогноза за очаквания му трудов стаж в предприятието, очакваното обезщетение при пенсиониране, оценка на заработената част от очакваното обезщетение при пенсиониране и дисконтиране чрез използване на подходящ лихвен процент и предположения за преждевременно отпадане от предприятието поради смърт или други причини.

При определяне на настоящата стойност на пенсионните задължения към 31.12.2022 г. са направени следните актюерски предположения:

- Дисконтиращ лихвен процент – 1.8502%. Дисконтиращия лихвен процент е определен на база на публикувана информация от БНБ за доходността на предлаганите на финансовия пазар в България инструменти за дългосрочни инвестиции - дългосрочен лихвен процент за месец декември 2022.;
- очакван ръст на работните заплати през 2023 г. – 15.5 % годишен ръст спрямо предходния отчетен период и ръст за периода 2024-2027 – 8% годишно;
- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2019 г. - 2021 г.;
- Ежегоден процент на отпадане (съкращения, уволнения, напускане по взаимно съгласие) – 15% ежегодно;

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са, както следва:

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Задължения за дефинирани доходи към 1 януари	298	272
Разходи за лихви	5	1
Разход за текущ стаж	19	25
Изплатени суми за пенсионирани през годината	(118)	(5)
Преоценки - актюерски (печалби)/загуби	(8)	5
Задължения за дефинирани доходи към 31 декември	196	298

	Лихвен процент	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Към 31 декември 2022 г.				
Дължими обезщетения		98	221	319
Сkonto	1.8502 %	(10)	(113)	(123)
Дисконтирани парични потоци		88	108	196
Към 31 декември 2021 г.				
Дължими обезщетения		145	228	373
Сkonto	0.44%	(17)	(58)	(75)
Дисконтирани парични потоци		128	170	298

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружеството, призната в печалбата или загубата, може да бъде представена, както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Разходи за текущ трудов стаж	(19)	(25)
Разходи за лихви	(5)	(1)
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	(24)	(26)

Разходите за лихви са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“. Всички други разходи, представени по-горе, са включени на ред „Разходи за персонала“.

Значимите актюерски предположения при определянето на задълженията по планове с дефинирани доходи са свързани с дисконтовия процент, очакваното текучество на персонала и средната продължителност на живота. Следващата таблица представя анализ на чувствителността и обобщава ефектите от промените в тези актюерски предположения върху задълженията по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2022 г.:

Промени в значими актюерски предположения	‘000 лв.	‘000 лв.
Дисконтов процент	Увеличение с 0.25%	Намаление с 0.25%
Промяна на провизията, заделена към 31. 12.2022 на задължението за обезщетение при пенсиониране	(1)	1
Промяна в степените на отпаданията	Увеличение с 1%	Намаление с 1%
Промяна на провизията, заделена към 31. 12.2022 на задължението за обезщетение при пенсиониране	(4)	4
Промяна в степените на смъртност	Увеличение с 0,25%	Намаление с 0,25%
Промяна на провизията, заделена към 31. 12.2022 на задължението за обезщетение при пенсиониране	(1)	1

22. Търговски задължения

Търговските задължения, отразени в отчета за финансовото състояние, включват:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Текущи:		
Задължения към чуждестранни железопътни администрации	636	619
Задължения по доставки	287	136
	<u>923</u>	<u>755</u>

Нетната балансова стойност на текущите търговски задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност. Търговските задължения могат да бъдат анализирани, както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Задължения към чуждестранни железопътни администрации:		
Унгарски железници - пътници	636	619
	<u>636</u>	<u>619</u>
Задължения по доставки:		
UIC International union of railways	69	69
Смарт енерджи трейд ЕАД	66	24
М-Брадърс ООД	60	-
Мастър - ПИК ЕАД	21	-
Топлофикация София ЕАД	19	15
Енемона екогаз ООД	16	12
Адвокатско дружество Коцева и Вълкова	5	-
Перун ККБ ЕООД	4	-
АО ЕООД	3	-
ВиК Варна ООД	3	-
А 1 България ЕАД	2	2
Алгос ООД	1	1
Софийска вода АД	1	1
Омега тим България ЕООД	1	1
SCI Verkher GmbH	-	4
Други	16	7
	<u>287</u>	<u>136</u>

23. Други задължения

Другите задължения могат да бъдат обобщени, както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Текущи:		
Получени гаранции	435	1 026
Внесени гаранции по договори за управление и контрол	136	35

Данък добавена стойност за следващ период	47	42
Данък върху доходите на физически лица	27	3
Данък добавена стойност	25	197
Разчети по извънтрудови правоотношения	12	6
Местни данъци и такси	5	-
Получени аванси от клиенти	3	3
Данъци върху разходи за представителни цели, социални	3	4
Други задължения към бюджета -50% наем имоти	2	16
Задължения по съдебни дела	1	3
Неоснователно получени суми от Intercontainer-Interfrigo SA	-	95
Други	38	37
	734	1 467

Представените получени гаранции са свързани с гаранции за участие и за изпълнение на договори които подлежат на възстановяване съобразно поетите договорености.

24. Приходи от продажби и други доходи

Приходите от продажби на Дружеството могат да бъдат анализирани, както следва:

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи от експертно и административно подпомагане	2 321	2 320
Приходи от наеми	730	507
Приходи от почивни станции	339	1 020
Приходи от професионално обучение	-	2
	3 390	3 849

Приходите от други доходи на Дружеството могат да бъдат анализирани, както следва:

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи от съдебни дела	6 002	-
Приходи от лихви и неустойки, нетно	3 335	143
Отписани задължения	72	-
Приходи от продажба на материали	34	1 467
Усвоени гаранции	-	42
Приходи от други услуги	11	12
	9 454	1 664

25. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи от продажба	712	4 890
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(42)	(421)
Печалба от продажба на нетекущи активи	670	4 469

26. Приходи от финансиране

Приходите от финансиране включват:	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Финансиране на текуща дейност	1 244	86
Финансиране за нетекущи активи	-	36
	1 244	122

Отразената в отчета за финансовото състояние нетекуща част на отсроченото финансиране е в размер на 94 хил. лева (2021 г.: 94 хил. лева) и представлява частта от полученото финансиране за придобиване на имоти, машини и съоръжения. Текущата част на отсроченото финансиране в размер на 1 хил. лева (2021 г.: 1 хил. лева) е равна на размера на амортизационните отчисления на съответните нетекущи активи, които ще бъдат начислени в следващата финансова година.

Финансирането на текущата дейност включва получени средства от държавния бюджет за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия в общ размер на 186 хил. лева и получени средства по Програма за хуманитарно подпомагане на разселени лица, получили временна закрила на територията на Р. България – 1 058 хил. лева.

27. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Храни и напитки	(1 149)	-
Електроенергия	(428)	(122)
Топлоенергия	(135)	(76)
Материали и резервни части	(129)	(96)
Гориво	(84)	(33)
Вода	(34)	(20)
	(1 959)	(347)

Позицията „Храни и напитки“ включва отчетени разходи за доставена готова храна и напитки по сключени договори за кетъринг, изписани хранителни продукти за приготвяне на храна, във връзка с осъществено изхранване на настанените в почивните бази на Дружеството украински граждани, в изпълнение на РМС №318/28.05.2022 г. и Програма за хуманитарно подпомагане на разсели лица, получили временна закрила на територията на Р. България.

28. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Юридическо обслужване и услуги	(1 354)	-
Съдебни такси	(798)	-
Охрана и контрол върху състоянието на активи	(262)	(252)
Оказани допълнителни услуги от ДП „НК ЖИ“	(181)	(187)
Такса смет	(141)	(158)
Граждански договори	(97)	(38)
Разходи за почистване и пране	(96)	(25)
Ремонти и поддръжка	(89)	(211)
Лицензионни такси за софтуери	(35)	(14)

Такси	(20)	(31)
Разходи за преместване на вагони	(18)	-
Независим финансов одит	(15)	(20)
Телефонни услуги	(15)	(13)
Консултантски услуги	(13)	(39)
Имуществени застраховки	(11)	(1)
Оценка на активи	(6)	(22)
Абонамент печатни издания	(6)	(6)
Транспортни разходи	(6)	(4)
Разходи за наем на активи	(6)	(1)
Реклама	(3)	-
Разходи за квалификация и обучение на персонала	(1)	(1)
Обяви и публикации	-	(15)
Други	(19)	(16)
	(3 192)	(1 054)

Възнаграждението на регистрирания одитор е за независим финансов одит на финансовия отчет. През годината регистрирания одитор не е предоставял други услуги. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл.30, ал.1 на Закона за счетоводството.

29. Други разходи, нетно

Другите разходи на Дружеството включват:

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Алтернативни данъци	(455)	(555)
Начислен ДДС	(95)	-
Разходи от обезценка на материални запаси, нетно	(61)	(27)
Лихви глоби и неустойки по просрочени плащания	(28)	(30)
Представителни разходи	(19)	(20)
Командировки	(13)	(2)
Разходи за ликвидация на нетекущи и текущи активи, в резултат на брак	(10)	(310)
Изгубени съдебни дела	(6)	(1)
Провизии	(5)	(4)
Липса на активи	(5)	-
Разходи за охрана на труда	(3)	(8)
Разходи от обезценка ДМА, държани за продажба	-	(1 708)
Разходи за дарения	-	(4)
Разходи от обезценка на вземания, нетно	-	295
Други	(1)	-
	(701)	(2 374)

Позициите „Алтернативни данъци“ и „Начислен ДДС“ включват начислени разходи за туристически данък – 41 хил. лева и самоначислен данък върху добавената стойност – 92 хил. лева, за регистрирани реализирани нощувки на украински граждани, в съответствие с

действащата през периода Програма за хуманитарно подпомагане на разселени лица от Украйна.

30. Финансови разходи и приходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Разходи за лихви по актюерски изчисления	(5)	(1)
Други финансови разходи	(73)	(17)
Финансови разходи	(78)	(18)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Приходи от лихви от финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалба или загуба	85	26
Приходи от дивиденди	23	23
Финансови приходи	108	49

31. Икономия (разход) от данък върху дохода

Икономията за данък е базирана на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2021 г.: 10 %), като действително признатият размер на икономията от данък в печалбата или загубата може да бъде равен, както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Печалба/(Загуба) преди данъчно облагане	5 384	2 723
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци върху дохода	-	-
Данъчен ефект от:		
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	2 984	4 547
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	(8 368)	(7 270)
Текущ разход за данъци върху дохода	-	-
Отсрочени данъчни приходи/(разходи):		
Ефект от възникване и обратно проявление на временни разлики	(368)	(214)
Приходи/(Разходи) от данъци върху дохода	(368)	(214)

Отсрочени данъчни приходи, признати директно в другия всеобхватен доход

(1) (8)

Пояснение 12 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включително за стойностите, признати в другия всеобхватен доход и директно в капитала.

32. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват едноличния собственик, дъщерните и асоциираните предприятия, ключовия управленски персонал, както и всички предприятия, които са под общ контрол на Министерство на транспорта, информационни технологии и съобщенията.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се изплащат по банков път.

32.1. Сделки с дъщерни предприятия

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Безналични сделки		
- Непарична вноска (апорт) в капитала на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД	-	2 540
- Непарична вноска (апорт) в капитала на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД	-	3 104
Предоставени заеми		
- Предоставени заеми на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД	-	3 000
- Финансови приходи от лихви по предоставени заеми на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД	84	25
Продажба на стоки и услуги		
- продажба на стоки и услуги на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД	1 301	1 464
- продажба на стоки и услуги на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД	1 625	2 022
- лихви за забава по споразумение с „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД	(348)	66
Покупки на стоки и услуги		
- покупки на стоки от „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД	84	272
- покупки на услуги от „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД	221	169

Предоставени заеми на дъщерни предприятия

В изпълнение на получено разрешение от Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията с протокол №ПД-267 от 23.12.2021 г. „Холдинг БДЖ“ ЕАД е предоставил на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД паричен заем в размер на 3 000 хил. лева, с цел погасяване на задължения към ДП „НК ЖИ“. Погасяването на заема се извършва на 36 равни месечни вноски, с гратисен период от 12 месеца по главницата. Лихвеният процент е определен на 3 m Euribor + надбавка на 3% процентни пункта, но не по – малко от 3% годишно. Заема е гарантиран със залог на 3 броя локомотиви и 1 бр. товарен вагон.

През 2022 г. „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД обслужва редовно предоставения заем. С протоколно решение от 10.11.2022 г. Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е взел решение за увеличаване капитала на дъщерното предприятие – „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД с непарична вноска, представляваща вземане на Дружеството по предоставения паричен заем - главница, дължима към 31.10.2022 г.

Реализирани търговски сделки с дъщерни предприятия

На основание сключени договори с дъщерните дружества - „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД за отговорно съхранение и контрол състоянието на текущи и нетекущи активи, собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД находящи се на и извън територията на дъщерните предприятия, през 2022 г. са реализирани сделки по покупка на услуги в общ размер на 252 хил. лв. (2021 г.: 241 хил. лева).

Споразумения с дъщерни предприятия за изплащане задължения към финансови кредитори

Въз основа на преобразуването на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, вписано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията на 24.05.2011 г., част от имущество му, премина към приемащите дъщерни дружества - „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД, съгласно разпределението направено с Договор за преобразуване от 24.01.2011 г.

В договора за преобразуване задълженията, произтичащи от взети кредитни средства, използвани за придобиване и ремонт на дълготрайни материални активи, не са разпределени между участвалите в преобразуването дружества, въпреки че тези активи са преминали към приемащите дружества, с оглед извършваната от тях дейност по превоз на товари, съответно на пътници.

С оглед на това, че носители, както на изгодите така и на рисковете, свързани с дейността и активите са приемащите дружества, и предвид разпоредбата на чл.263з, ал.1 от Търговския закон, през 2013 г. и 2014 г. са подписани споразумения между „Холдинг БДЖ“ ЕАД, „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ Товарни превози“ ЕООД, с които дъщерните дружества поемат изцяло изплащането на задълженията по заемите и финансовия лизинг, както и всички разходи свързани с тяхното обслужване, считано от 24.05.2011 г. за сметка на формирания Резерв от преобразуването. До края на 2018 г. изцяло са изплатени поетите задължения от дъщерните дружества, произтичащи от сключени с „Холдинг БДЖ“ ЕАД споразумения, с изключение на поетото задължение от „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД за изплащане на финансов лизинг, което е обект на съдебен спор към датата на отчета (виж пояснение10.1).

За неоснователно изплатени за периода от 24.05.2011 г. до 06.03.2014 г. поети задължения по сключено споразумение от 27.02.2014 г. за изплащане на задълженията по финансов лизинг, „Холдинг БДЖ“ ЕАД е възстановило на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД сума в общ размер на 11 195 хил. лева, представляваща част от постъпилата сума от спечеления съдебен спор срещу „Първа инвестиционна банка“ АД, като допълнително са сторнирани неоснователно претендирани и заплатени от дъщерното дружество лихви за забава по споразумението в размер на 348 хил. лева.

32.2. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Продажба на стоки и услуги		
- продажба на стоки и услуги на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“	601	234

Покупки на стоки и услуги

- покупки на стоки и услуги от ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура"	181	187
- покупка на стоки и услуги от „Български пощи” ЕАД	2	2

32.3. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Съвета на директорите и Изпълнителния директор. Възнагражденията на ключовия управленски персонал се състоят от следните разходи:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	344	304
Разходи за социални осигуровки	21	26
Други разходи – командировки, гориво	16	6
Общо възнаграждения	381	336

Длъжността на Изпълнителен директор се изпълнява от Георги Друмев – до 12.01.2022 г., от 13.01.2022 г. до 11.04.2022 г. от Йордан Митев, от 11.04.2022 г. до 08.09.2022 г. от Ангел Стоянов и от 08.09.2022 г. от Атанас Атанасов. В състава на Съвета на директорите участват като Председател – Маргарита Петрова – Кариди – до 12.01.2022 г., Любомир Сяров – от 12.01.2022 г. до 26.01.2022 г., Симеон Евтимов – от 26.01.2022 г. до 22.02.2022 г., Кирил Григоров – от 22.02.2022 г. до 14.03.2022 г., Даниела Везиева - от 14.03.2022 г. до 30.06.2022 г., а от 30.06.2022 г. – Иво Тодоров, членове – Маргарита Петрова – Кариди, Светломир Николов и Георги Друмев – до 12.01.2022 г., Петко Петков - от 12.01.2022 г., Йордан Митев – от 12.01.2022 г. до 11.04.2022 г., Любомир Сяров – от 12.01.2022 г. до 22.02.2022 г., Кирил Григоров – от 25.01.2022 г. до 08.04.2022 г., Симеон Евтимов – от 26.01.2022 г. до 22.02.2022 г., Даниела Везиева – от 15.03.2022 г. до 29.06.2022 г., Ангел Стоянов – от 11.04.2022 г. до 08.09.2022 г., Иво Тодоров – от 13.06.2022 г., Калин Стоянов – от 29.06.2022 г., Валя Петрова от 26.08.2022 г. и Атанас Атанасов от 08.09.2022 г.

33. Разчети със свързани лица в края на годината

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Нетекущи		
Вземания от:		
- Вземания от предоставени парични заеми		
- „БДЖ – Товарни превози” ЕООД	3 000	3 000
Общо нетекущи вземания от свързани лица	3 000	3 000

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Текущи		
Вземания от:		
- вземания по споразумения за прехвърлени заеми		
- „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД	8 423	8 423
- търговски вземания		
- „БДЖ – Товарни превози” ЕООД	284	328
- „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД	346	225
- асоциирани предприятия		
- БДЖ Кончар АД	47	47

- обезценка	(47)	(47)
- други свързани лица под общ контрол		
- НК "Железопътна инфраструктура"	17	17
- Трен ЕООД	19	19
- „Български пощи“ ЕАД	1	-
- обезценка	(35)	(35)
Общо текущи вземания от свързани лица	9 055	8 977
Общо вземания от свързани лица	12 055	11 977
	2022	2021
Нетекучи	‘000 лв.	‘000 лв.
Задължения към:		
- други свързани лица под общ контрол		
- НК "Железопътна инфраструктура"	17 014	20 519
Общо нетекучи вземания от свързани лица	17 014	20 519
	2022	2021
Текущи	‘000 лв.	‘000 лв.
Задължения към свързани лица:		
- дъщерни предприятия		
- „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД	-	-
- „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД	2	2
- асоциирани предприятия		
- БДЖ Кончар АД	126	126
- други свързани лица под общ контрол		
- НК "Железопътна инфраструктура"	80	80
- „Български пощи“ ЕАД	6	-
- други		
- БДЖ - Трансимпекс АД	90	90
Общо текущи задължения към свързани лица	304	298
Общо задължения към свързани лица	17 318	20 817

34. Условни активи и условни пасиви

В нормалния ход на дейността за Дружеството възникват съдебни спорове и искове. Според ръководството на Дружеството, разходите, необходими за решаване на тези спорове и искове, няма да окажат съществено влияние върху финансовата позиция и паричните потоци в бъдещи финансови периоди или не могат да бъдат прогнозирани. Към датата на финансовия отчет по-значими съдебни дела, по които Дружеството е страна, са:

Търговски дела 1235/2019, 1979/2019, 1010/2019, 817/2019, 1474/2019, 191/2020, 192/2020, 1407/2020, 1408/2020 и 179/2021 от Софийски градски съд. Ищец по делото е Първа инвестиционна банка. Общата стойност на исковите е 7 519 хил. лв. Предметът на иска се основава на чл.79 и чл.86 от ЗЗД. Ответници по делото са „Холдинг БДЖ“ ЕАД и „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД, като трето лице помагач.

Гражданско дело №20221100109012/2022г. от СГС образувано по искова молба от Първа инвестиционна банка АД. Ответници по делото са „Холдинг БДЖ“ ЕАД и „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД. Иска е частичен за сумата от 1 097 хил. лева, представляваща част от общата претенция в размер на 20 841 хил. лева за неправомерно увреждане и при условията на евентуалност частичен иск за неоснователно обогатяване за сумата от 1 061

хил. лева, представляваща част от общата претенция в размер на 20 841 хил. лева (виж пояснение 10.1).

Освен гореописаните дела „Холдинг БДЖ“ ЕАД е ответник и по други дела, които не са съществени заедно и поотделно за финансовия отчет.

Нито един от гореспоменатите иски не е изложен тук в детайли, за да не окаже сериозно влияние върху позицията на Дружеството при разрешаването на споровете.

35. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	31.12.2022	31.12.2021
		‘000 лв.	‘000 лв.
Акции и дялове	11, 14	4 678	4 678
Дългови инструменти по амортизируема стойност:			
Предоставени заеми на СЛ	33, 32.1	3 000	3 000
Търговски, вземания от свързани лица и други вземания (без аванси)	15, 16, 33	9 728	11 285
Пари и парични еквиваленти	17	9 380	5 859
		<u>22 108</u>	<u>20 144</u>
		<u>26 786</u>	<u>24 822</u>

Финансови пасиви	Пояснение	31.12.2022	31.12.2021
		‘000 лв.	‘000 лв.
Задължения по финансов лизинг	10.1	8 423	8 423
Търговски и други задължения (без аванси)	22, 23	940	864
Задължения към свързани лица	33	17 220	20 724
		<u>26 583</u>	<u>30 011</u>

Пояснение 4.14 дава информация относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Методите, използвани за оценка на справедливите стойности на финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност, са описани в пояснение 4.14. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството, относно финансовите инструменти е представено в пояснение 38.

36. Промените в задълженията на Дружеството, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Краткосрочни задължения по финансов лизинг	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.
01 януари 2022	<u>8 423</u>	<u>8 423</u>
Парични потоци:		
Плащания	-	-
Постъпления	-	-

Непарични промени:

Непарични уреждания	-	-
Начисления по метода на ефективен лихвен процент	-	-
Преквалифициране	-	-
31 декември 2022	8 423	8 423

Краткосрочни задължения по финансов лизинг

	‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
01 януари 2021	8 423	8 423
Парични потоци:		
Плащания	-	-
Постъпления	-	-
Непарични промени:		
Непарични уреждания	-	-
Начисления по метода на ефективен лихвен процент	-	-
Преквалифициране	-	-
31 декември 2021	8 423	8 423

37. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Дружеството вижте пояснение 35. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество със Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци.

Дружеството не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са описани по-долу.

37.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружеството.

37.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Дружеството се осъществяват в български лева. Чуждестранните транзакции на Дружеството са деноминирани главно в евро. Дружеството притежава дългосрочни инвестиции в дялове и акции в швейцарски франкове и евро. Поради наличието на валутен борд и фиксиран курс EUR/BGN 1.95583, експозициите деноминирани в евро не излагат Дружеството на валутен риск.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в щатски долари и швейцарски франкове и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

	Издаване на	Издаване на дългосрочен
	краткосрочен риск	риск
	Щатски долари	Швейцарски франкове
	'000	'000
31 декември 2022 г.		
Финансови активи	1	2 321
Финансови пасиви	-	-
Общо издаване на риск	1	2 321
31 декември 2021 г.		
Финансови активи	1	2 321
Финансови пасиви	-	-
Общо издаване на риск	1	2 321

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на валутните курсове на българския лев спрямо следните чуждестранни валути:

- Щатски долар +/- 8.6% (за 2021 г. +/- 3.8%)
- Швейцарски франкове +/- 5.5% (за 2021 г. +/- 3.2%)

Всички други параметри са приети за константни.

Тези проценти са определени на база на осреднените валутни курсове за последните 12 месеца. Анализът на чувствителността се базира на позициите на Дружеството във финансови активи и пасиви в чуждестранна валута, държани към края на отчетния период.

31 декември 2022 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат	Собствен капитал	Нетен финансов резултат	Собствен капитал
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Щатски долари (+/- 8.6%)	-	-	-	-
Швейцарски франкове (+/- 5.5%)	(229)	(229)	229	229

31 декември 2021 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат ‘000 лв.	Собствен капитал ‘000 лв.	Нетен финансов резултат ‘000 лв.	Собствен капитал ‘000 лв.
Щатски долари (+/- 3.8%)	-	-	-	-
Швейцарски франкове (+/- 3.2%)	(126)	(126)	126	126

Излагането на риск от промени във валутните курсове варира през годината в зависимост от обема на извършените международни сделки. Въпреки това се счита, че представеният по-горе анализ представя степента на излагане на Дружеството на валутен риск.

37.1.2. Лихвен риск

Лихвеният риск за Дружеството е свързан най-вече с търговските задължения и задълженията към свързани лица, при които при просрочие се дължат лихви. Дружеството не е изложено на лихвен риск, поради факта че към 31.12.2022 г. няма получени дългосрочни финансираня с променлив лихвен процент.

37.2. Други ценови рискове

Дружеството е изложено и на други ценови рискове във връзка участията му в дъщерни и асоциирани дружества, както и на притежаваните акции и дялове под формата на дългосрочни финансови активи.

Чувствителността на Дружеството към ценови риск във връзка с участията му не би могла да бъде надеждно определена поради непредвидими обстоятелства, които биха могли да настъпят в бъдеще.

37.3. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като възникване на вземания от клиенти, депозиране на средства и други. Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв.
<i>Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:</i>		
Акции и дялове	4 678	4 678
<i>Дългови инструменти по амортизируема стойност:</i>		
Предоставени заеми на СЛ	3 000	3 000
Търговски и други вземания (без аванси)	9 728	11 285
Пари и парични еквиваленти	9 380	5 859
	26 786	24 822

Промените в обезценката на търговските и другите вземания през годината са както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Обезценка на 1 януари	51 885	52 180
Отписани несъбираеми вземания	(22)	-
Обезценка, отчетена през годината	-	16
Възстановяване на загуба от обезценка през годината	-	(311)
Обезценка към 31 декември	51 863	51 885

37.4. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност.

Към 31 декември падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2022 г.	<u>Текущи</u>	<u>Нетекущи</u>
	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.
Задължения по финансов лизинг	8 423	-
Търговски и други задължения	940	-
Задължения към свързани лица	206	17 014
Общо	9 569	17 014

В предходните отчетни периоди падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември 2021 г.	<u>Текущи</u>	<u>Нетекущи</u>
	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.
Задължения по финансов лизинг	8 423	-
Търговски и други задължения	864	-
Задължения към свързани лица	205	20 519
Общо	9 492	20 519

Стойностите, оповестени в този анализ на класифицираните като текущи и нетекущи задължения, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства, търговски вземания и продажба на нетекущи активи, класифицирани като активи за продажба. Наличните парични ресурси и търговски вземания са недостатъчни за покриване

на текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

38. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви, отчетани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;

2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и

3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2022 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

31 декември 2022 г.	Ниво 1 <u>'000 лв.</u>	Ниво 2 <u>'000 лв.</u>	Ниво 3 <u>'000 лв.</u>	Общо <u>'000 лв.</u>
- земи	-	-	11 176	11 176
- подвижен състав	-	-	2 047	2 047

31 декември 2021 г.	Ниво 1 <u>'000 лв.</u>	Ниво 2 <u>'000 лв.</u>	Ниво 3 <u>'000 лв.</u>	Общо <u>'000 лв.</u>
- земи	-	-	11 176	11 176
- подвижен състав	-	-	2 239	2 239

Справедливата стойност на земята и на подвижния жп състав на Дружеството е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители. Последната преоценка е извършена към 31.12.2020 г.

39. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собственика, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството наблюдава капитала на базата на съотношението на нетен дълг към капитал.

Дружеството определя капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал представени в отчета за финансовото състояние.

Нетният дълг се изчислява като общ дълг намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Дружеството е да поддържа съотношението на нетен дълг към капитал в граници които да осигуряват релевантно и консервативно съотношение на финансиране.

Дружеството управлява структурата на капитала и прави необходимите поправки в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура Дружеството може да променя сумата на дивидентите изплащани на собственика да върне капитал на акционера, да емитира нови акции или да продаде активи за да намали задълженията си.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Собствен капитал	225 854	220 835
Коригиран капитал	225 854	220 835
Общо пасиви	28 037	32 086
- Пари и парични еквиваленти	(9 380)	(5 859)
Нетен дълг	18 657	26 227
Съотношение на нетен дълг към капитал	0.08	0.12

40. Събития след края на отчетния период

След провеждане на конкурсни процедури по реда на Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия с Протокол №ПД-6/06.01.2023 г. на Министъра на транспорта и съобщенията, са освободени като членове на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД – Петко Петков, Иво Тодоров, Калин Стоянов, Валя Петрова и Атанас Атанасов, като избрани и назначени членове, както следва:

- за представители на държавата: Атанас Атанасов
- за независими членове: Владимир Дунчев и Валя Петрова.

С Протокол №ПД-14 от 19.01.2023 г. на Министъра на транспорта и съобщенията е освободен като член на Одитния комитет Гергана Михайлова – Борисова.

На 10.02.2023 г. с Протокол №ПД-37/10.02.2023 г. на Министъра на транспорта и съобщенията е назначен за член на Одитния комитет на дружеството Владимир Туджаров

На 24.02.2023 г. е извършено увеличение на капитала на дъщерното дружество „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД с непарична вноска (апорт) в общ размер на 3 000 хил. лева, представляващо главница към 31.10.2022 г. по Договор за паричен заем от 29.12.2021 г. В резултат на което „Холдинг БДЖ“ ЕАД като едноличен собственик на капитала на дъщерното предприятие придобива нови 300 000 дяла, всеки на стойност 10 (десет) лева.

На 16.03.2023 г. Дружеството е получило разпределен дивидент от Eurofima за 2022 г. в размер на 7 хил. лева.

Не са възникнали коригиращи събития и други значителни некоригиращи събития между датата на индивидуалния финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване.

41. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2022 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 11.07.2023 г. Одитираният индивидуален финансов отчет се предоставя за приемане от Министъра на транспорта и съобщенията.